

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشکده مهندسی صنایع و مدیریت
پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی
ارزیابی و تشخیص صحت تقاضاهای خسارت بیمه‌ای با استفاده از تکنیک‌های داده‌کاوی مبتنی
بر رویکرد یادگیری هدایت شده

نگارنده: نگار صادقیان بروجنی

استاد راهنمای

دکتر سید محمد حسن حسینی

استاد مشاور

دکتر علی‌اکبر حسنی

آبان ۱۳۹۵

سالنامه
۱۷-۹۴-۱۳۹۵

ویرایش:

با سمعه تعالیٰ

مدیریت تخصصات تکمیلی

فرم شماره ۶: صور تجلیسه نهایی دفاع از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد

با تأییدات خداوند متعال و با استنادات از حضرت ولی صر (عج) ارزیابی جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد خانم / آقای صادقیان بروجنی نگار به شماره دانشجویی ۹۳۱۰۸۹۴ رشته مدیریت صنعتی تحت عنوان ارزیابی و تشخیص صحت تقاضاهای خسارت ببمه ای با استفاده از تکنیک های داده کاوی مبتنی بر رویکرد یادگیری هدایت شده با حضور هیأت محترم داوران در دانشگاه صنعتی شهرورد برگزار گردید به شرح ذیل اعلام می گردد:

☐ مزدود	☐ دفاع مجدد	☐ قبول (با درجه: ۱۷/۶ - امتیاز ممتاز)	☐ عملی	☐ نوع تحقیق: نظری
--------------------------------	------------------------------------	--	-------------------------------	--

۱- عالی (۲۰ - ۱۸/۹)

۲- خوب (۱۷/۹ - ۱۵/۹)

۳- توجه کمتر از ۱۴ غیر قابل قبول

ردیف	نام و نام خانوادگی داور	نام و نام خانوادگی	ردیف	نام و نام خانوادگی
۱	دکتر احمد احمدی ایل	دکتر سید محمد حسینی	۱	دستادر احمدی ایل
۲	دستادر احمدی دوم	دکتر علی اکبر حسینی	۲	دستادر مشاور
۳	دستادر مشاور	آقای عزیزه هاجری	۳	دستادر شهزاده تخصصات تکمیلی
۴	دستادر مشاور	دکتر رضا شیخ	۴	دستادر مساعن لعل
۵	دستادر مساعن دوم	دکتر محمد فتاحی حسن آیاد	۵	دستادر مساعن دوم

نام و نام خانوادگی رئیس دانشکده:

نام و نام خانوادگی پیغمبر دانشکده:

نام و نام خانوادگی پیغمبر دانشکده:

تقدیم:

این پایان‌نامه را ضمن تشكیر و سپاس بیکران و در کمال افتخار و امتنان تقدیم می‌نمایم به محضر ارزشمند پدر و مادر عزیزم به خاطر همه‌ی تلاش‌های محبت‌آمیزی که در دوران مختلف زندگی‌ام انجام داده‌اند و با مهربانی چگونه زیستن را به من آموخته‌اند و به آنان که در راه کسب دانش راهنمایم بودند و نفس خیرشان و دعای روح‌پرورشان بدرقه‌ی راهم بود.

تقدیر تشكر:

خداآوند بزرگ را شاکرم که لطف خود را شامل حال من نمود تا بتوانم تحقیق خود را به پایان برسانم و بتوانم سهمی هرچند اندک، در راه توسعه علمی ایران عزیز بردارم که چو ایران نباشد، تن من مباد.

برخود لازم می‌دانم از کلیه کسانی که بنده را در تدوین و نگارش این پایان‌نامه یاری نمودند صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم. به خصوص از استاد فرزانه جناب آقای دکتر سید محمدحسن حسینی (استاد راهنما) که در کلیه مراحل انجام این پژوهش با خوش‌رویی، یاری و راهنمائی ام نمودند و همچنین از استاد فرهیخته جناب آقای دکتر علی‌اکبر حسنی (استاد مشاور) که وقت خود را بی‌شایبه در اختیار من گذاشته و با دقت نظر خاصی مشاوره لازم در این خصوص ارائه نمودند صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم.

تعهدنامه

اینجانب نگار صادقیان بروجنی دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت صنعتی دانشکده مهندسی صنایع و مدیریت

دانشگاه صنعتی شاهرود نویسنده پایان نامه ارزیابی و تشخیص صحت تقاضاهای خسارت بیمه ای با استفاده از

تکنیک های داده کاوی مبتنی بر رویکرد یادگیری هدایت شده تحت راهنمایی دکتر محمد حسن حسینی متعدد می شوم.

- تحقیقات در این پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است.
- در استفاده از نتایج پژوهش های محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
- مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نشده است.

کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه شاهرود می باشد و مقالات مستخرج با نام «دانشگاه شاهرود» و یا «University of Shahrood» به چاپ خواهد رسید.

- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی پایان نامه تأثیرگذار بوده اند در مقالات مستخرج از پایان نامه رعایت می گردد.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که از موجود زنده (بافت های آنها) استفاده شده است ضوابط و اصول اخلاقی رعایت شده است.

در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده است اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است.

تاریخ:

امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه های رایانه ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده است) متعلق به دانشگاه شاهرود هست. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود.
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نیست.

چکیده

در دنیایی که حوادث متفاوتی جان و مال انسان‌ها را تهدید می‌کند، بیمه راه‌کار مناسبی است تا ریسک این خطرات را از فرد به شرکت‌های بیمه منتقل کند شرکت‌های بیمه‌ای محصولات مختلفی ارائه می‌دهند که هر کدام می‌تواند بخشی از این خطرات را پوشش دهد؛ اما متأسفانه گاهای فلسفه وجودی بیمه فراموش می‌شود و افرادی با ترفندهای مختلف به قصد تقلب و سوءاستفاده از بیمه شخص ثالث برمی‌آیند. تقلب های بیمه ای از مسائل مهم و خسارت زا برای شرکت‌های بیمه و بیمه گذاران، در تمام رشته‌های بیمه ای است. یکی از راه‌های شناسایی تقلب در خسارت‌های اعلام شده، استفاده از اطلاعات تقلب‌های کشف شده در گذشته است. امروزه روش‌های داده کاوی به طور گستردگی در داده‌ها استفاده می‌شوند. استفاده از این روش‌ها می‌تواند در شناسایی خسارت‌های تقلبی در صنعت بیمه مفید باشد. در این مقاله ضمن بررسی روش‌های رایج برای شناسایی تقلب در بیمه اتومبیل از سه روش داده کاوی ماشین بردارپشتیبان، جنگل تصادفی و ترکیب این دو روش استفاده شده است که به شرکت‌های بیمه در شناسایی تقلب‌ها در بیمه اتومبیل کمک می‌کنند. همچنین در یک مطالعه تجربی این روش‌ها بر روی داده‌های واقعی (شامل اطلاعات ۱۰۰۰ پرونده خسارت بیمه نامه‌های شخص ثالث) آزمایش و کارایی هر روش سنجیده شد. نتایج نشان داد که دقت الگوریتم ترکیبی در آموزش ۹۹.۷۹٪ و در تست ۸۵.۰۷٪ است که از دو الگوریتم پایه بالاتر است.

کلمات کلیدی: خسارت بیمه‌ای، یادگیری هدایت شده، داده کاوی، تقلب

فهرست مطالب

۱	فصل ۱: کلیات تحقیق
۲	۱- مقدمه
۳	۲- تعریف مسئله
۵	۳- اهداف تحقیق
۵	۴- اهمیت موضوع
۷	۵- کاربرد نتایج تحقیق
۸	۶- سؤالات تحقیق
۸	۷- محدودیت‌های تحقیق
۸	۸- ساختار پایان‌نامه
۹	۹- مراحل تحقیق
۹	۱۰- جمع‌بندی
۱۱	فصل ۲: ادبیات موضوع و پیشینه‌ی تحقیق
۱۲	۱- مقدمه
۱۴	۲- مبانی نظری
۱۴	۱-۲-۲- تقلب
۱۵	۲-۲-۲- تقلب‌های مالی
۱۹	۳-۲-۲- انواع تقلبات بیمه‌ای
۱۹	۳-۲-۲- ۱- تقلب بیمه‌گزار
۲۰	۲-۳-۲- ۲- تقلب در نمایندگی‌ها:
۲۱	۳-۲-۳- ۲- تقلب داخلی
۲۲	۴-۲-۲- دلایل ارتکاب تقلب
۲۵	۵-۲-۲- بیمه شخص ثالث
۲۷	۶-۲-۲- انواع تقلبات بیمه شخص ثالث

۲۸	۷-۲-۲- استراتژی‌های شرکت بیمه جهت برخورد با تقلب
۳۰	۸-۲-۲- پیامدهای تقلب و ضرورت شناسایی آن
۳۱	۹-۲-۲- محدودیت‌های بیمه در راستای پیگیری تقلبات
۳۳	۱۰-۲-۲- فرآیند بررسی خسارات
۳۶	۱۱-۲-۲- تکنیک‌های کشف تقلب
۳۶	۱۲-۲- سیستم‌های خبره
۳۷	۱۲-۲- رویکرد مبتنی بر قواعد
۳۷	۱۲-۲- شبکه عصبی
۳۸	۱۲-۲- الگوریتم ژنتیک
۳۸	۱۲-۲- تجزیه و تحلیل حالت گذار
۳۹	۱۲-۲- داده‌کاوی
۴۰	۱۲-۲-۱- انواع داده‌کاوی
۴۱	۱۲-۲-۲- مراحل کشف دانش
۴۳	۱۲-۲-۳- مرحل فرآیند داده‌کاوی
۴۶	۱۲-۲-۴- تکنیک‌های داده‌کاوی
۴۹	۱۲-۲-۳- پیشینه تحقیق
۵۳	۱۲-۲-۴- جمع بندی
۵۵	فصل ۳: روش تحقیق
۵۶	۱-۳- مقدمه
۵۷	۳- روش تحقیق
۵۸	۳-۳- جامعه آماری
۵۸	۳-۳-۱- متغیرهای مورداستفاده
۶۱	۴-۳-۴- مدل پیشنهادی
۶۳	۴-۳-۱- الگوریتم ماشین بردار پشتیبان (SVM)
۶۵	۴-۳-۱-۱- مفهوم کرنل
۶۹	۴-۳-۲- الگوریتم جنگل تصادفی (RF)

۷۲ ۵-۳- نرم افزار پیشنهادی
۷۶ ۶-۳- جمع بندی
۷۷ فصل ۴ تجزیه و تحلیل اطلاعات
۷۸ ۱-۴- مقدمه
۷۸ ۴-۲- آمار توصیفی
۸۱ ۴-۳- آمار استنباطی
۸۱ ۴-۱- آماده سازی داده ها
۸۲ ۴-۲-۳- ۴- مدل سازی
۸۳ ۴-۲-۳-۱- مدل الگوریتم ماشین بردار پشتیبان (SVM)
۸۷ ۴-۲-۳-۲- مدل جنگل تصادفی Random forest
۹۱ ۴-۲-۳-۳- مدل ترکیب الگوریتم ماشین بردار پشتیبان SVM و الگوریتم جنگل تصادفی RF
۹۳ ۴-۴- جمع بندی
۹۵ فصل ۵: نتیجه گیری
۹۶ ۵-۱- مقدمه
۹۶ ۵-۲- مقایسه نتایج
۹۷ ۵-۳- نتیجه گیری
۹۸ ۵-۴- پیشنهادات
۱۰۰ ۵- منابع

فهرست اشکال

..... شکل (۱-۲) دسته‌بندی تقلب‌های مالی	۱۵
..... شکل (۲-۲). دلایل ارتکاب تقلب	۲۳
..... شکل (۳-۲) فرآیند بررسی ادعای خسارت	۳۴
..... شکل (۴-۲): شماتیک مراحل کشف دانش	۴۳
..... شکل (۵-۲): مراحل انجام یک فرآیند داده‌کاوی.	۴۴
..... شکل (۱-۳) فرآیند تحقیق	۵۷
..... شکل (۲-۳): فرآیند ساخت مدل	۶۳
..... شکل (۳-۳): نمایی از عملکرد الگوریتم ماشین بردار پشتیبان	۶۴
..... شکل (۴-۳): نمایش نقش کرنل در یک مسئله کلاس‌بندی	۶۷
..... شکل (۴-۳): فرآیند الگوریتم RF	۷۱
..... شکل (۵-۳): صفحه اصلی نرم‌افزار کلمانتاین	۷۲
..... شکل (۶-۳): شماتیک مدل	۷۵
..... شکل (۱-۴): مشتریان بیمه به تفکیک نوع خسارت	۷۹
..... شکل (۲-۴): مشتریان بیمه به تفکیک جنسیت	۷۹
..... شکل (۳-۴): مشتریان بیمه به تفکیک وجود و عدم وجود کروکی	۸۰
..... شکل (۴-۴): مشتریان بیمه به تفکیک سابقه سالیانه بیمه	۸۰
..... شکل (۵-۴): مشتریان بیمه به تفکیک اعتبار ماهیانه بیمه‌نامه	۸۱
..... شکل (۶-۴): داده‌های اولیه در اکسل	۸۲
..... شکل (۷-۴): مدل‌های SVM در کلمنتاین	۸۴
..... شکل (۸-۴): مقایسه نمودارهای کرنل‌های مختلف SVM SIGMOID	۸۶
..... شکل (۹-۴): فیلدهای مهم در مدل SVM SIGMOID	۸۷
..... شکل (۱۰-۴): مدل جنگل تصادفی در کلمنتاین	۸۸
..... شکل (۱۲-۴): فیلدهای مهم در مدل Random forest	۹۰
..... شکل (۱۳-۴): نمودار آموزش و تست مدل جنگل تصادفی	۹۱
..... شکل (۱۴-۴): ترکیب دو مدل SVM SIGMOID & RF	۹۲
..... شکل (۱۵-۴): نمودار آموزش و تست مدل ترکیبی Svm SIGMOID & RF	۹۳

فهرست جداول

جدول (۳-۱): توابع کرnel مرسوم ۶۹
جدول (۴-۱): الگوریتم SVM کرnel RBF ۸۴
جدول (۴-۲): الگوریتم SVM کرnel Polynomial ۸۵
جدول (۴-۳): الگوریتم SVM کرnel Sigmoid ۸۵
جدول (۴-۴): الگوریتم SVM کرnel Linear ۸۶
جدول (۴-۵): الگوریتم جنگل تصادفی ۸۹
جدول (۴-۶): اطلاعات مدل RF ۸۹
جدول (۷-۴): الگوریتم SVM کرnel و Sigmoid ۹۲
جدول (۱-۵): مقایسه دقت مدل‌های مختلف ۹۷

فصل اول

کلیات تحقیق

فصل ۱: کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

در زندگی امروزی به دلیل افزایش احتمال خطراتی همچون تصادف، بیماری، از دست دادن شغل و ... موضوع بیمه تبدیل به یک پدیده عمومی و فراگیر شده و کمتر شخص یا سازمانی را می‌توان یافت که با بیمه و مسائل مربوط به آن سروکار نداشته باشد. در این میان حوادث و تصادفات معمول همراه با مصدومیت‌های جسمی و خسارات مالی زیاد است و لذا افزایش تمایل مردم به استفاده از خدمات بیمه‌ای وسایل حمل و نقل امری عادی به نظرمی‌رسد. از طرف دیگر توسعه زندگی ماشینی و افزایش روزافزون تمایل به استفاده از وسایل نقلیه شخصی، اهمیت جایگاه شرکت‌های بیمه‌ای در این حوزه را بیشتر نمایان می‌کند. با توجه به هزینه‌های زیاد حوزه بیمه به دلیل تقلب پذیر بودن و همچنین منعطف بودن جهت تعامل با همه نوع قشر اجتماعی، همواره در خطر تقلب و سوءاستفاده است. تقلب در صنعت بیمه یکی از منابع عمدۀ ریسک عملیاتی شرکت‌های بیمه است و یک بخش قابل توجهی از ضررها را تشکیل می‌دهد.

یکی از شاخه‌های بیمه‌ای، بیمه شخص ثالث است که بیمه‌ای اجباری و بسیار خطرپذیر است. این نوع بیمه خسارت‌های راننده‌ی مقصري که تحت پوشش این بیمه باشد را با پرداخت نقدی جبران می‌کند. اجباری بودن و حادثه‌خیز بودن این نوع بیمه باعث شده که هزینه‌های واردۀ بر این بیمه بسیار زیاد باشد. از این‌رو تقلب‌های متفاوتی در این زمینه اتفاق می‌افتد.

به‌طور کلی، بیمه‌گذاران در دو موقعیت مرتکب تقلب می‌شوند: مورد اول، شرایطی است که در آن، فرد آگاهانه سعی در ایجاد خسارت یا اغراق در میزان و نوع خسارت دارد. به عنوان مثال، در یک سانحه‌ی تصادف ممکن است فرد بیمه‌گذار با توجه به حق بیمه‌ای که برای سالیان متمادی به شرکت بیمه پرداختنموده است در صدد بهره‌برداری از فرصت برآید و با تجمیع کلیه‌ی زیان‌های پیشین با خسارت

فعلی سعی در کسب موقعیت مالی بهتر کند. مورد دوم که ممکن است منجر به خسارت‌های جعلی گردد، مواردی است که بیمه‌گذار به صرف داشتن بیمه‌نامه، احتیاط کمتری می‌کند. بدین معنی که گرچه ممکن است شخص قصد ایجاد خسارت یا اغراق در میزان آن را نداشته باشد، با این حال اقدام به انجام فعالیت‌هایی می‌کند که در صورت نداشتن بیمه‌نامه، این فعالیت را انجام نمی‌داد.

هزینه‌های بالای حل و فصل ادعاهای دروغین بر حق بیمه تأثیر می‌گذارد و باعث کاهش مزیت رقابتی شرکت‌های بیمه می‌شود؛ بنابراین، تقلب‌های بیمه یک مشکل جدی در کل صنعت بیمه هستند و با توجه به هزینه‌های زیاد ناشی از تقلب‌ها و کلاهبرداری‌های بیمه‌ای، موضوع بررسی تقلب‌های بیمه‌ای امروزه به یکی از حوزه‌های مهم تحقیقاتی تبدیل شده است.

۲-۱ تعریف مسئله

با توجه به حجم روزافرون تصادفات و تعهد شرکت‌های بیمه‌ای به پرداخت هزینه‌های واردہ به اتومبیل و دیه اشخاص آسیب‌دیده (به شرطی که فرد مقصراً دارای گواهینامه و بیمه‌نامه باشد)، همواره موارد قابل توجهی از تصادف‌ها در جامعه در حال رخ دادن است که از طریق بیمه‌نامه شخص ثالث خسارات‌شان را جبران می‌کنند که این هزینه‌ها خارج از تعهدات شرکت‌های بیمه‌ای است؛ و یا مبالغی را ادعا می‌کنند که بیشتر از خسارت‌های واقعی هستند و یا به عبارت دیگر اغراق در خسارت می‌کنند. از این‌رو برای شرکت‌های بیمه‌ای شناسایی این موارد بسیار حائز اهمیت است تا ضمن برخورد با آن‌ها، این عمل ناشایست سوءاستفاده از بیمه در جامعه را ریشه‌کن کنند. شرکت‌های بیمه برای دستیابی به این هدف ابزارهای مختلفی را مورداستفاده قرار می‌دهند. از جمله مرسوم‌ترین و قوی‌ترین ابزار مورداستفاده در این زمینه، داده‌کاوی می‌باشد که تکنیک‌های مختلفی را شامل می‌شود.^[۱]

تکنیک‌های داده‌کاوی می‌توانند با تحلیل بانک‌های اطلاعاتی شرکت‌های بیمه، این شرکت‌ها را در راستای تحقق هدفشان یاری نماید و هرچه کیفیت داده‌ای موجود بهتر باشد نتایج حاصل از داده‌کاوی دقیق‌تر و

قابل اعتمادتر است. از جمله تکنیک های داده کاوی خوش بندی و دسته بندی اطلاعات می باشد که دید بسیار مناسبی از تصادفات را ارائه می دهد. داده های موجود در هر خوش دارای ویژگی های مشترکی هستند که به شناسایی نوع تقلباتی که در هر خوش می تواند وجود داشته باشد کمک می کنند. البته باید اشاره کرد که تعداد زیادی از داده های موجود در بعضی خوشها هیچ مورد مشکوکی ندارند و به راحتی می توان از بررسی دقیق آنها صرف نظر کرد و اقداماتی که در راستای پرداخت است را هرچه سریع تر انجام داد تا موجبات رضایت هرچه بیشتر بیمه گزاران قانونمند فراهم شود.

با توجه به این که در حال حاضر مسئولیت شناسایی تقلب در شرکت های بیمه ای به عهده کارشناس خسارت است، تحقیقات انجام شده در این راستا به دنبال جایگزین کردن فرآیند سیستمی برای کشف تقلب به جای نیروی انسانی متخصص نیستند بلکه ابزاری را در جهت کمک به کارشناسان برای تسریع بخشیدن به کشف و شناسایی تقلب معرفی می نمایند.

هدف از این تحقیق ارائه یک مدل پیشنهادی جدید جهت ارزیابی و تشخیص صحت تقاضاهای خسارت بیمه ای با استفاده از تکنیک های داده کاوی مبتنی بر روی کرد یادگیری هدایت شده می باشد. با توجه به اینکه در استفاده از تکنیک های داده کاوی همواره نیازمند انبار داده و اطلاعات اولیه به عنوان داده های آموزشی می باشیم لذا از داده ها و سوابق موجود دریکی از بیمه های خود را به عنوان داده های آموزشی استفاده می شود. پس از توسعه مدل مبتنی بر داده های موجود، این مدل مورد ارزیابی و تحلیل قرار می گیرد تا از عملکرد مناسب آن اطمینان حاصل شود. همچنین به منظور انجام تجزیه و تحلیل نتایج و ارزیابی مدل، از نرم افزارهای داده کاوی مانند Clementine و یا سایر نرم افزارهای مناسب نیز استفاده خواهد شد.

۱-۳- اهداف تحقیق

هدف اصلی تحقیق حاضر به شرح زیر می‌باشد:

- توسعه یک مدل پیشنهادی جهت ارزیابی و تشخیص صحت تقاضاهای خسارت بیمه‌ای با استفاده از تکنیک‌های داده‌کاوی مبتنی بر رویکرد یادگیری هدایت‌شده.

اهداف فرعی این تحقیق نیز عبارت‌اند از:

- ✓ شناسایی انواع مختلف تقلبات بیمه‌ای و دلایل ارتکاب آن‌ها
- ✓ بررسی تکنیک‌های مختلف داده‌کاوی قابل استفاده در ارزیابی و شناسایی صحت تقاضاهای بیمه‌ای
- ✓ به کارگیری الگوریتم‌های مختلف داده‌کاوی جهت انجام پیش‌بینی صحت تقاضاهای خسارت بیمه‌ای
- ✓ ارزیابی دقیق انواع الگوریتم‌های داده‌کاوی در پیش‌بینی صحت تقاضاهای خسارت بیمه‌ای و معرفی برترین الگوریتم

۱-۴- اهمیت موضوع

افراد مختلفی با اتومبیل‌های متفاوت سعی می‌کنند که به نوعی از شرکت‌های بیمه سوءاستفاده کنند. یکی از مهم‌ترین دلایل این پدیده، درک نادرست از فلسفه وجودی بیمه است. [۲] دلیل مهم دیگر موفقیت آن‌ها در اعمال متقلبانه بوده است که موارد بسیاری از آن‌ها به نتیجه رسیده و هزینه‌ای سنگینی را برای شرکت‌های بیمه‌ای به بار آورده‌اند. از طرفی شگردهای تقلب همواره در حال تغییر هستند و شناسایی آن‌ها بسیار وقت‌گیر و هزینه‌بر است. کارکرد همزمان مقابله با موارد تقلبی و فرهنگ‌سازی

استفاده درست از بیمه‌نامه و معرفی فلسفه وجودی بیمه می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر تعداد تقلبات آتی داشته باشد و اگر راهکاری برای مقابله با این پدیده اندیشه نشود، این عمل ناشایست در جامعه بیش از پیش رواج پیدا خواهد کرد.

از آنجایی که روند ارزیابی خسارت‌ها معمول به صورت دستی انجام می‌گیرد و کمتر از دستگاه‌های کامپیوتروی استفاده می‌شود، ادعاهای تقلبی معمولاً شناسایی نمی‌شوند. همچنین با توجه به این که همواره شیوه‌های جدیدی در کلاهبرداری‌ها به کار گرفته می‌شود، روش‌های مورداستفاده در کشف تقلب باید قابلیت کافی برای شناسایی کشف تقلب را داشته باشند. هرچند کشف کاملاً خودکار کلاهبرداری‌ها در عمل ممکن نیست، اما استفاده از اطلاعات تقلب‌های کشفشده در گذشته و بهره‌گیری از تکنیک‌های آماری می‌تواند به کارشناسان خسارت در شناسایی خسارت‌های جعلی کمک کند.^[۳]

بنابراین باوجود خسارت‌های جبران‌ناپذیری که سازمان‌ها و افراد دچار آن شده‌اند، کشف تقلب به یک موضوع بالهمیت تبدیل شده است. با افزایش حجم اطلاعات و پیچیده شدن آن در تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده، تنها روش‌های داده‌کاوی توانای پردازش این اطلاعات را دارد. علم داده‌کاوی با استفاده از روش‌های متعددی که برخوردار است، الگوهای مناسبی را برای تشخیص تقلب ارائه می‌دهند. از طرفی باوجود ضررها مالی هنگفت تقلب، اهمیت این موضوع برای سازمان‌ها دوچندان شده است. امروزه با پیشرفت تکنولوژی و با استفاده از روش‌های پیشرفته آماری، کشف تقلب مؤثر گشته است، بر این اساس ضرورت دانستن روش‌های داده‌کاوی که اساس آن یادگیری آماری است بیشتر از قبل شده است. با توجه به توضیحات فوق، بررسی علمی موضوع تقلب و به کارگیری مدلی منطقی و بدون تأثیرپذیری از سلیقه‌ها و نظرات شخصی جهت بررسی ادعاهای مشتریان کاملاً ضروری به نظر می‌رسد تا از این طریق بتوان تا حدودی از تخلفات و ضررها هنگفت ناشی از آن‌ها جلوگیری نمود.

تقلب در بیمه اتمبیل از روش‌های مختلفی مثل اغراق در میزان خسارت وارد، تصادفات ساختگی، اسناد جعلی و ارائه اطلاعات نادرست می‌تواند رخ دهد و از آنجایی که بیمه شخص ثالث بسیار در معرض انواع تقلبات است و سهم زیادی در پرتفوی حق بیمه دریافتی شرکت‌های بیمه در بسیاری از کشورها از جمله ایران دارد و حجم ادعای خسارت دریافتی بالا و بالطبع ضریب خسارت بالایی را نسبت به سایر بیمه‌ها به خود اختصاص می‌دهد، بررسی این رشته و کشف و شناسایی تقلب در آن ضروری هست. از این‌رو در تحقیق حاضر به بررسی این شاخه از بیمه و کشف و شناسایی تقلبات بیمه شخص ثالث می‌پردازیم.

۱-۵ کاربرد نتایج تحقیق

با استفاده از نتایج این تحقیق می‌توان توسط نرمافزار و الگوریتم‌های جدید روند کشف و پیش‌بینی تقلبات بیمه‌ای را با دقت و سرعت بیشتری ارتقا داد. همچنین می‌توان به شناسایی عوامل تأثیرگذار بر تقلب پرداخت و از اعمال سلیقه‌های شخصی و غیرقابل دفاع در شرکت‌های بیمه جلوگیری کرد. نتایج این تحقیق با دربرداشتن فرآیند خوشبندی خسارات در خوشبندی خسارات با ریسک‌های مختلف تقلب و همچنین با دسته‌بندی و پیش‌بینی تقلبات آتی کمک شایانی به شرکت‌های بیمه خواهد نمود تا از این طریق زمان رسیدگی به خسارات را کاهش داده و با دقت بالاتری به جعلی بودن یا نبودن ادعاهای خسارات بپردازد.

به‌طور خلاصه نهادهای زیر می‌توانند از نتایج این تحقیق استفاده نمایند:

• دانشگاه‌ها

• مراکز تحقیقاتی و پژوهشی

• شرکت‌های بیمه‌گذار

• مراکز آموزشی و مشاوره‌ای

• اداره پلیس

۱-۶- سؤالات تحقيق

- چگونه می‌توان تکنيك‌های داده‌کاوي را جهت مقابله با پدیده‌ی تقلب در صنعت بيمه بكار گرفت؟
- کدام‌يک از الگوريتم‌های موردنرسی در تکنيك‌های فوق دقت بيشرتری در پيش‌بینی تقلب دارند؟
- با توجه به ميزان دقت و صحت الگوريتم‌های بررسی‌شده برای کشف تقلب؛ در چه مرحله‌ای می‌توان از اين الگوريتم‌ها استفاده نمود؟

۱-۷- محدودیت‌های تحقيق

- اکثر فرم‌ها و پرونده‌ها بهصورت غير سيسديمي و دستي ذخیره‌شده‌اند و تعداد کمي از آن‌ها بهصورت الکترونيکي ذخیره و نگهداري مي‌شوند و جستجوی دستي در اين اسناد بسيار زمان‌بر است.
- شركت‌های بيمه اطلاعات و پرونده‌های مشتريان خود را بهآسانی در اختيار افراد خارج از سازمان قرار نمی‌دهند و اخذ مجوز برای دسترسی به اين اطلاعات فرآيندي زمان‌بر و مشكل مي‌باشد.
- دسترسی به تعداد اندکی پرونده که وقوع تقلب در آن‌ها محرز شده است بسيار مشكل است زира اين پرونده‌ها اغلب محروماني هستند و هرکسی حق دسترسی به آن‌ها را ندارد.
- کسب دانش موردنیاز از افراد خبره و كارشناسان کشف تقلبات بيمه‌ای مشكل است زира اکثر آن‌ها مدیران بخش بيمه اتومبيل هستند و بهندرت وقت آزادی برای قبول و انجام مصاحبه دارند.

۱-۸- ساختار پایان‌نامه

- این پایان‌نامه شامل ۵ فصل می‌باشد. در فصل اول کليات تحقيق شامل بيان مسئله؛ ضرورت تحقيق؛ اهداف تحقيق و ... تشریح شد. در فصل دوم به شرح مبانی نظری تحقيق پرداخته و سپس خلاصه‌ای از

تحقیقات انجام شده در این حوزه تشریح می‌گردد. در فصل سوم روش تحقیقی که قصد انجام آن را داریم و الگوریتم‌ها و نرم‌افزار مورد استفاده را تشریح می‌شود و در فصول چهارم و پنجم نتایج به دست آمده از پژوهش تحلیل خواهد شد و نتیجه نهایی و پیشنهادات برای تحقیقات آتی مطرح می‌شود.

۹-۱-مراحل تحقیق

گام اول: مطالعات کتابخانه‌ای و مرور ادبیات و بررسی تحقیقات پیشین.

گام دوم: انتخاب تکنیک داده‌کاوی و انتخاب روش مناسب با مساله تعریف شده.

گام سوم: انتخاب جامعه آماری مناسب و جمع‌آوری داده‌ها به صورت کتابخانه‌ای و میدانی.

گام چهارم: انتخاب نرم‌افزار مناسب جهت ساخت و آنالیز مدل.

گام پنجم: آماده‌سازی داده‌ها در نرم‌افزار و ساخت مدل به وسیله‌ی آن.

گام ششم: تجزیه و تحلیل مدل‌های ساخته شده و مقایسه‌ی آن‌ها از نظر دقیق و انتخاب بهترین آن‌ها.

۱۰-۱-جمع‌بندی

در این فصل ابتدا به بیان مقدمه‌ای پیرامون داده‌کاوی و کاربردهای آن پرداخته شد. از اهمیت موضوع مورد بررسی و کاربرد نتایج تحقیق و محدودیت‌های آن سخن به میان آورده شد و همچنین اهدافی که در طی این پژوهش به دنبال آن‌ها هستیم و سوا لاتی که به دنبال پاسخ آن‌ها هستیم معرفی شدند.

فصل دوم

ادبیات موضوع

فصل ۲: ادبیات موضوع و پیشینه‌ی تحقیق

۱-۲ - مقدمه

در این بخش ابتدا به معرفی تقلب‌های مالی و تقلب‌های بیمه‌ای که یکی از شاخه‌های تقلب مالی است و توضیحات پیرامون آن می‌پردازیم، سپس در ادامه به معرفی تکنیک‌های تشخیص تقلب پرداخته و به تفصیل به شرح تکنیک داده‌کاوی و الگوریتم‌های اساسی آن در بخش کشف تقلب می‌پردازیم و در آخر مروری به تحقیقات انجامشده در این زمینه می‌کنیم. در این میان یکی از روش‌های نوین ارزیابی و کشف تقلب بیمه‌ای؛ داده‌کاوی هست. داده‌کاوی هم‌زمان با ایجاد و استفاده از پایگاه داده‌ها در اوایل دهه ۸۰ برای جستجوی دانش در داده‌ها شکل گرفت. شاید بتوان لول (۱۹۸۳) را اولین شخصی دانست که مقاله‌ای در مورد داده‌کاوی تحت عنوان "شبیه‌سازی فعالیت داده‌کاوی" ارائه نمود. هم‌زمان با او پژوهشگران و متخصصان علوم رایانه، آمار، هوش مصنوعی، یادگیری ماشین و ... نیز به پژوهش در این زمینه و زمینه‌های مرتبط با آن پرداخته‌اند. البته پژوهش جدی روی موضوع داده کاوی از اوایل دهه ۱۹۹۰ شروع شد و تا آن زمان این واژه به شکل و معنای امروزی بکار برده نمی‌شد.

پیشرفت در ذخیره‌سازی داده‌ها سبب وجود پایگاه داده‌های بزرگ شد. با توجه به وجود اطلاعات ارزشمند در این پایگاه داده‌ها تلاش برای استخراج اطلاعات شروع شد. با نگاهی به کلمه کاو^۱ به این نکته پی می‌بریم که به معنای استخراج از منابع نهفته و بالرتش زمین می‌باشد. پیوند این کلمه با داده^۲ به معنی جستجوی عمیق جهت پیدا کردن اطلاعات مفید که قبل نهفته بودند را می‌دهد.

1. Mine
2. Data

ایده‌ای که مبنای داده‌کاوی است، یک فرآیند بالهمیت از شناخت الگوهای بالقوه، مفید، بدیع و نهایتاً قابل درک از داده‌هاست. واژه کشف دانش "کشف دانش در پایگاه داده‌ها"^۱ که به معنای جستجوی دانش در اطلاعات است، در اوایل دهه ۸۰ شکل‌گرفته است. کشف دانش و داده‌کاوی یک حوزه میان‌رشته‌ای و در حال رشد است که حوزه‌های مختلف همچون پایگاه داده، آمار، یادگیری ماشین^۲، مصورسازی^۳، هوش مصنوعی^۴، بازشناسی الگو^۵ و سایر زمینه‌های مرتبط را باهم تلفیق کرده است تا اطلاعات و دانش ارزشمند نهفته در حجم بزرگی از داده‌ها را استخراج نماید.^[۶]

سیستم‌های پایگاه داده با فراهم کردن ابزارها و محیط‌های لازم، بستر لازم برای مدیریت و دسترسی سیستماتیک و مؤثر به این حجم از داده را تسهیل کرده‌اند؛ اما استخراج دانش از پایگاه‌های داده بدون استفاده از کامپیوتر و به کارگیری ابزارهای تحلیلی قدرتمند و خودکار کاری بسیار دشوار و شاید غیرممکن است. وجود چنین ابزارهایی فاصله‌ی چشمگیر موجود میان تولید داده و فهم آن را کاهش داده و راه‌های کشف الگوهای مفید از پایگاه‌های داده را که در عرصه‌های گوناگون علمی، تحقیقی و تجاری موردنوجه است، هموارتر می‌سازد. در حال حاضر ابزارها و تکنیک‌های زیادی برای رسیدن به این هدف پیشنهادشده‌اند که همگی تحت عنوان کلی داده‌کاوی مطرح می‌شوند.^[۷]

-
1. Knowledge Discovery in Database
 - 2 .Machine Learning
 - 3 . Virtualization
 - 4 . Artificial Intelligence
 - 5 . Pattern Recognition

۲-۲-مبانی نظری

۲-۱-تقلب

اگر بخواهیم تقلب را با تعریف لغتنامه‌ای آن در آکسفورد معرفی کنیم باید بگوییم:

"فریب غیرقانونی و مجرمانه که باهدف دستیابی به سود مالی و یا سود شخصی صورت می‌پذیرد."

طبق گفته‌ی نگی^۱ هیچ تعریف پذیرفته‌شده‌ای از تقلب مالی وجود ندارد. ولی چهار رکن در همه‌ی

تعریف‌ها مشترک است [۶]:

- عملی آشکار و عمدی
- عملی که ضد قانون باشد.
- عملی که سود و منفعتی مالی داشته باشد.
- ارائه اطلاعات به‌اشتباه صورت گرفته باشد.

بنابراین فرد در صورتی متقلب شناخته می‌شود و مورد پیگرد قانونی قرار می‌گیرد که هر ۴ رکن نامبرده در عملش ثابت شده باشد. از این‌رو تقلب به دودسته اصلی تقسیم می‌شود، دسته اول تقلبات کیفری است و دسته دوم که از فراوانی بیشتری برخوردارند تقلباتی هستند که کیفری بودن آن‌ها ثابت نشده و باید بررسی شوند.

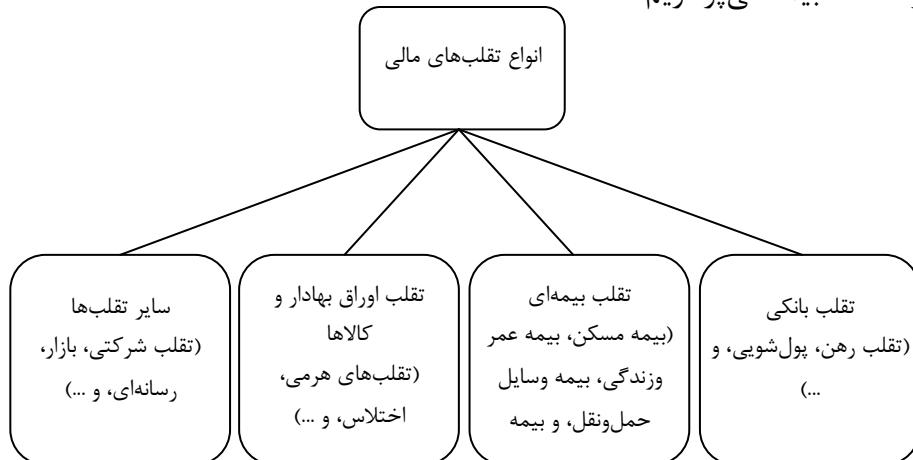
تقلب انواع متفاوتی دارد و در همه‌ی صنایع رخ می‌دهد و می‌تواند طیف گسترده‌ای را شامل شود. در یک دسته‌بندی کلی تقلب را به چهار گروه اصلی تقسیم کرده‌اند: تقلباتی بانکی، تقلباتی بیمه‌ای، تقلباتی امنیتی و تجاری و سایر تقلباتی مربوطه.

^۱. Ngai

۲-۲-۲- تقلب‌های مالی

در سال‌های اخیر تقلب‌های مالی زیادی در حوزه‌های مختلف رخداده است و جامعه را متحمل ضررهای زیادی نموده است. طبق تحقیقات نگی و همکاران انواع تقلب مالی را می‌توان مطابق شکل (۱-۲) در چهار دسته تقسیم کرد.. با توجه به هزینه‌های زیاد ناشی از تقلب‌ها و کلاهبرداری‌های بیمه‌ای، موضوع بررسی تقلب‌های بیمه‌ای امروزه به یکی از چهار حوزه تحقیقاتی در زمینه‌ی تقلب و کلاهبرداری تبدیل شده است. و در این تحقیق به بررسی تقلب‌های بیمه‌ای و ارائه روشی جهت پیشگیری از این نوع

تقلب در صنعت بیمه می‌پردازیم.

شکل (۱-۲) دسته‌بندی تقلب‌های مالی

گیل و همکارانش، تقلب بیمه‌ای را این‌گونه تعریف کرده‌اند:

"اعلام عمدى خسارت‌های جعلی ، اعلام خسارت بیش از مقدار واقعی آن، یا هر روش دیگر برای به دست آوردن مبلغی بیش از آنچه بیمه گزار قانوناً مستحق دریافت آن باشد."

تقلب‌های بیمه‌ای به شیوه‌های مختلفی قابل رخدادن هستند که می‌توان آن‌ها را به دو دسته‌ی تقلب نرم^۱

و تقلب سخت^۲ تقسیم کرد.

بعضی از کلاهبرداری‌ها در صنعت بیمه کاملاً آگاهانه و عمدی است مثلاً بیمه‌گزار موجبات بروز خسارتی را فراهم می‌کند که از این طریق از بیمه‌نامه خود منفعتی کسب کند (تقلب سخت). در این شرایط فرد آگاهانه سعی در ایجاد خسارت یا اغراق در میزان و نوع خسارت دارد. مانند: تصادفات ساختگی، آتش‌سوزی‌های ساختگی، اسناد جعلی و ارائه اطلاعات نادرست.

تقلب نرم و فرصت طلبانه زمانی رخ می‌دهد که بیمه‌گزار به صرف داشتن بیمه‌نامه، احتیاط کمتری می‌کند. تقلب در بیمه ماهیت فرصت طلبانه دارد. وجود بیمه و تعهد به جبران خسارت باعث می‌شود بیمه‌گزاران ریسک‌هایی را متحمل شوند که در صورت عدم وجود بیمه از این ریسک‌ها دوری می‌جستند. بدین معنی که ممکن است خسارت سهوا رخداده باش اما اشخاص و یا شرکت عمداً سعی در اغراق میزان خسارت کنند^[۷]. لازم به ذکر است که شاید همه‌ی مردم مرتکب تقلب سخت نشوند اما اکثریت مردم در هنگام بروز خسارت اقدام به اغراق در میزان خسارت و به‌اصطلاح تقلب نرم می‌شوند. از بزرگ‌ترین تقلب‌ها در صنعت بیمه ارائه اطلاعات نادرست است. برخی از بیمه‌گزاران اطلاعات غیرواقعی به بیمه‌گر می‌دهند، این دو حالتی است که در صورت ارائه اطلاعات صحیح، بیمه‌گر تصمیمی متفاوت اتخاذ می‌کند.

غفلت شرکت‌های بیمه از مطالعه پدیده تقلب بیمه‌ای دست کم، دو دلیل اول این است که این پدیده یک جرم و طبیعتاً، فی‌نفسه مذموم است و آشکار کردن این عمل مجرمانه معدودی از بیمه‌گزاران، ضمن آن‌که به لحاظ نمادین، کار ناخوشایندی است این پیام تلویحی را برای سایر بیمه‌گزاران دارد که

1.Hard Fraud

2 .Soft Fraud

با اقدام کم هزینه فریب شرکت بیمه، به درآمد بادآورده می‌توان دست یافت. دلیل دوم این است که درگذشته، پیامدهای مالی تقلب‌های بیمه‌ای در آن حد و اندازه نبوده که ارزش بررسی و تلاش برای یافتن راه حل‌های ممکن را داشته باشد. اما در چند سال اخیر این وضع دگرگون شده و شرکت‌های بیمه به اهمیت مطالعه عوامل تقلب بیمه‌ای و کشف آن توجه کرده‌اند.^[۸]

تقلب و کلاهبرداری امروزه به یکی از سرسرخ‌ترین دشمنان بیمه تبدیل شده است. تقلبات در بخش اموال و حوادث در آمریکا سالانه ۳۰ میلیارد دلار و در انگلیس ۱ میلیارد پوند به شرکت‌های بیمه ضرر وارد می‌کند. کلاهبرداری جرمی پیچیده و دشواری است که فقط افراد ماهر و آگاه یا گروه‌های سازمان یافته می‌توانند مرتكب آن شوند. اما کلاهبرداری و تقلب بیمه‌ای برخلاف سایر جرم‌ها بین تمام گروه‌های قومی، سطوح درآمدی مختلف، همه‌ی سطوح تحصیلی و تمامی مناطق جغرافیایی وجود دارد.

تحقیقاتی که انجمن بیمه گران بریتانیا انجام داده است نشان می‌دهد تقلب و سوءاستفاده از بیمه بخشی از ناآگاهی و عدم شناخت مردم درباره آنچه "درست" است می‌باشد. هدف اصلی این تحقیق سنجش دیدگاه مردم در خصوص ادعاهای تقلبی در صنعت بیمه بود. هدف دیگری که از طراحی این تحقیق دنبال می‌شد این بود که تقلب و سوءاستفاده را جز اقدامات خلاف قانون در جامعه مطرح کند.

یکی از یافته‌های تحقیق این بود که از میان شرکت‌کنندگان در این تحقیق ۶ درصد از آن‌ها به تقلب در بیمه اذعان کرده بودند.^۲ درصد از شرکت‌کنندگان نیز به ادعای خسارت ساختگی اذعان کرده بودند. این نتایج بدان معنا است که حدود ۳/۳ میلیون نفر در انگلیس مرتكب تقلب بیمه‌ای شده‌اند. به دلیل این که برخی از افراد ممکن است به درستی عملکرد خود اذعان نکنند، آمار مربوط به تقلب ممکن است بیشتر باشد. این تحقیق همچنان مشخص کرد که بخش عمده‌ای از گروه‌های بالای اجتماعی-اقتصادی جامعه مرتكب تقلب بیمه‌ای می‌شوند. این یافته برای بیمه گران اهمیت بسیار زیادی دارد زیرا چنین گروه‌هایی خریداران اصلی بیمه‌نامه‌ها بشمار می‌آیند.^[۹]

برای دستیابی به درک بهتری از دیدگاهها و رفتارهای کسانی که مرتکب تقلب می‌شوند، انجمن بیمه گران بریتانیا مطالعات گسترده‌تری انجام داد. آنان افراد موردمطالعه را با توجه به نوع تقلب و دیدگاهها و انگیزه‌ی آن‌ها به ۵ دسته تقسیم کرد.^[۹]

سوءاستفاده‌چی‌ها: این گروه بیشترین آمادگی را برای سوءاستفاده و تقلب‌های بیمه‌ای و حتی طرح ادعاهای ساختگی داشتند و آنان سعی می‌کردند تا آنجا که می‌توانند از شرکت‌های بیمه سوءاستفاده کنند. سوءاستفاده‌چی‌ها بسیار گستاخ و بی‌پروا، خودرأی و در برخی موارد ناآرام و بی‌قرارند.

بازیگران: این افراد آمادگی مبالغه و گراف‌گویی درباره‌ی میزان خسارت وارد را دارند و شرایط بیمه‌نامه‌ها را به درستی رعایت نمی‌کنند. البته باید گفت که این گروه ادعای دروغین و ساختگی طرح نمی‌کنند. این افراد بیمه را نوعی بازی می‌دانند که باید در آن پیروز شد. این افراد را مردان برون‌گرا و بانشاط تشکیل می‌دهند ولی همانند گروه نخست (سوءاستفاده‌چی‌ها) عصبانی و متقلب نیستند.

انتقام جویان: این افراد در خصوص بیمه تجربه‌های منفی داشته‌اند و یا ادعای خسارت آن‌ها مردود شده و یا کاهش پیداکرده است.

بنابراین آنان از هر فرصتی استفاده می‌کنند تا آنچه را که می‌پنداشند که حق آن‌هاست از بیمه بازستانند. البته این گروه ادعای تقلیبی مطرح نمی‌کنند اما در پرونده‌های صحیح در اعلام میزان خسارت اغراق می‌کنند. انتقام جویان معمولاً محتاط‌تر از دو گروه قبلی (سوءاستفاده‌چی‌ها و بازیگران) هستند ولی تندخوتر و برآشفته‌تر از آنان بوده و احساس می‌کنند که از نظر مالی و اجتماعی تحت فشار هستند.

محاتاطان: این گروه در مبالغه و بیشتر از مقدار واقعی اعلام کردن خسارت مردد هستند (البته آن را تقلب یا سوءاستفاده نمی‌دانند مگر این که به آن‌ها گفته شود) دیگران (مانند همکاران و شرکا) ممکن است آنان را تشویق به مبالغه در اعلام میزان خسارت وارد نمایند. افراد این گروه معمولاً زنان هستند و درباره آنچه انجام داده‌اند احساس گناه می‌کنند اما دیگران آن‌ها را گمراه کرده‌اند.

۲-۳-۱- انواع تقلبات بیمه‌ای

در شرکت‌های بیمه انواع تقلب‌ها به صورت زیر دسته‌بندی می‌شوند [۹]:

- تقلب بیمه‌گزار: تقلب علیه شرکت بیمه در خرید یا ابطال خدمات بیمه توسط یک شخص و یا افرادی که باهم برای به دست آوردن پوشش غیرقانونی و یا ادعای خسارت ساختگی تبانی می‌کنند.
- تقلب در نمایندگی‌ها: تقلب توسط واسطه‌ها علیه شرکت بیمه، بیمه‌گزاران، مشتریان و یا سایر ذینفعان.
- تقلب داخلی: تقلب علیه شرکت بیمه توسط یک عضو هیئت‌مدیره، مدیر ارشد و یا عضو دیگر از کارکنان خود شرکت

۲-۳-۱- تقلب بیمه‌گزار

این نوع تقلب که در دسته‌ی تقلب‌های خارجی قرار دارد گاهای به شکل بیمه‌گزار احتمالی و یا یک بیمه‌گزار بالفعل ظاهر می‌شوند. بیمه‌گزار می‌تواند در همه‌ی مراحل قرارداد چه در مرحله عقد بیمه‌نامه و چه در طول قرارداد و چه در زمان ادعای خسارت مرتکب تقلب شود شرکت‌های بیمه باید بتوانند ریسک تقلب در خدمات موجود و حتی خدمات جدید خود را ارزیابی کنند؛ و حتی ممکن است با اشخاص

دیگری هم تبانی کند مثلاً با پزشکان، افسران ترسیم‌کننده کروکی، رانندگان جرثقیل و دیگر افرادی که به نوعی درگیر با وقوع و صحنه حادثه هستند.

نمونه‌هایی از تقلبات بیمه‌گزاران:

- صحنه‌سازی تصادف
- گزارش و ادعای خسارت ساختگی
- اغراق در خسارات وارد
- خرید بیمه‌نامه بدنه از چندین شرکت بیمه
- جابه‌جایی راننده حادثه با فردی دیگر
- فریب نمایندگی و یا تبانی با آن‌ها برای خرید بیمه‌نامه بدنه برای ماشین تصادفی
- و ...
-

۲-۳-۲-۲- تقلب در نمایندگی‌ها:

نمایندگان بیمه بین خریداران و فروشنندگان بیمه قرار می‌گیرند. نمایندگان نقش حساسی را در فروش خدمات بیمه ایفا می‌کنند چراکه آنان دقیقاً بین طرفین یعنی دقیقاً جایی که اعتماد نقش مهمی بازی می‌کند قرار دارند. در هر معامله‌ای اعتماد حرف اول را می‌زنند و از عناصر اصلی هر معامله است، درست در همین‌جاست که شرکت‌های بیمه احساس خطر می‌کنند و آسیب‌پذیرند. چراکه ممکن است نمایندگی‌ها از این اعتماد سوءاستفاده کرده و به نفع خود و متضرر شدن بیمه، عملی انجام دهد. مثل:

- نمایندگی با علم به این که مورد بیمه‌ای وجود ندارد، بیمه‌نامه صادر می‌کند در صورتی که بیمه‌گزار حق بیمه اولیه خود را پرداخت کرده است، حق کمیسیون خود را می‌گیرند و سپس بیمه‌نامه را ابطال می‌کنند.

- تبانی با بیمه‌گزاران متقلب در طرح ادعاهای جعلی مانند این‌که تاریخ صدور بیمه‌نامه را دست‌کاری کنند و یا ارائه اطلاعات نادرست به بیمه‌گر.
- نگهداشتن حقبیمه‌های بیمه‌گزاران تا زمانی که ادعای خسارت کنند.
- تبانی با بیمه‌گزار در صدور بیمه‌نامه بدنه برای خودروهای تصادفی.
- ...

برای کنترل و نظارت بر تقلب‌های نمایندگی‌ها به چند موضوع باید توجه داشت:

- رابطه فamilی و آشنایی نزدیک‌بین بیمه‌گزار و نمایندگی و جود داشته باشد.
- نمایندگی با سبد سرمایه‌گذاری کوچک تعداد زیادی بیمه‌نامه صادر کرده و فروخته باشد.
- بیمه‌گزاران خارج از حوزه کاری نمایندگان زندگی کنند.
- تغییرات متوالی در مالکیت و مدیریت نمایندگی‌ها
- نمایندگی‌ها اغلب شماره تلفن و نشانی خود را تغییر دهند.

برای مقابله با این دسته از تقلب‌ها باید سیاست‌ها و قوانینی جدیدی وضع شود، برگزاری آموزش‌های دوره‌ای، فرستادن دوره‌ای ممیزان به نمایندگی‌ها جهت بررسی و کنترل فرآیندهای کسب‌وکاری آن‌ها.

۲-۳-۲- تقلب داخلی

به‌طورمعمول هر کسب‌وکاری همیشه با تقلب داخلی چه در سطوح بالای مدیریتی و چه در سطوح پایین مواجه‌اند. تقلب داخلی بخشی از مدیریت ریسک عملیاتی است و خطری برای شهرت شرکت‌های بیمه محسوب می‌شود و حتی در مواردی می‌تواند تباہی اقتصادی شرکت را تسريع بخشد. فاکتورهایی که بر آسیب‌پذیری بیمه‌ها از جهت تقلب داخلی تأثیر می‌گذارد شامل موارد زیر هستند:

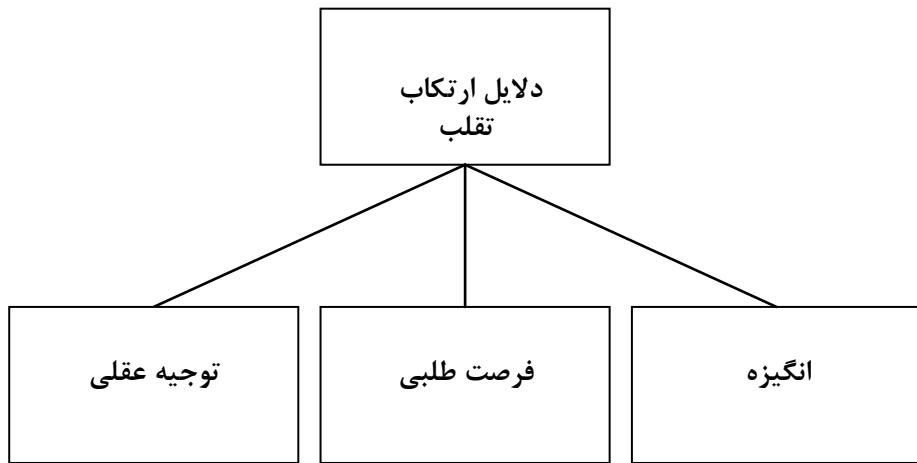
- پیچیدگی در ساختار سازمانی سازمان‌ها
- سرعت زیاد در نوآوری، توسعه محصولات و کامپیوتری شدن
- ایجاد جو همکاری و هماهنگی بین مدیران ارشد و هیئت‌مدیره و کارکنان.
- حفظ نظارت کافی بر مدیران و کارکنان
- نوشتن شرح شغل و مسئولیت‌ها به‌طور صریح
- صدور دستورالعمل‌های رفتار اخلاقی برای مدیران و کارکنان
- انجام غربال‌گری مدیران و کارکنان دائمی و موقت از قبل و در حین استخدام
- تفکیک وظایفی که مستعد تضاد منافع در شرکت‌ها هستند.
- ... و...

۴-۲-۴- دلایل ارتکاب تقلب

به‌طور کلی جهت شناسایی انگیزه‌ها و محرک‌های ارتکاب تقلب، بهتر است اجزای مثلث تقلب را بررسی کنیم.

در تقلب به فرصت برای تقلب یا مقدار زیادی سختی و فشار و توجیه عقلی نیاز است تا فرد انگیزه ارتکاب تقلب را پیدا کند.^[۱۰]

شکل (۲-۳) سه جزء اصلی که در وقوع تقلب نقش حیاتی دارند، نشان می‌دهد. عناصر تقلب دارای ارتباط متقابل هستند.

شکل (۲-۲). دلایل ارتکاب تقلب

انگیزه: ارتکاب تقلب نیازمند انگیزه است و در بسیاری از موارد این سختی‌ها و مشکلات مالی انگیزه ساز تقلب می‌شوند. از این‌رو شرکت‌های بیمه می‌بایست شرایط و پتانسیل‌های زمینه‌ساز تقلبات را شناسایی کنند و به دنبال نشانه‌ای از بروز تقلب احتمالی باشند.

فرصت‌طلبی: اگر فردی بداند که احتمال کشف و شناسایی تقلب او بسیار کم است، حتی بدون شرایط فشار و سختی از فرصت‌های به‌دست‌آمده برای ارتکاب تقلب استفاده خواهد کرد. متقلبان به‌احتمال زیاد در زمانی و به شکلی عمل می‌کنند که احتمال تشخیص و شناسایی تقلب را اندک بدانند؛ بنابراین شرکت‌های بیمه باید سیاست‌ها و کنترل‌های ویژه‌ای را اعمال کنند تا علاوه بر اینکه از وقوع تقلب در ابتدای امر جلوگیری می‌کنند همچنین بتوانند در صورت بروز تقلب آن را شناسایی کنند.

توجهیه عقلی: افراد متقلب معمولاً به دنبال یک توجیه عقلی برای عملشان هستند؛ و ممکن است به بسیاری از دلایل که ریشه در اصول و باورهای آن‌ها دارد، کلاهبرداری از بیمه را امری غیراخلاقی و غیرقانونی تلقی نکنند. مثل باورهای زیر [۱۱]:

- اغلب افراد خدمات بیمه‌ای را به جبران احتمال ناشناخته‌ای که امکان بروز حادثه در آینده وجود دارد، خریداری می‌کنند. با این حال حق بیمه پرداختی اتومبیل اکثرًا بیش از حدی است که بیمه‌گزار متصور شده است و پرداخت آن در سال‌های متمادی درصورتی که طی این سال‌ها از بیمه ادعای خسارتی نداشته باشد، نوعی موقعیت برد_ باخت را در ذهن بیمه‌گزار متصور می‌کنند؛ بنابراین نگرش "من آن چیزی را می‌گیرم که بابت‌ش هزینه پرداخت کرده‌ام" در ذهن بیمه‌گزار نقش می‌بندد. پس در جستجوی موقعیتی برمی‌آید تا بتواند آنچه را طی سالیان تحت عنوان حق بیمه پرداخت کرده است از طریق ادعایی دروغین و متقلبانه باز پس گیرد.
- نگرش "اگر می‌توانید من را بگیرید" و یا "من برنده‌ام اگر شما نتوانید من را بگیرید" از موارد دیگری برای توجیه عمل متقلبانه ازنظر متقلبان است. شایان توجه است که حجم پرونده‌های خسارت دریافتی بسیار زیاد است و بررسی پرونده‌های مشکوک زمان‌بر و هزینه‌بر هستند و از طرفی اثبات تقلب نیازمند شواهدی است که در برخی موارد اطلاعاتش در دسترس نیست و یا قابلیت پیگیری ندارند. همچنین بسیاری از پرونده‌های مشکوک نیازمند همکاری نزدیک با سایر ارگان‌ها مثل نیروی انتظامی، مراکز درمانی، ثبت‌احوال و سایر شرکت‌های بیمه هستند و از این‌رو شناسایی و کشف همه‌ی موارد مشکوک به تقلب در عمل امکان‌پذیر نیست و در هر برهه‌ی زمانی درصدی از تقلب‌ها کشف نمی‌شوند.
- یک باور دیگر در این زمینه به صورت "اگر هم مرا بگیرید من چیزی را از دست نمی‌دهم" است و این تصور شاید به این دلیل است که افرادی که در بیمه تقلب می‌کنند معمولاً در بین مردم مجرم شناخته نمی‌شوند. همان‌طور که طی یک بررسی در انگلستان مشخص شد که، مردم دزدیدن یک بسته شکلات را عملی تبهکارانه‌تر از صحنه‌سازی برای خسارت بیمه‌ای دروغین می‌دانند. از طرفی چون مجازات تعریف شده در قانون برای کلاهبرداران بیمه‌ای بهاندازه کافی بازدارنده نیست و همچنین پیگیری‌های قانونی هزینه‌بر و زمان‌بر هستند و حتی ممکن است شهرت شرکت را خدشه‌دار کنند، شرکت‌های بیمه

راغب می‌شوند که تقلبات نرم را بین خود و بیمه‌گزار حل و فصل کنند و یا حتی در بعضی موارد تقلبات سخت را نیز با مذاکره برطرف می‌کنند و به مراجع قانونی ارجاع نمی‌دهند؛ و همین امور نیز فرصت را برای افراد متقلب و سودجو بیش از پیش فراهم می‌نماید.

- این نگرش که "تا می‌توانید بخورید" از جمله باورهای ناشایستی است در بین مردم نقش بسته است. این باور افرادی است که معتقدند تا زمانی که پول دارند باید به هر نحوی که شده آن را خرج کنند مخصوصاً اگر آن پول مربوط به دولت یا شخص دیگری باشد که این باور و اعتقاد مفهوم بیمه‌ای "در هر سرمایه‌گذاری در بیمه باید ریسک به طور مساوی بین دو طرف تقسیم شود" را زیر سؤال می‌برد؛ بنابراین این افراد اگر در موقعیتی قرار بگیرند که بتوانند ادعای خسارت کنند (چه قانونی و تقلبی و چه در یک خسارت واقعی جزئی یا هنگفت) تمام سعی خود را می‌کنند تا از حداکثر فرصت به وجود آمده استفاده کنند و حق بیمه‌ای که طی سالیان پرداخت کرده‌اند را یکجا از بیمه دریافت کنند.

با توجه به آنچه گفته شد مشخص می‌شود که تمامی این باورهای غلط ناشی از فقر فرهنگی جامعه است و درک اشتباه عموم مردم و سیستم عدالت کیفری از ماهیت بیمه باعث می‌شود که برچسب غیراخلاقی و غیرقانونی به تقلب بیمه‌ای نزنند و میدان را برای افراد متقلب بازتر کنند.

۲-۵- بیمه شخص ثالث

این نوع بیمه مربوط به سرنشینان خودرو بیمه‌شده هست و بیمه‌گزار (مالک خودرو) را شامل نمی‌شود. و کلیه خسارت‌هایی که به واسطه‌ی خودرو یا بار آن به سرنشینان وارد می‌شود را تحت پوشش قرار می‌دهد. بند ۱ از این بیمه که به قانون مبدل گشته به صورت زیر است:

" کلیه دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی و ریلی اعم از این که اشخاص حقیقی یا حقوقی باشند مکلفاند وسایل نقلیه مذکور را در قبال خسارت بدنی و مالی که در اثر حوادث وسایل نقلیه مزبور و یا یدک و تریلر متصل به آن‌ها و یا محصولات آن‌ها به اشخاص ثالث وارد شود، نزد یکی از شرکت‌های بیمه که مجوز فعالیت در این رشتہ را از بیمه مرکزی ایران داشته باشد، بیمه نمایند. کلیه زیان دیدگان ناشی از وسایل نقلیه موتوری زمینی (اعم از جانی و مالی) خواه اشخاص حقیقی یا اشخاص حقوقی (شرکت‌ها) باشند، شخص ثالث نامیده می‌شوند و خسارت‌های مالی وارد به کلیه اموال منقول و غیرمنقول متعلق (تحت مالکیت) اشخاص ثالث جبران می‌گردد. هر زیان دیده‌ای که آسیب ببیند چه جانی و چه مالی شخص ثالث است به استثناء راننده مسئول حادثه که به عنوان سرنشین محسوب می‌گردد "[۱۲].

این بیمه از سال ۱۳۴۷ اجبار است و در صورت نداشتن بیمه‌نامه شخص ثالث و یا تأخیر در تمدید آن جریمه لحاظ خواهد شد. بیمه‌نامه شخص ثالث به طور کلی ۴ نوع تعهد دارد:

۱. خسارت مالی: جبران خسارت‌های مالی به اشخاص ثالث در اثر تصادف، آتش‌سوزی، انفجار و کلیه خسارت‌های مالی در اثر بار خودروهای مجاز به حمل بار.
۲. صدمات بدنی و فوت: منحصرًا مربوط به آسیب جانی و صدمات وارد به جسم آدمی است نه موجودات دیگر بلکه فقط انسان. خسارت جانی شامل: دیه جرح، دیه فوت، دیه نقص و هزینه درمان می‌باشد.
۳. فوت راننده: در صورت فوت راننده مقصراً
۴. هزینه پزشکی راننده: در صورت مصدoviت و نقص عضو. (به راننده دیه تعلق نمی‌گیرد) لازم به توضیح است که سایر سرنشیان به جز راننده، شخص ثالث حساب می‌شوند.

شاید مناسب‌ترین رشتہ بیمه برای بررسی تقلب بیمه‌ای و ابعاد مختلف آن در کشور ما، بیمه شخص ثالث باشد. زیرا این رشتہ از نظر سهم بری در پرتفوی حق بیمه دریافتی شرکت‌های بیمه در بسیاری از کشورها،

از جمله ایران رتبه اول را دارد. همچنین به علت زیان ده بودن این رشته در کشور ما بسیاری از کشورهای دیگر، مقابله با تقلب‌های بیمه‌ای که باعث کاهش خسارت‌های پرداختی و درنتیجه، کاهش زیان عملیاتی در بیمه شخص ثالث می‌شود اهمیت زیادی پیداکرده است.

۶-۲-۲- انواع تقلبات بیمه شخص ثالث

تقلب در بیمه شخص ثالث در طیفی از ترفندها اتفاق می‌افتد که از زیاد جلوه دادن خسارت واقعی آغاز می‌شود و تا حد ادعای خسارتی کاملاً ساختگی و دروغین پیش می‌رود. تقلب نوع اول از نظر مبلغ خسارت دریافتی کم‌ارزش است و بیشتر تقلب‌ها در بیمه شخص ثالث در این رده جا می‌گیرند. در مقابل، خسارت‌های دروغین از نظر تعداد نسبتاً اندک‌اند اما خسارت‌های دریافتی در آن‌ها نسبتاً سنگین است [۱۳]. به نظر مارسد خصوصیت عمدۀ تقلب نوع اول این باشد که بسیاری از بیمه‌گزارانی که مرتكب آن می‌شوند این تقلب را با این استنباط که حقیمه‌های پرداختی آن‌ها در سال‌هایی که خسارت نداشته‌اند جبران شود یا خسارت دریافتی لطمه‌ای به خزانه‌ی پرپول شرکت بیمه وارد نمی‌کند، از لحاظ اخلاقی این عمل خود را توجیه می‌کنند.

در حالی که خسارت‌های نوع اول را عامه بیمه‌گزاران از شرکت بیمه مطالبه می‌کنند، خسارت‌های نوع دوم را اشخاص یا گروه‌های مدعی می‌شوند که اخذ خسارت دروغین را به صورت سازمان‌یافته و ممر درآمد بادآورده، خود قرار داده‌اند.

نوعی دیگر تقلب در بیمه شخص ثالث خریداری بیمه‌نامه‌های مضاعف است. در این حالت بیمه‌گزار به‌قصد کسب درآمد بادآورده همزمان از چند شرکت بیمه برای اتومبیل خود بیمه شخص ثالث خریداری می‌کند. در نوع دیگر تقلب، هنگام ترسیم کروکی صحنه‌ی تصادف جای مقصّر و خسارت‌دیده عوض می‌شود یا تاریخ حادثه در کروکی جلو بردۀ می‌شود تا مقصّر بتواند بیمه‌نامه شخص ثالث خریداری کند و از آن برای پوشش خسارت واقع شده استفاده کند.

نوع دیگر تقلب در رشته شخص ثالث آن است که بیمه‌گزاران با ترتیب دادن صحنه حوادث ساختگی، شرکت بیمه را ناچار به پرداخت غرامت بابت اشخاص جراحت‌دیده یا فوت‌شده براثر حوادث غیر رانندگی یا عوامل طبیعی می‌کنند. علاوه بر موارد فوق موارد ذیل نیز از تقلب‌هایی است که در بیمه شخص ثالث اتفاق می‌افتد.

- جابه‌جایی فرد دارای گواهینامه رانندگی با راننده عامل حادثه که فاقد گواهینامه رانندگی است.
- سرقت کوپن بیمه‌نامه شخص ثالث یک اتومبیل برای استفاده از آن در تصادفات اتومبیل‌های دیگر.
- مبادرت راننده اتومبیل دارای بیمه‌نامه بدنی و شخص ثالث به مقصربودن خود از حادثه رانندگی باهدف دریافت خسارت بدنی اتومبیل خود از طریق بیمه‌نامه بدنی آن.

۷-۲-۲- استراتژی‌های شرکت بیمه جهت برخورد با تقلب

شرکت‌های مختلف بیمه استراتژی‌های گوناگونی در برخورد با تقلبات بیمه‌ای خوددارند. دسته‌ای از شرکت‌ها خسارت‌های جعلی را به عنوان بخشی از هزینه‌های عملیاتی خود تلقی می‌کنند و عملاً اقدام خاصی را جهت مقابله با تقلبات انجام نمی‌دهند. این شرکت‌ها با چشم‌پوشی از تقلبات و پرداخت سریع خسارت شاید در کوتاه‌مدت به جلب رضایت مشتریان و افزایش پرفروشی شرکت بپردازنند اما در بلندمدت عواقب ناگواری را متحمل صنعت بیمه خواهند کرد.

در طرف دیگر دسته‌ی دیگری از شرکت‌های بیمه هستند که اساساً تقلب را یک پدیده ناشایست فرهنگی و اجتماعی می‌دانند که بر جامعه و صنعت بیمه اثرات محربی می‌گذارد و از این‌رو جلوگیری از تقلبات بیمه را به عنوان یک استراتژی و فرهنگ‌سازمانی موردووجه قرار می‌دهند و با رویکرد پیشگیری، شناسایی و کشف تقلب اقداماتی را در پیش می‌گیرند که به دیگر شرکت‌ها نیز می‌تواند در الگوبرداری از این فرآیندها برای جلوگیری از اقدامات متقلبانه کمک شایانی کند

همچنین در ذیل برخی از راهکارهای عملیاتی برای شرکت‌های بیمه‌ای که به عنوان متولی امر بررسی و پرداخت خسارت، می‌توانند برای پیشگیری و کشف تقلبات در پیش گیرند اشاره می‌شود.

- تشکیل اداره تحقیق ویژه در شرکت‌های بیمه: شرکت‌های بیمه‌ای باید برای مبارزه با کلاهبرداری‌های بیمه‌ای، نسبت به راهاندازی این اداره در شرکت، اقدام نمایند. شرکت‌های بیمه‌ای باید با به کارگیری کارشناسان زبده، اقدام به تشکیل و راهاندازی این اداره نمایند. این اداره با بررسی‌ها و تحقیقات میدانی در خصوص پرونده‌هایی که توسط ارزیابان و کارشناسان خسارت، مشکوک به تقلب تشخیص داده شده‌اند، صحت‌وسقم حادثه و سایر موارد مشکوک به کلاهبرداری را بررسی نموده و مدارک و شواهد لازم برای اقامه دعوا توسط واحدهای حقوقی شرکت‌ها در دادگاه را تهیه نموده تا از پرداخت خسارت‌های جعلی به کلاهبرداران جلوگیری شود.
- استفاده از کارشناسان ارزیاب خسارت با داشتن اطلاعات و تخصص بیمه‌ای: یکی از مهم‌ترین مراحل فرآیند تسويه خسارت، ارزیابی پرونده توسط کارشناسان خسارت می‌باشد. متأسفانه شرکت‌های بیمه‌ای به علت نداشتن کارشناسان ارزیاب خسارت خبره و با تجربه نمی‌توانند به درستی، تمام موارد مشکوک به تقلب و تخلف را تشخیص دهند. نتیجه اینکه بسیاری از پرونده‌های جعلی خسارت، قابل پرداخت تشخیص داده شده و علاوه بر زیان وارد به شرکت‌های بیمه، کلاهبرداران را برای تشکیل پرونده‌ای جعلی و دریافت خسارت‌های ساختگی ترغیب می‌کند. از این‌رو استفاده از کارشناسان ارزیاب پرونده خسارت که تخصص بیمه‌ای داشته باشند می‌تواند به خوبی منجر به تشخیص پرونده‌های جعلی شود.
- لزوم نظارت بر مراکز/شعب پرداخت خسارت برای ثبت دقیق پرونده‌ها: شرکت‌های بیمه‌ای باید با تدوین دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های لازم، نظارت کافی خود را بر مراکز/شعب پرداخت خسارت اعمال

نمایند تا این مراکز مدارک لازم و مستندات لازم را به درستی دریافت نمایند تا ضمن جلوگیری از ارجاعات متعدد برای تکمیل پرونده، امکان بررسی بهتر پرونده‌های مشکوک نیز فراهم شود.

• لزوم آموزش‌های لازم برای کارشناسان و ارزیابان خسارت: با توجه به اینکه برخی کارشناسان و ارزیابان خسارت افراد کم‌تجربه هستند و نیز با توجه به ماهیت پویایی تقلب و روش‌های نوبن که به مرور زمان ایجاد می‌شود، شرکت‌ها باید آموزش‌های لازم و کارگاه‌های آموزشی مستمر و منسجمی را برای کلیه کارشناسان خسارت برگزار نمایند.

• غربالگری واسطه‌های بیمه: واسطه‌ها مانند کارگزاران، نمایندگان و کارکنان نقش کلیدی در به دست آوردن و حفظ مشتری بر عهده‌دارند. این بدین معنی است که کارگزاران باید قبل از شروع فروش محصولات بیمه غربال شوند. آن‌ها همچنین باید دائمً تحت نظرارت باشند و همانند تقلب از سوی بیمه‌گزاران، تقلب و رفتارهای غیراخلاقی آن‌ها نیز به‌هیچ‌وجه تحمل نشود؛ بنابراین انتخاب و غربال کارگزاران باید نه تنها بر روی مهارت‌های فنی و حرفة‌ای آن‌ها تمرکز یابد، بلکه باید شامل سوابق مالی و اخلاقی آن‌ها نیز باشد.^[۱۴]

۲-۲-۸- پیامدهای تقلب و ضرورت شناسایی آن

بر اساس گزارش اداره تقلب بیمه‌ای^۱ مبلغی حدود ۲/۱ بیلیون دلار بایت تقلب در بیمه در هر سال هزینه می‌شود که این مبلغ خود به ۳ بخش تقسیم می‌شود. ۷/۱ بیلیون دلار به آن دسته از تقلب‌هایی که کشف نمی‌شوند و ۳۵۰ میلیون دلار به صحنه‌سازی‌های سازمان‌یافته در تصادفات اتومبیل و ۳۸ میلیون دلار بابت تقلب‌هایی که کشف شده‌اند، اختصاص می‌یابد. اثرات منفی تقلب به کارگیری سیستم‌های شناسایی تقلب را توجیه‌پذیر ساخته است. با این وجود کشف تقلب برای پیشگیری از پیامدهای نابود‌کننده‌ی تقلب‌های مالی حیاتی هستند و رویکردهای سنتی برای این امر کافی نیستند. تحقیقات اخیر نشان داده

1. Insurance fraud bureau

است که بررسی ادعاهای مشکوک به تقلب باعث کاهش پرداخت به ادعاهای دروغین تا حدود ۱۸٪ می‌شود که خود صرفه‌جویی منابع شرکت را به دنبال دارد و از سویی تأثیر مستقیم بر سودآوری شرکت می‌گذارد.^[۱۵]

۹-۲-۲- محدودیت‌های بیمه در راستای پیگیری تقلبات

شرکت‌های بیمه می‌توانند با آگاهی از انواع تقلبات و فرآیندهایی که احتمال بروز تقلب در آن‌ها وجود دارد سیستم هشداردهنده و پیشگیرانه‌ای را طراحی کنند و با آگاهی از میزان آسیب‌پذیری خود استراتژی‌های مؤثرتری را به کار گیرند؛ اما برای تحقق این امور شرکت‌های بیمه با محدودیتها و پیچیدگی‌های زیادی مواجه‌اند مانند^[۱۶]:

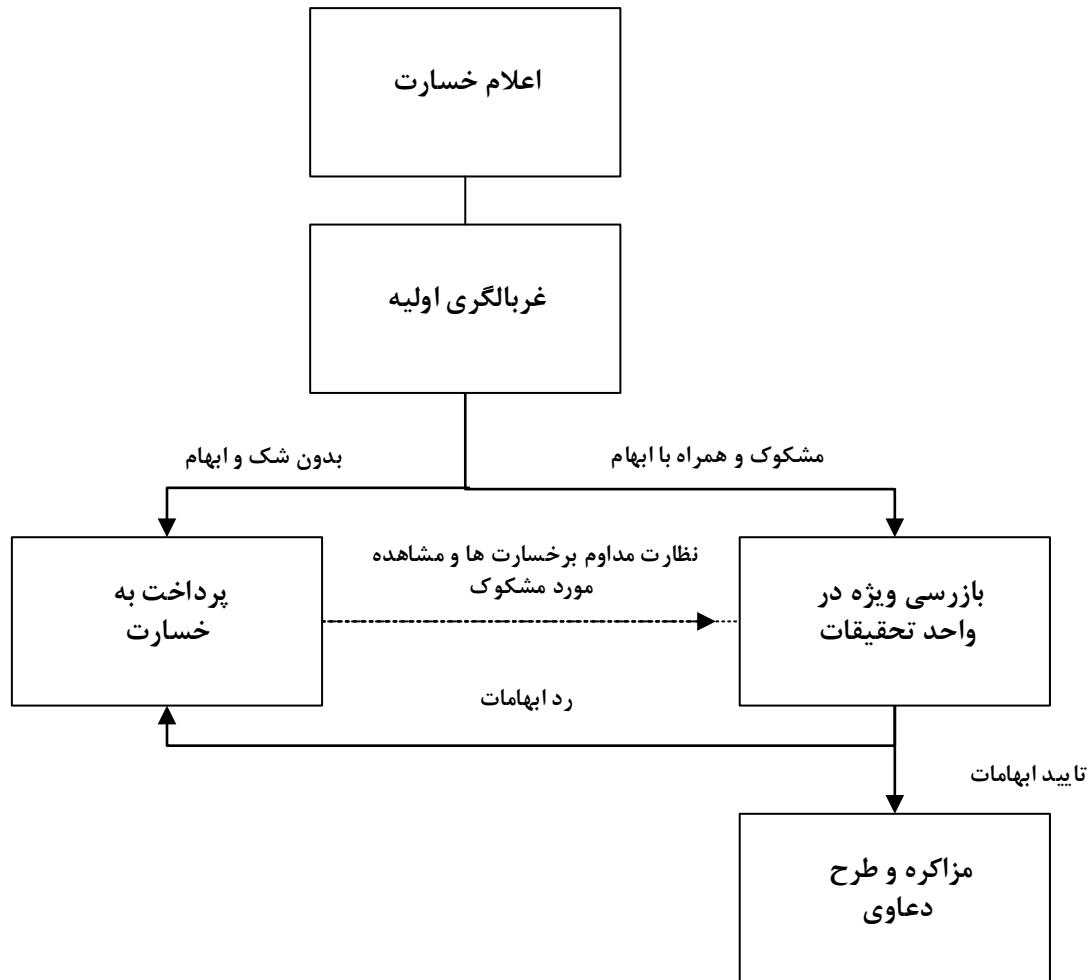
- پنهان بودن ماهیت تقلب
- پویایی و حساسیت به تغییر در تقلب (هنگامی که یک سبک تقلب شناسایی می‌شود، کلاهبرداری با سبک دیگری در حالی که شکل گیری است).
- عدم توافق اجماع برآن چه که واقعاً به منزله تقلب در بیمه است. و آن شکلی از تقلب که برآن متمرکز می‌شویم.
- نحوه عملکرد شوراهای حل اختلاف در مورد ترسیم کروکی فرضی بر اساس اظهارات افراد ذینفع (بعد از وقوع حادثه و به هم خوردن صحنه تصادف) توسط کارشناسان رسمی دادگستری (بدون تحقیق و تفحص)؛
- عدم پذیرش نماینده شرکت بیمه ذینفع در دادگاه‌های ذی‌ربط؛
- عدم تطبیق احکام صادره از سوی دادگاه‌ها با مفاد قانون مجازات اسلامی (دیات)؛

- برخی برآوردهای غیردقیق از میزان صدمات جسمی واردہ به مصدوم یا مصدومین رانندگی (عدم تطابق با قانون مجازات اسلامی)؛
 - عدم احزار هویت و نیز عدم معاینه مصدومین توسط نهاد ذیربط و استناد صرف به مدارک پزشکی ارائه شده؛
 - در برخی موارد اقدام به ترسیم کروکی نادرست با نظر طرفین؛
 - عدم درج دقیق نحوه استقرار سرنشینان خودروی بارکش در گزارشات مقامات انتظامی؛
 - عدم وجود بانک اطلاعاتی مشخص و به روز، از متقلبان و کلاهبرداران بیمه‌ای؛
 - ضعف سیستم‌های کنترلی مبتنی بر فناوری اطلاعات؛
 - نحوه تنظیم گزارش‌ها نهادهای درگیر و عدم بیان واقعیت‌های حادثه و افراد درگیر در آن، به‌طور عمدی یا غیرعمدی؛
 - عدم پاسخگویی یا پاسخگویی با تأخیر ارگان‌های ذیربط به استعلامات شرکت‌های بیمه‌ای؛
 - نبود دستورالعمل و آیین‌نامه مشخص برای پیشگیری و کشف تقلبات و کلاهبرداری‌های بیمه‌ای؛
 - نگاه جامعه به شرکت‌های بیمه‌ای به عنوان نهادهای حمایتی.
- وجود این محدودیت‌ها باعث شده است که در بسیاری از موارد، شرکت‌های بیمه‌ای نتوانند موارد تقلب و کلاهبرداری را کشف کنند و در بسیاری از موارد نیز، علی‌رغم کشف تقلب در پرونده و ارائه مستندات و شواهد لازم، این مدارک و مستندات مورد قبول واقع نمی‌شود و علی‌رغم وجود جعل، تحریف و تقلب در پرونده بیمه، خسارت‌های جعلی به افراد پرداخت می‌دهد.

۱۰-۲-۲- فرآیند بررسی خسارات

طبق روند بررسی ادعای خسارت در شکل (۳-۲)، شرکت بیمه پس از دریافت گزارشی از بیمه‌گزار خود مبنی بر درخواست خسارت جهت بررسی صحت یا عدم صحت ادعای خسارت، پرونده را غربالگری می‌کند تا آن را دریکی از دوسته‌ی پرونده قانونی یا مشکوک به تقلیبی جای دهد. پرونده‌هایی که قانونی تشخیص داده می‌شوند برای پرداخت خسارت به مرحله بعد می‌روند و حداقل هزینه‌ی بررسی و پردازش را شامل می‌شوند؛ اما پرونده‌هایی که در گروه مشکوک به تقلب قرار می‌گیرند، اگر به واسطه‌ی مبلغ خسارت ارزش تحقیق و بررسی و صرف هزینه‌های تحقیقات را داشته باشد به واحد تحقیقات ویژه^۱ منتقل می‌شوند. در این مرحله پس از بازرسی‌های ویژه‌ی پرونده‌های مشکوک، اگر شک تائید شود و پرونده تقلیبی باشد برای پیگیری‌های قانونی به مراکز قانونی سپرده می‌شود. و اگر پرونده‌ی مشکوک رد ابهام شود برای پرداخت خسارت به مرحله بعدی می‌رود.

1 . Specialized Investigation Unit (SIU)

شکل (۳-۲) فرآیند بررسی ادعای خسارت [۱۷]

لازم به ذکر است که معمولاً در صد زیادی از پرونده‌های متقلبانه به دلیل نبود دلایل کافی جهت اثبات تقلب، مورد پیگیری قانونی قرار نمی‌گیرند که دلیل این امر معمولاً پایین بودن ارزش خسارت اغلب پرونده‌های مشکوک به تقلب نسبت به هزینه‌های انجام تحقیقات کشف تقلب است و پرداخت هزینه‌های گراف برای چنین پرونده‌هایی مقرن به صرفه و توجیه‌پذیر نیست.

تحقیق و بررسی ممیزان در مرحله‌ی غربالگری بسیار زمان‌بر و فاقد کارایی لازم است زیرا ممکن است بررسی پرونده‌ها متناسب با ماهیتشان آنقدر زمان ببرد که شرکت بیمه مجبور به پرداخت خسارت در

موعد مقرر شده باشد و نتایج تحقیقات دیگر سودی نداشته باشد. از طرفی محقق در مرحله‌ی غربالگری پرونده‌ها عمدتاً از تجربه، مهارت و خلاقیت خود بهره می‌برد که ممکن است نظرش تحت تأثیر تعصبات ذهنی و شخصی‌اش قرار گیرد و نتواند به درستی تشخیصات لازم را انجام دهد. این‌رو رساله حاضر سعی بر این دارد که سیستم مکانیزه‌ی تصمیم‌گیری‌ای طراحی نماید تا از طریق آن تصمیم‌گیری مبنی بر تقلیبی بودن یا نبودن پرونده‌ها در مرحله‌ی غربالگری با سرعت و دقت بالایی انجام گیرد و به دوراز هرگونه تعصب و سوء‌نگری باشد و همچنین به دلیل پایابی نتایج، این سیستم می‌تواند کمک بسیار زیادی به ممیزان در مرحله‌ی غربالگری نماید و به هیچ‌وجه جایگزین ممیزان در این مرحله نیست و تنها کمک‌کننده به آن‌هاست.

حقوقان در راستای بررسی پرونده‌های مشکوک به تقلب می‌توانند از نوع رفتار بیمه‌گزاران اطلاعات مفیدی جهت تشخیص صحیح پرونده استفاده نمایند. یک تحقیقی که روی مجموعه‌ای از تراکنش‌های واقعی صورت گرفته، مشخص کرد که اغلب تقلب‌ها دارای ویژگی‌های رفتاری مشابهی هستند. برای مثال، برخی از رفتارهایی که دال بر تقلب در بیمه بدنی هستند عبارت‌اند از:

- حادثه در مکانی خارج شهر و در نیمه‌های شب رخ می‌دهد.
- مدعی خسارت در مراحل تحقیق و بررسی همکاری نمی‌کند.
- شدت حادثه خودروهای در گیر باهم همخوانی ندارند.
- ...

این‌گونه رفتارهای بیمه‌گزاران می‌توانند به عنوان رفتارهای مشکوک در نظر گرفته شوند و در صورت بروز مجدد به عنوان رفتار متقلبانه لحاظ شوند.^[۱۸]

۱۱-۲- تکنیک های کشف تقلب

با استفاده از تکنیک کشف تقلب می‌توان تقلب‌های انجام‌شده را شناسایی کرد و از طریق تجزیه و تحلیل

آن‌ها به‌پیش ینی رفتارهای آتی مشتریان پرداخت و ریسک انجام تقلبات را کاهش داد. از نتایج حاصل از

بکار بستن تکنیک‌های ضد متقلبانه در شرکت‌های بیمه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:[۱۹]

بهبود امکانات و تسهیلات در انجام غربالگری ادعانامه‌ها، آموزش ویژه برای کارکنان و کارکنان که درگیر فرآیند تحقیق و بررسی هستند، سرمایه‌گذاری بر مهارت‌های تخصصی محققان و متخصصان حوزه، بهبود ارتباطات و همکاری بین صنعت بیمه و نیروهای آگاهی و پلیس برای پیگیری‌های قانونی و بهبود و توسعه‌ی ممیزان داخلی، ادغام اطلاعات در سراسر بخش‌ها و اطمینان از پروتکل‌های مناسب برای به اشتراک‌گذاری اطلاعات با پلیس و محققان.

در ادامه به معرفی برخی از تکنیک‌های مختلف شناسایی و کشف تقلب می‌پردازیم:

۱۲-۱- سیستم‌های خبره

منظور از سیستم‌های خبره، سیستم‌های محاسباتی است که توانایی ارائه و استدلال در برخی از حوزه‌های

غنى دانش با نگاه حل مشکلات و دادن راهکار داشته باشد[20]

آشکارسازهای سیستم‌های خبره، دانش را در قالب قانون اگر - آنگاه رمزگذاری می‌کنند. به این معنی که

به کمک قانون اگر - آنگاه مشخص می‌کنند در چه شرایطی چه اتفاقی می‌افتد

به عنوان یک مثال سیستم NIDES که توسط شرکت SRI پیاده‌سازی شده است، از رویکرد سیستم‌های خبره به منظور شناسایی حملات به کمک مانیتورینگ برخط فعالیت‌های کاربران استفاده می‌کند. سیستم NIDES شامل اجزای ۳۳ تجزیه و تحلیل آماری به منظور تشخیص ناهنجاری و همچنین ابزار تجزیه و تحلیل قواعد ۳۴ به منظور تشخیص سوءاستفاده می‌باشد[۲۱].

۱۲-۲-رویکرد مبتنی بر قواعد^۱

این روش ترکیبی است از کاربردهای تجزیه و تحلیل مطلق و تفاضلی. در تجزیه و تحلیل تفاضلی، یک سری معیارهای قابل انعطافی می‌توانند پیاده‌سازی شوند تا هرگونه تغییر در جزئیات سابقه‌ی رفتار یک کاربر را شناسایی نمایند. رویکردهای مبتنی بر قواعد عموماً با شناسه کاربرانی که شامل اطلاعات شفافی هستند و در آن‌ها معیارهای تقلب به قواعد اشاره می‌کنند، بهترین عملکرد را دارند. مدیریت کردن این روش کاری بسیار دشوار است و این مسئله به دلیل این است که پیکربندی مناسب قواعد، نیازمند برنامه‌نویسی زمان‌بر، دقیق و پرزمختی برای هر امکان تقلب قابل تصور می‌باشد. یکی از ابزارهای تولیدشده با این رویکرد، PDAT است که توسط شرکت زیمنس ZFE تهیه شده و ابزاری کاملاً انعطاف‌پذیر با کاربردی وسیع، به منظور تشخیص تقلب در تلفن‌های همراه می‌باشد [۲۲].

۱۲-۳-شبکه عصبی

شبکه عصبی تکنیک دیگری برای کشف تقلبات است که در آن سیستم به وسیله‌ی داده‌های گذشته مشتریان آموزش می‌بیند و می‌تواند برای تحلیل رفتار جاری مشتریان و کشف ناهنجاری‌ها بکار رود. در شبکه‌های عصبی، به صورت نرم‌افزاری، ساختار داده‌ای طراحی می‌شود که می‌تواند همانند نورون عمل نماید؛ به این ساختار داده‌ها، گره گفته می‌شود. سپس با ایجاد شبکه‌ای بین این گره‌ها و اعمال یک الگوریتم آموزشی به آن، شبکه را آموزش می‌دهند. در شبکه عصبی مجموعه‌ای از گره‌های به هم متصل از کارکرد مغز انسان تقلید می‌کنند و هر گره ارتباطات وزن‌داری با چندین گره دیگر در لایه‌های مجاور دارد. [۲۳]

۱-۲-۴-الگوریتم ژنتیک^۱

الگوریتم ژنتیک جستجوی اکتشافی است که فرآیند تکامل طبیعی را پیروی می‌کند، این اکتشاف برای ایجاد راه حل‌های مفید در بهینه‌سازی و جستجوی مسائل به طور مداوم استفاده شده است. الگوریتم‌های ژنتیک متعلق به کلاس بزرگتری از الگوریتم‌های تکاملی هستند، که برای ایجاد راه حل‌های بهینه‌سازی مسائل از روش‌های الهام گرفته از تکامل طبیعی، مانند وراثت، جهش، گزینش و تقاطع استفاده می‌کنند، و به این صورت است که طبیعت، افراد قوی‌تر را برای زندگی برمی‌گزیند [۲۴].

۱-۲-۵-تجزیه و تحلیل حالت گذار^۲

این روش نیز یک تکنیک شناسایی تقلب است که در آن، حملات به عنوان دنباله‌ای از حالت گذار سیستم مونیتور شده، نمایش داده می‌شود. فعالیت‌هایی که در یک حمله اتفاق می‌افتد، به عنوان یک گذار بین حالت‌ها تعریف می‌شوند.

سناریوهای حمله نیز در قالب نمودارهای گذار حالت تعریف می‌شوند. در این نمودارها، گره‌ها به منزله حالت‌های سیستم و کمان‌ها نیز به منزله اقدامات مرتبط می‌باشند. در هر صورت اگر به یک حالت نهایی برسیم، بدین معنی خواهد بود که یک حمله خواهیم داشت. سیستم STAT یک سیستم خبره قاعده مدار بسیار معروف

است که به منظور جستجوی نفوذ‌های شناخته شده در یک دنباله ممیزی از سیستم‌های رایانه‌ای چند کاربره طراحی شده است. [۲۵]

1 . Genetic Algorithm
2 . State Transition Analysis

همچنین USTAT نیز یک نمونه اولیه از STAT است که تحت سیستم عامل یونیکس طراحی گردیده است.^[۲۶]

۱۲-۶-داده کاوی

تکنیک دیگری که می‌توان از آن برای کشف تقلبات بهره برد داده کاوی است. یکی از قابلیت‌های فوق العاده داده کاوی در تشخیص تقلبات، امکان پیاده‌سازی مدل‌هایی است که تقلبات و کلاه‌برداری‌ها را قبل از تشخیص متخصصان، شناسایی کرده و ارائه می‌دهد.

داده کاوی بر تحلیل آماری و کشف رفتار مشتریان و استفاده از الگو برای شناسایی جرم مرکز می‌کند و از بخشی از علم آمار به نام تحلیل اکتشافی داده‌ها^۱ استفاده می‌کند که در آن بر کشف اطلاعات نهفته و ناشناخته از میان حجم انبوهی از داده‌ها تأکید می‌شود. علاوه بر این داده کاوی با هوش مصنوعی و یادگیری ماشین ارتباط تنگاتنگی دارد؛ بنابراین می‌توان گفت که در داده کاوی تئوری‌های پایگاه داده‌ها، هوش مصنوعی، یادگیری ماشین، علم آمار را در هم می‌آمیزندتا زمینه‌ی کاربردی فراهم شود.^[۲۷]

داده کاوی یک تکنولوژی جدید و قدرتمند است که با پتانسیل بسیار بالای خود به یاری شرکت‌های بیمه آمده است. از آنجاکه در صنعت بیمه با حجم زیادی از اطلاعات (داده‌های جمع‌آوری‌شده در رابطه با رفتار مشتریان و مشتریان بالقوه) سروکار داریم؛ داده کاوی با مرکز بر روی مهم‌ترین اطلاعات از میان انبوه اطلاعات کمک شایانی به تحلیل‌گران شرکت‌های بیمه می‌کند. در حقیقت، داده کاوی با پیش‌بینی خسارت‌های تقلبی و پوشش‌های درمانی واهی و همچنین با پیش‌بینی نیازهای مشتریان کمک فراوانی به

صنعت بیمه می‌کند. اگرچه داده‌کاوی به صورت گستردگی در صنعت بیمه به کاربرده می‌شود؛ اما تنها شرکت‌هایی از مزایای رقابتی آن بهره‌مند می‌شوند که داده‌کاوی را به درستی اجرا کنند.

در متون آکادمیک تعاریف گوناگونی برای داده‌کاوی ارائه شده‌اند. در برخی از این تعاریف داده‌کاوی در حد ابزاری که کاربران را قادر به ارتباط مستقیم با حجم عظیم داده‌ها می‌سازد معرفی گردیده است و در برخی دیگر، تعاریف دقیق‌تر که در آن‌ها به کاوش در داده‌ها توجه می‌شود موجود است. برخی از این تعاریف عبارت‌اند از:

- اصطلاح داده‌کاوی به فرایند نیم خودکار تجزیه و تحلیل پایگاه داده‌های بزرگ به منظور یافتن الگوهای مفید اطلاق می‌شود.^[۲۸]
 - داده‌کاوی استخراج اطلاعات مفهومی، ناشناخته و به صورت بالقوه مفید از پایگاه داده می‌باشد.^[۲۹]
 - داده‌کاوی علم استخراج اطلاعات مفید از پایگاه‌های داده یا مجموعه داده‌ای می‌باشد..^[۳۰]
- همان‌گونه که در تعاریف گوناگون داده‌کاوی مشاهده می‌شود، تقریباً در تمامی تعاریف به مفاهیمی چون استخراج دانش، تحلیل و یافتن الگوی بین داده‌ها اشاره شده است.

۱-۶-۱۲-۲- انواع داده‌کاوی

دو هدف مهم داده‌کاوی پیش‌بینی^۱ و تشریح^۲ است. در پیش‌بینی، بعضی از متغیرها یا حوزه‌هایی از مجموعه‌های داده‌ای به منظور پیش‌بینی ارزش ناشناخته یا آینده‌ی داده‌های دیگر مورد استفاده قرار

1 .Predictive
2 .Descriptive

می‌گیرند. از سوی دیگر تشریح، بر یافتن الگوهای تشریحی داده‌ها که می‌توانند به وسیله انسان تعبیر شوند تمرکز می‌نمایند. درنتیجه داده‌کاوی را می‌توان دریکی از گروه‌های زیر جای داد.

- در داده‌کاوی پیش‌بینی کننده با استفاده از داده‌ها، مدل‌هایی برای پیش‌بینی مقادیر متغیرهای موردنظر تولید می‌گردد.

- داده‌کاوی تشریحی با استفاده از الگوهایی که در اعداد می‌یابد به تجزیه و تحلیل و علت‌یابی یک یا چند پدیده می‌پردازد.

از نظر پیش‌بینی کننده، هدف از داده‌کاوی تولید مدلی است که با استفاده از یک کد اجرایی، وظایفی چون پیش‌بینی، دسته‌بندی، تخمین مقدار، تخمین عملکرد و غیره را انجام دهد.

از نظر تشریح کننده، هدف حصول درکی کامل از سیستم تحلیل شده به وسیله‌ی الگوهای پنهان در آن و روابط درون مجموعه‌های داده‌ای است...

۱۲-۶-۲-۲- مراحل کشف دانش

در سال ۱۹۵۹ اصطلاح یادگیری ماشین برای اولین بار توسط ساموئل^۱ مطرح شد که به معنی راههایی که رایانه می‌تواند از داده‌ها به طور مستقیم دانش به دست آورد و توسط یادگیری ماشین بررسی می‌شود. برخی از مؤلفین داده‌کاوی را کشف دانش و معرفت از پایگاه داده‌ها^۲ می‌دانند که طبق شکل (۴-۲) شامل

مراحل زیر است:[۳۱]

۱- پاکسازی داده‌ها^۳: حذف داده‌های کاملاً متفاوت

۲- یکپارچه‌سازی داده‌ها^۴: ترکیب منابع متعدد، پراکنده و ناهمگن داده‌ها

1 .Samuel

2 .Kdd: Knowledge Discovery In Databases

3 .Data Cleaning

4 .Data Integration

۳-انتخاب داده‌ها^۱: بازیابی داده‌های مربوط به کشف دانش

۴- تبدیل داده‌ها^۲: برای به کار بردن در روش‌های مختلف

۵- داده‌کاوی^۳: ضروری ترین مرحله در کشف دانش و معرفت از پایگاه داده‌ها که در آنالیز روش‌های آماری

مخصوصاً یادگیری ماشین برای استخراج الگوی مناسب استفاده می‌شود و شامل مراحل زیرمی‌باشد:

۱-۵ انتخاب عملیات داده‌کاوی (دسته‌بندی، خوشه‌بندی، پیش‌بینی، تعیین وابستگی و...)

۲-۵ انتخاب روش داده‌کاوی (شبکه‌های عصبی، درخت تصمیم‌گیری، الگوریتم ژنتیک و...)

۳-۵ داده‌کاوی برای یافتن الگوی مناسب است.

۶- ارزیابی الگوهای انتخاب بهترین الگوی مناسب

۷- ارائه دانش: ارائه دانش استخراج شده با استفاده از تکنیک‌های نمایش اطلاعات.

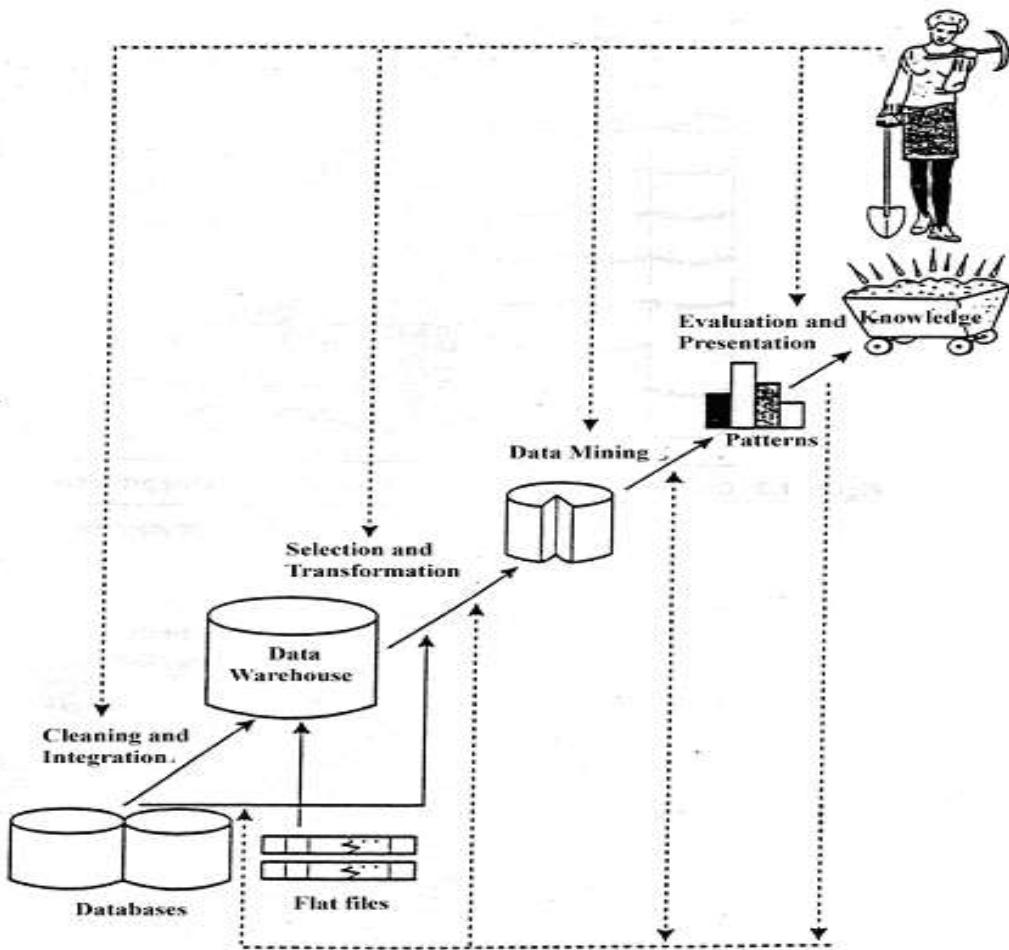
۸- کاوش در داده‌ها

در این مرحله است که داده‌کاوی انجام می‌شود. در این مرحله با استفاده از تکنیک‌های داده‌کاوی داده‌ها مورد کاوش قرار گرفته، دانش نهفته در آن‌ها استخراج شده و الگوسازی صورت می‌گیرد.

۹- تفسیر نتیجه

در این مرحله نتایج و الگوها توسط ابزار داده‌کاوی مورد بررسی قرار گرفته و نتایج مفید معین می‌شود.

-
- 1 .Choose Data
 - 2 .Data Transformation
 - 3 .Data Mining

شکل (٤-٢): شماتیک مراحل کشف دانش [٣٢]

۱۲-۳-۶-۲-مراحل فرآیند داده‌کاوی

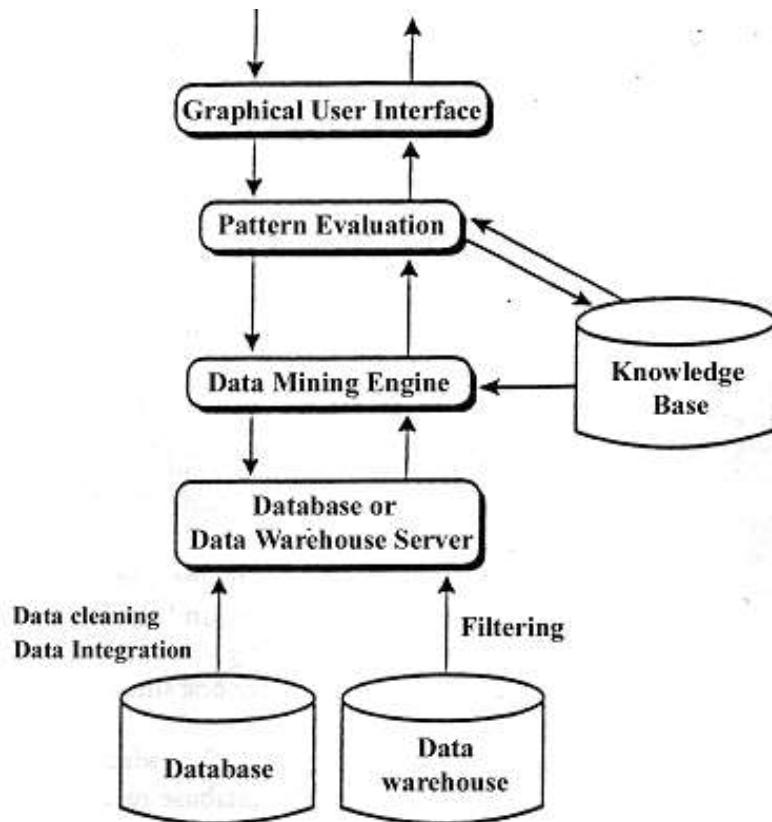
اغلب شرکت‌ها هنگامی که می‌خواهند از داده‌کاوی بهره بگیرند ترجیح می‌دهند از فرآیند استانداردی استفاده کنند. کریسپ^۱ فرآیند استاندارد و مستقل از صنعت، ابزار و کاربرد است که در سال ۱۹۹۶ توسط اس پی اس اس^۲، ان سی آر^۳ و ... توسعه داده شد. براساس این استاندارد یک پروژه داده‌کاوی چرخه

1 .Crisp Dm: Cross-Industry Standard Process For Data Mining

2 .Spss: Statistical Package For Social Science

3 .Ncr: National Cash Register

حياتی شامل ۶ فاز است. رعایت توالی این فازها چندان اهمیت ندارد و معمولاً نیاز می‌شود که بین فازهای مختلف عقب و جلو شود. خروجی هر فاز تعیین می‌کند که آیا نیاز است به فاز قبلی برگردیم و یا می‌توان به فاز بعدی رفت. فازهای مدل کریسپ در شکل (۵-۲) آمده است [۳۳].

شکل (۵-۲): مراحل انجام یک فرآیند داده‌کاوی [۳۳].

✓ درک خواسته‌های تجاری^۱

در این مرحله اولیه بر روی درک اهداف و نیازمندی‌های پژوهش از دیدگاه تجاری و تبدیل آن‌ها به تعاریف حوزه داده‌کاوی تمرکز می‌شود و سپس یک طرح اولیه برای به رسیدن به اهداف در نظر گرفته می‌شود.

1. Business Understanding

✓ درک داده^۱

این فاز با گرداوری داده‌های اولیه آغاز می‌شود و با فعالیت‌هایی جهت آشنایی با داده، شناسایی مشکلات کیفیتی داده، کشف ماهیت داده‌ها و یافتن زیرمجموعه‌های جالب‌توجهی که فرضیات اطلاعات پنهان را شکل می‌دهند، ادامه می‌یابد.

✓ آماده‌سازی داده^۲

فاز آماده‌سازی داده شامل همه‌ی فعالیت‌هایی است که منجر به ساخت مجموعه داده نهایی از داده‌های خام اولیه می‌شود. وظایف آماده‌سازی داده معمولاً چندین بار انجام می‌گیرند. این وظایف شامل انتخاب جداول، رکورد و ویژگی‌هاست، همچنین تغییر شکل و خالص‌سازی داده با ابزارهای مدل‌سازی.

✓ مدل‌سازی^۳

در این فاز، تکنیک‌های مدل‌سازی مختلفی انتخاب و به کاربرده می‌شوند و تنظیمات مدل برای بهینه‌سازی نتایج به شکل معینی درآورده می‌شود. معمولاً از تکنیک‌های مختلفی برای حل مسئله داده‌کاوی استفاده می‌شود. در برخی از این تکنیک‌ها، لازم است داده به صورت خاصی باشد؛ بنابراین در صورت نیاز به فاز قبلی یعنی فاز آماده‌سازی داده بازمی‌گردیم.

¹.Data Understanding

².Data Presentation

³.Modeling

✓ ارزیابی^۱

در این مرحله از پروژه، مدل یا مدل‌های ساخته شده و قبل از رفتن به فاز استقرار، باید این مدل‌ها و گام‌هایی که در ساخت آن‌ها به کار رفته، ارزیابی شود. هدف کلیدی در این فاز، بررسی وجود مسائلی است که به قدر کافی در نظر گرفته نشده‌اند. در انتهای این فاز، تصمیمی با توجه به کاربرد نتایج داده‌کاوی به دست آمده، گرفته می‌شود.^[۳۳]

✓ استقرار^۲

ساخت مدل، انتهای پروژه نیست. حتی اگر هدف مدل افزایش دانش داده‌ها باشد، دانش به دست آمده باید به صورتی که برای مشتری قابل استفاده باشد، سازماندهی و ارائه شود. با توجه به نیازمندی‌ها، فاز استقرار می‌تواند به سادگی تولید یک گزارش ساده و یا به پیچیدگی پیاده‌سازی فرآیند داده‌کاوی تکرار پذیر باشد. خیلی اوقات، این مشتری است که به جای تحلیل‌گر فاز استقرار را انجام می‌دهد.

۴-۶-۱۲-۲ - تکنیک‌های داده‌کاوی

تکنیک‌های مختلف داده‌کاوی را می‌توان بر اساس نوع عملیاتی که انجام می‌دهند به دو دسته پیش‌بینی کننده^۳ و توصیفی^۴ تقسیم کرد. تکنیک‌های پیش‌بینی کننده با ساخت مدلی برای پایگاه داده، وظیفه پیش‌بینی موارد ناشناخته را بر عهده دارند. در حالی که تکنیک‌های تشریح کننده، الگوهایی قابل فهم از داده‌ها را برای انسان کشف می‌کنند.

-
1. Evaluation
 2. Deployment
 3. Predictive
 4. Descriptive

تکنیک‌های توصیفی عبارتنداز:

- خلاصه‌سازی^۱
- خوشبندی^۲
- قوانین انجمنی^۳
- الگوهای متوالی^۴

تکنیک‌های پیشگویی عبارتنداز:

- طبقه‌بندی^۵
- پس‌گرایی^۶
- تحلیل سری زمانی^۷

داده‌کاوی با همه عظمت و بزرگی خود که امروزه در تمامی موضوعات جهان ورود پیداکرده است شامل شش عمل و وظیفه مهم است که می‌توان بسیاری از مسائل محیط اطراف خود را در قالب یکی از این شش عمل و وظیفه زیر گنجاند:

- دسته‌بندی^۸
- خوشبندی^۹
- تخمین^{۱۰}

-
- 1. Summarization
 - 2. Clustering
 - 3. Association Rule
 - 4. Sequential Pattern
 - 5. Classification
 - 6. Regression
 - 7. Time Series Analysis
 - 8. Classification
 - 9. Clustering
 - 10. Estimation

✓	پیش‌بینی ^۱
✓	گروه‌بندی شباهت ^۲
✓	توصیف و نمایه‌سازی ^۳

سه مورد اول همگی داده‌کاوی هدایت‌شده هستند که هدف آن‌ها یافتن ارزش یک متغیر هدف خاص است. گروه‌بندی شباهت و خوش‌بندی جزو داده‌کاوی غیر هدایت‌شده هستند که در آن هدف، یافتن ساختار پنهان درون داده‌ها بدون توجه به یک متغیر هدف خاص است. نمایه‌سازی عملی توصیفی است که می‌تواند هم هدایت‌شده و هم غیر هدایت‌شده باشد.^[۳۴]

✓ دسته‌بندی:

به نظر می‌رسد دسته‌بندی که یکی از معمول‌ترین کارکردهای داده‌کاوی است، یکی از واجبات بشر باشد. تمامی خلقت خداوند بر پایه دسته‌بندی ایجاد گردیده است. ما برای شناخت و برقراری رابطه درباره دنیا، به‌طور مداوم دسته‌بندی، طبقه‌بندی^۴ و درجه‌بندی^۵ می‌کنیم. ما موجودات زنده را به شاخه‌ها و گونه‌ها، مواد را به عناصر و حیوانات و انسان را به نژادها تقسیم می‌کنیم.

دسته‌بندی شامل بررسی ویژگی‌های یک شی جدید و تخصیص آن به یکی از مجموعه‌های از قبل تعیین‌شده می‌باشد. عمل دسته‌بندی با تعریف درستی از دسته‌ها و مجموعه‌ای از ویژگی‌ها که حاوی موارد از پیش دسته‌بندی‌شده هستند مشخص می‌گردد؛ این عمل شامل ساختن مدلی است که بتوان از آن برای دسته‌بندی کردن داده‌های دسته‌بندی نشده، استفاده نمود. اشیایی که باید دسته‌بندی شوند،

-
1. Prediction
 2. Affinity Grouping
 3. Profiling
 4. Categorization
 5. Ranking

معمولًاً بهوسیله اطلاعاتی در جدول پایگاه داده‌ها یا یک فایل ارائه می‌شوند و عمل دسته‌بندی شامل افزودن ستون جدیدی با کد دسته‌بندی خاصی است. مثال‌هایی از دسته‌بندی در زیر ارائه شده است:

- دسته‌بندی متقارضیان وام و اعتبار به عنوان کم خطر، متوسط و پر خطر
- انتخاب محتویات یک صفحه وب برای قرار دادن در شبکه اینترنت
- تعیین شماره تلفن‌های متصل به دستگاه‌های فکس
- تشخیص مدعیان غیر واقعی دریافت خسارت از بیمه

در همه این مثال‌ها تعداد محدود و از پیش تعیین شده‌ای از دسته‌ها وجود دارد و انتظار داریم بتوانیم هر اطلاعاتی را به یک یا دو مورد از آن‌ها تشخیص دهیم. تکنیک‌های درخت تصمیم^۱ و نزدیک‌ترین همسایه^۲ از جمله تکنیک‌های دسته‌بندی می‌باشند؛ شبکه‌های عصبی^۳ و تحلیل پیوند^۴ نیز در شرایط خاصی عمل دسته‌بندی را انجام می‌دهند [۳۴].

۳-۲- پیشینه تحقیق

داده‌کاوی و کشف دانش در پایگاه داده‌ها از جمله موضوع‌هایی هستند که همزمان با ایجاد و استفاده از پایگاه داده‌ها در اوایل دهه ۸۰ برای جستجوی دانش در داده‌ها شکل گرفت. اخیر داده‌کاوی موضوع بسیاری از مقالات، کنفرانس‌های علمی و رساله‌ها شده است. ایجاد و توسعه مدل‌های داده‌ای برای پایگاه سلسله مراتبی، شبکه‌ای و بخصوص رابطه‌ای در دهه‌ی ۷۰، منجر به معرفی مفاهیمی همچون شاخص گذاری و سازمان‌دهی داده‌ها و درنهایت ایجاد زبان پرسش ساختاربندی^۵ شده در اوایل دهه‌ی ۸۰ گردید.

1 .Decision Tree

2 .Nearest Neighbor

3 . Neural Network

4 . Link Analysis

5 . SQL(Structured Query Language)

تا کاربران بتوانند گزارش‌ها و برگه‌های اطلاعاتی موردنظر خود را از این طریق ایجاد کنند و دستگاه‌های پایگاهی پیشرفته در دهه ۸۰ و ایجاد پایگاه‌های شی گرا، کاربرد گرا و فعال باعث توسعه همه‌جانبه و کاربردی شدن این سیستم‌ها در سراسر جهان گردید. بدین ترتیب سیستم‌های مدیریت بانک‌های اطلاعاتی همچون دی‌بی، اوراکل و ... ایجاد شدند و حجم زیادی پژوهش جدی روی موضوع داده‌کاوی از اوایل دهه نود شروع شد. شاید بتوان لول را اولین شخصی دانست که گزارشی در مورد داده‌کاوی تحت عنوان " شبیه‌سازی فعالیت داده‌کاوی " ارائه نمود [۳۵، ۳۵]، اما پژوهش جدی روی موضوع داده‌کاوی از اوایل دهه ۹۰ شروع شد [۳۶]. همزمان با او پژوهشگران و متخصصان علوم رایانه، آمار، هوش مصنوعی، یادگیری ماشین و ... نیز به پژوهش در این زمینه و زمینه‌های مرتبط با آن پرداختند. همچنین سینیارها، دوره‌های آموزشی و کنفرانس‌هایی نیز برگزار شد. برای مثال برای اولین بار مفهوم داده‌کاوی در کارگاه آموزشی Ijcai در زمینه^۱ کشف دانش توسط شاپر مطرح گردید. به دنبال آن در سال‌های ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۴، کارگاه‌های کشف دانش مفاهیم جدیدی در این شاخه از علم ارائه کردند، به‌طوری‌که بسیاری از علوم و مفاهیم با آن مرتبط گردیدند. در طی این سال‌ها هافمن و نش استفاده از داده‌کاوی و انبار داده توسط بانک‌های آمریکا را بررسی نموده و بیان کردند که چگونه این سیستم‌ها برای بانک‌های آمریکا قدرت بیشتری ایجاد می‌کنند. چت‌فیلد مشکلات ایجادشده توسط داده‌کاوی را بررسی نمود و همچنین مقاله‌ای تحت عنوان " مدل‌های خطی غیردقیق داده‌کاوی و استنباط آماری " ارائه نمود. هندری نیز دیدگاه اقتصادسنجی روی داده‌کاوی را ارائه داد. در سال ۱۹۹۵ انجمن داده‌کاوی همزمان با اولین کنفرانس بین‌المللی " کشف دانش و داده‌کاوی " شروع به کار کرد. این کنفرانس توسعه یافته شش دوره آموزشی بین‌المللی در پایگاه‌های داده سال ۱۹۸۹ تا ۱۹۹۴ را بود. انجمن مذکور، یک سازمان علمی به نام ACM-SIGKDD را ایجاد نمود. امروزه داده‌کاوی به سرعت در حال رشد بوده و سازمان‌های زیادی در حال استفاده از داده‌کاوی برای کمک به مدیریت سازمان هستند [۳۷].

از دهه ۹۰ تاکنون تحقیقات بسیاری در زمینه‌ی کشف خسارت‌های قلبی در رشته‌ی بیمه اتومبیل انجام شده است. برای مثال می‌توان به تحقیق ویسبرگ و دریگ اشاره کرد. بلهادجی و دیون تحقیقاتی را در این زمینه با استفاده از داده‌های خسارت بیمه‌ی اتومبیل کشور کانادا انجام داده‌اند. همچنین کیومینزو تنسین تحقیقات مشابهی را در ایالات متحده انجام داده‌اند. محققان دیگری مانند دریگ و استاسزیوسکی، ویزبرگ و دریگ و براکت و همکارانش در مقالات خود تکنیک‌هایی برای شناسایی خسارت‌های قلبی و دسته‌بندی کلاهبرداری‌ها ارائه داده‌اند. آرتیس و همکارانش عملکرد انتخاب مدل‌های باینری را برای کشف تقلب در بازار بیمه‌ی اسپانیا برای سال‌های ۱۹۹۳ تا ۱۹۹۶ تجزیه و تحلیل کردند. آن‌ها روشی برای اصلاح طبقه‌بندی نوع خسارت معرفی کردند. پس از آم‌ها بلهادجی و دیون در مقاله خود در سال ۱۹۹۷، ابتدا با تحقیق و تفحص از خبرگان صنعت بیمه اتومبیل، به شناسایی عوامل کلیدی در تقلبات بیمه‌ای پرداختند سپس با محاسبه احتمال شرطی تقلب برای هر شاخص و به کارگیری الگوریتم رگرسیون، مهم‌ترین شاخص‌ها را تعیین کردند. همچنین به کمک الگوریتم رگرسیون، به پیش‌بینی خسارت‌های قلبی پرداختند. بروت و همکارانش در سال ۱۹۹۸، نیز در مقاله خود ابتدا، به کمک الگوریتم تحلیل مؤلفه‌های اصلی^۱ به انتخاب ویژگی‌ها پرداختند سپس با ترکیب الگوریتم‌های خوشبندی و شبکه‌های عصبی BP به کشف تقلبات بیمه اتومبیل پرداختند. پس از آن آرتیس و همکارانش نیز در سال ۲۰۰۲، به مقایسه مدل‌های لاجیت چندجمله‌ای و مدل لاجیت چندجمله‌ای تودرتو در شناسایی تقلبات بیمه‌ی اتومبیل پرداختند. فوا و همکارانش با ترکیب الگوریتم‌های شبکه‌های عصبی پس انتشاری^۲، بیز ساده و درخت تصمیم C4.5 به کشف تقلب در بیمه‌های اتومبیل پرداختند. واین و ددن در مقاله‌ای در سال ۲۰۰۴، با به کارگیری روش بیز ساده^۳، اقدام به کشف تقلب در داده‌های بیمه اتومبیل

1 .Backpropagation Neural Network

2 .Nested Multinomial Logit Model(NMLM)

3 .Naive Bayes

کردنودر این مقاله از الگوریتم‌های تقویت‌کننده^۱ استفاده شد و نتایج آن با نتایج حاصل از اعمال الگوریتم بیز ساده بدون به کارگیری الگوریتم‌های تقویت‌کننده مقایسه شد و ثابت شده است که استفاده از الگوریتم‌های تقویت‌کننده، نتایج دقیق‌تری میدهد. [۳۸]

استنبرگ و رینالدر سال ۱۹۹۷ با استفاده از الگوریتم‌های فرآبتكاری به کشف تقلب‌های بیمه اتومبیل تنسون و همکاران با استفاده از یک مدل رگرسیون لجستیک اقتصاد سنجی، نقش ممیزی و بازرگانی ادعاهای خسارت را در صنعت بیمه اتومبیل بررسی کردند [۳۹] و سبرگ و همکاران در سال ۱۹۹۸ برای کاهش پرداخت‌های غیرقابل توجیه، از مدل رگرسیون لجستیک استفاده نموده است و مقدار معمول پرداخت برای بیمه گر در مورد بیمه بدن اتومبیل را پیش‌بینی کرده است. [۴۰] بلهاج و همکاران در سال ۲۰۰۰ با استفاده از مدل رگرسیون، یک سیستم تصمیم‌گیری برای مبارزه با تقلب بیمه اتومبیل ارائه نمودند. [۴۱]

ویلن و همکاران در سال ۲۰۰۲ برای کشف تقلب‌های مربوط به بیمه اتومبیل، از یک مدل رگرسیون لجستیک برای امتیازدهی به ادعاهای خسارت استفاده نموده است [۴۲]

آتریس و آیسودر سال ۲۰۰۲ از مدل‌های تصمیم‌گیری گسسته برای درک رفتار متقلبانه در بیمه اتومبیل استفاده نموده و تاثیر مشخصه‌های بیمه گزارو ادعای خسارت را بر احتمال تقلبی بودن پرونده بررسی نموده است [۴۳] پاتک و ویدیارتدر سال ۲۰۰۵ از یک سیستم تشخیص فازی برای ارزیابی مولفه‌های تقلب در پرونده‌های تقلبی بیمه اتومبیل استفاده کردند. [۴۴] ویلن و دریگ در سال ۲۰۰۵ در تحقیقی دیگر با استفاده از شبکه‌های عصبی و شبکه‌های بیز به بررسی تقلب‌های تصادفات جرحي پرداخت. [۴۵] آیسو و پنگوت در سال ۲۰۰۷ از روش رگرسیون برای بازرگانی و کشف تقلب در بیمه اتومبیل استفاده کرده است [۴۶] برخواست در سال ۲۰۰۸ از مدل رگرسیون نامتقارن و شبکه بیز برای کشف

1. Boosting Algorithms

تقلب بیمه اتومبیل استفاده نمودند.^[۴۷] رخا در سال ۲۰۱۱ با استفاده از داده کاوی و استفاده از تکنیک های بیز ساده و درخت تصمیم و مصورسازی داده ها در جهت مقابله با تقلب های بیمه اتومبیل برآمد. ویژگی های موجود در این بانک اطلاعاتی شامل داشتن بیمه نامه، نرخ رانندگی^۱، داشتن کروکی، قیمت وسیله و سن بوده است. سپس به بررسی تصادفات تقلیبی با استفاده از تکنیک های درخت تصمیم C 4.5 و شبکه بیز پرداخته است.^[۴۸]

علاوه بر تحقیقات بین المللی که در زمینه داده کاوی و کشف تقلب طی سل های مختلف به انجام رسیده، در ایران نیز تحقیقات داخلی ای در این راستا شکل گرفته است از جمله: ایزدپرست و همکاران که با استفاده از روش های داده کاوی، چهار چوبی را برای شناسایی مشتریان بیمه (با تمرکز به مشتریان بیمه بدنی اتومبیل) ارائه کرده اند بدین گونه که بوسیله روش k-means به خوش بندی مشتریان پرداخته اند تا مشتریانی را که بیشتر به یکدیگر شبیه هستند مشخص کنند، و سپس بوسیله درخت تصمیم و نظر کارشناسان خوش ها را برچسب گذاری و دسته بندی نموده تا با استفاده از این دسته ها و ویژگی های آن میزان خطرپذیری هر دسته را مشخص کنند.^[۴۹]

علاوه فیروزی و شکوری از سه روش داده کاوی رگرسیون لجستیک، بیز ساده و درخت تصمیم برای پیدا کردن الگوهایی استفاده کرده اند که به شرکت های بیمه برای شناسایی تقلب ها در بیمه اتومبیل کمک می کند.^[۵۰]

۴-۲- جمع بندی

در این فصل مبانی نظری و مفاهیم رایج در تقلبات بیمه ای و همچنین فرآیند و الگوریتم های داده کاوی و کاربرد آن در کشف تقلب تشریح شد. همان طور که عنوان شد این الگوریتم ها به دو دسته هی توصیفی و

1 .Driver rate

پیش بینانه می‌شوند که در این تحقیق به منظور استفاده ارزیابی و تشخیص صحت ادعاهای خسارت بیمه‌ای استفاده از الگوریتم‌های پیش بینانه مفید و مؤثر خواهد بود. سپس خلاصه‌ای از مهم‌ترین تحقیقات انجام‌شده در این حوزه اعم از تحقیقات بین‌المللی و داخلی ارائه گردید. از آنجایی که تقلب‌های بیمه یک مشکل جدی در کل صنعت بیمه هستند و هزینه‌های زیادی را متحمل بیمه می‌کنند، نیاز به روشنی دقیق برای جلوگیری از این تقلبات هر روز بیشتر احساس می‌شود؛ و از آنجایی که در هیچ‌کدام از تحقیقات داخلی و خارجی از الگوریتم‌های ماشین بردار پشتیبان و جنگل تصادفی که الگوریتم‌های قدرتمند و دقیقی هستند در کنار هم و به صورت ترکیبی استفاده نشده است، در این پژوهش از این الگوریتم‌ها استفاده خواهد شد تا روش نوینی در عرصه کشف تقلب معرفی شود

فصل سوم

روش تحقیق

فصل ۳: روش تحقیق

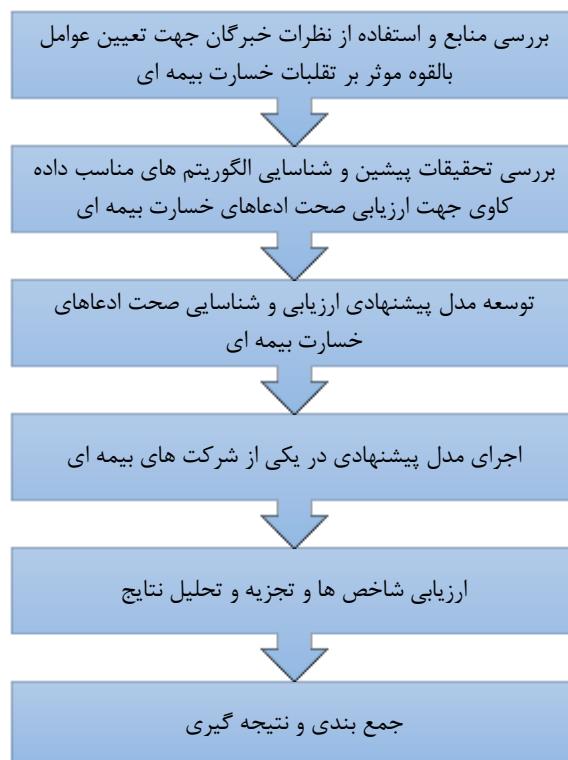
۱-۳- مقدمه

تحقیق را می‌توان ثبت عینی و نظامنده مشاهدات کنترل شده و تجزیه و تحلیل آن‌ها که به پروراندن قوانین کلی، اصول نظریه‌ها و همچنین به‌پیش‌بینی و یا احتمالاً به کنترل نهایی رویدادها منجر می‌شود تعریف کرد.

از آنجایی که بررسی تحقیقات گذشته در هر موضوع تحقیقاتی می‌تواند نتایج و دستاوردهای مهم و مفیدی برای محققان بعدی داشته باشد و آن‌ها را دریافتمن مسیرهای شناخته شده و اهداف یافته شده یاری نماید در فصل گذشته به بررسی تحقیقات مشابه انجام شده و دستاوردهای آن‌ها پرداختیم و در این فصل نیز به معرفی روش تحقیق موردنظر و معرفی تکنیک‌های مفیدی که در این راستا به کمک ما می‌آیند می‌پردازیم. در این تحقیق به بررسی و مقایسه بین تکنیک‌ها و الگوریتم‌های داده‌کاوی مانند بردار ماشین پشتیبان، جنگل تصادفی و ترکیب این دو الگوریتم مختلف خواهیم پرداخت تا بتوان به پیش‌بینی و تشخیص تقلبات بیمه‌ای پرداخت. روش پژوهش در این تحقیق از نوع توسعه‌ای تحقیقاتی می‌باشد. در این تحقیقات به دنبال توسعه یک مدل یا روش برای پیش‌بینی بهتر تقلبات از طریق استفاده و ترکیب الگوریتم‌های جدید دسته‌بندی می‌باشیم؛ بنابراین تعدادی از الگوریتم‌های داده‌کاوی مناسب مورد بررسی قرار گرفته و با مطالعه و ارزیابی معیارهای مربوط به الگوریتم‌های داده‌کاوی در زمینه بیمه بهترین الگوریتم با ترکیب الگوریتم‌های موجود و با توجه به معیارهای مشخص شده تعیین و ارائه خواهد شد.

۳-۲- روش تحقیق

ابتدا با بررسی منابع موجود به شناسایی عوامل مؤثر در تقلبات بیمه‌ای پرداخته و همچنین با مطالعه تکنیک‌ها و الگوریتم‌های مختلف داد کاوی، تکنیک‌های مناسب و مؤثر جهت ارزیابی صحت ادعاهای بیمه‌ای مشخص می‌گردد. این پژوهش از نوع کمی و باهدف کاربردی می‌باشد و نحوه جمع‌آوری داده‌ها در مراحل اولیه از نوع کتابخانه‌ای و در مراحل بعدی از نوع میدانی بوده و با استفاده از داده‌های واقعی ۱۰۰۰ مشتری بیمه شخص ثالث در بیمه دی تهران انجام شده است. و مدل ساخته می‌شود و درنهایت مدل توسعه داده شده توسط داده‌های موجود تست و ارزیابی قرار گرفته و شاخص‌های من مورد ارزیابی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. با توجه به توضیحات فوق مراحل تحقیق حاضر مطابق شکل (۱-۳) است.

شکل (۱-۳) فرآیند تحقیق

۳-۳- جامعه آماری

با توجه به گستردگی صنعت بیمه در کشور جامعه‌ی آماری که در این پژوهش بکار گرفتیم یکی از شرکت‌های بیمه‌ی دی در تهران است که ۱۰۰۰ پرونده بیمه در حوزه‌ی "بیمه شخص ثالث" که در سال ۱۳۹۴ ادعای خسارت داشته‌اند و صحت ادعای خسارت آن‌ها در طی این‌یک سال بررسی‌شده و موارد تقلیبی مشخص‌شده است را به عنوان نمونه برگزیدیم و با استفاده از نظر خبرگان و کارشناسان معیارهای مهم تشخیص تقلب مانند: مدل ماشین مقصر، علت حادثه، مدت اعتبار بیمه‌نامه و... را تعیین نمودیم و پس از غربالگری و آماده‌سازی داده‌ها مدل خود را بر روی آن‌ها پیاده‌سازی کردیم.

۳-۳-۱ متغیرهای مورد استفاده

در این پژوهش هر نوع اطلاعاتی در مورد شخص بیمه‌شده و اطلاعاتی درباره جزئیات حادثه می‌تواند بر روی جواب نهایی تأثیر گزار باشد اما از آنجایی که جمع‌آوری برخی اطلاعات به سختی صورت می‌پزیرد و در موارد زیادی با داده‌های گم‌شده روبرو می‌شویم تصمیم برآن گرفتیم که از متغیرهای زیر به عنوان متغیرهایی که می‌توانند صحت یا عدم صحت ادعای خسارت بیمه‌شده‌گان را به کمک مدل تشخیص دهند استفاده نماییم.

❖ متغیرهای ورودی

- ساعت وقوع
- تعداد نفرات آسیب‌دیده
- مبلغ خسارت
- جنسیت مالک
- معرف زن

۱ معرف مرد

• علت حادثه:

۱. تغییر مسیر ناگهانی
۲. عدم توجه به جلو
۳. عدم رعایت نکات ایمنی
۴. عدم رعایت حق تقدم
۵. باز شدن درب به طور ناگهانی
۶. حرکت غیرضروری بادنده عقب
۷. عدم توانایی در کنترل سرعت مطمئنه
۸. عدم رعایت فاصله طولی
۹. تجاوز از سرعت مجاز
۱۰. ترکیب و تقارن دو خط
۱۱. دور زدن در محل ممنوع
۱۲. گردش به سمت چپ یا راست در محل ممنوع
۱۳. واژگونی
۱۴. انحراف به چپ
۱۵. برخورد با عابر پیاده

• بومی:

معرف این است که مقصراً اهل شهرمورد نظر (تهران) است یا خیر

نوع صدمه بدنی:

-۱ فوت

-۲ صدمات حیاتی و خطرناک: صدمات کمر، لگن، قفسه سینه، نخاع، شکستگی سر، چشم، دنده و

شکم، صدمات سنگین پا و شکستگی ران پا، جمجمه، فک، زانو، گردن

-۳ صدمات غیر حیاتی: خراش صورت، لب، شکستگی دست و انگشت و ساعد، آرنج، بینی، دندان،

آسیب‌های جزئی سر و آسیب‌های کوچک و متوسط پا.

اعتبار بیمه‌نامه:

تعداد ماههای باقی‌مانده از اعتبار بیمه‌نامه مقصود است از اعتبار بیمه‌نامه.

سابقه بیمه:

تعداد سالهای بدون خسارت بیمه‌نامه شخص مقصود

وسیله صاحب بیمه‌نامه:

.۱ سواری داخلی

.۲ سواری خارجی

.۳ پیکان

.۴ اتوبوس

.۵ ماشین سنگین

.۶ آمبولانس

.۷ موتور

• مدل:

سال تولید ماشین مقصو و زیان‌دیده

• استعلام:

استعلام بیمه مرکزی از وسیله زیان‌دیده در مورد اعلام خسارات آن

❖ متغیر خروجی

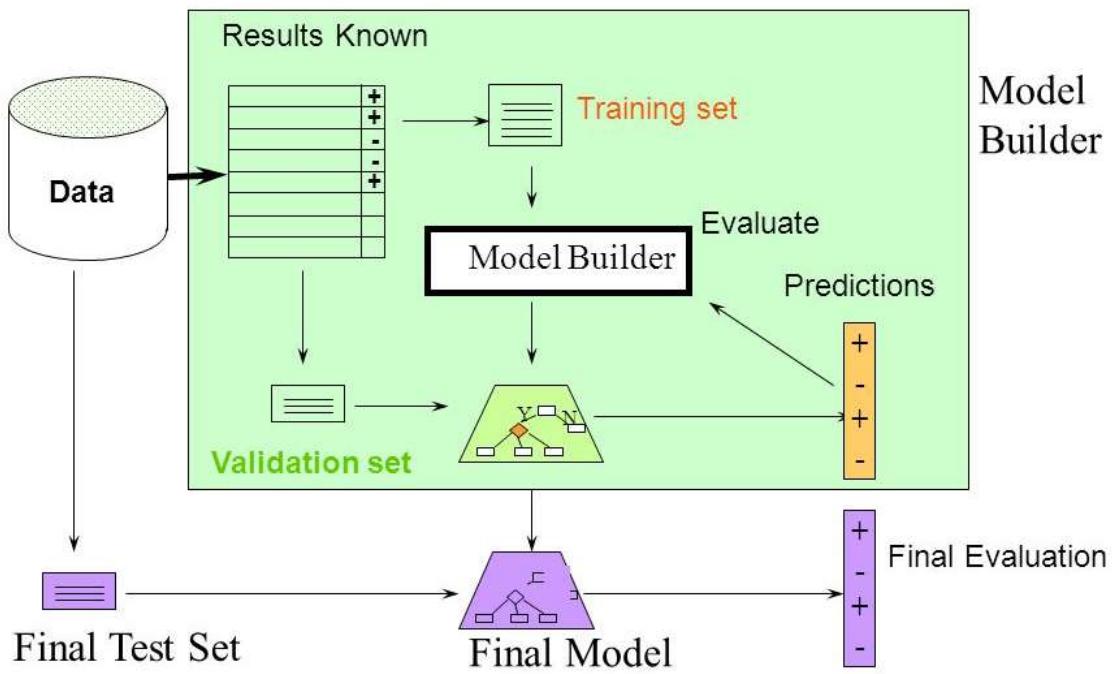
متغیر خروجی که در این پژوهش به عنوان متغیر هدف در نظر گرفته شد "تقلب" بود که به صورت باینری تعریف می‌شود و در صورتی که ادعای مشتری قبل از اعمال مدل و به وسیله نظر کارشناسان، تقلبی شناخته شده باشد آن را در دیتا بیس با عدد ۱ و در غیر این صورت با عدد ۰ نمایان کرده‌ایم.

۴-۳- مدل پیشنهادی

پس از شناخت داده‌ها و آماده‌سازی آن‌ها، حال می‌توان به مدل‌سازی پرداخت. یکی از مهم‌ترین تکنیک‌های پیش‌بینانه داده‌کاوی، دسته‌بندی است. دسته‌بندی شامل بررسی ویژگی‌های یک شی جدید و تخصیص آن به یکی از مجموعه‌های از قبل تعیین شده می‌باشد. عمل دسته‌بندی با تعریف درستی از دسته‌ها و مجموعه‌ای از ویژگی‌ها که حاوی موارد از پیش دسته‌بندی شده هستند مشخص می‌گردد؛ این عمل شامل ساختن مدلی است که بتوان از آن برای دسته‌بندی کردن داده‌های دسته‌بندی نشده، استفاده نمود. اشیایی که باید دسته‌بندی شوند، معمولاً به وسیله اطلاعاتی در جدول پایگاه داده‌ها یا یک فایل ارائه می‌شوند و عمل دسته‌بندی شامل افزودن ستون جدیدی با کد دسته‌بندی خاصی است.^[۳۴].

فرآیند کلی دسته‌بندی در داده‌کاوی که در این تحقیق نیز جهت ساخت مدل موردنظر از آن استفاده شده مطابق شکل (۲-۳) می‌باشد. بر اساس آنچه در شکل دیده می‌شود ابتدا داده‌های آماده شده جهت پردازش به دو دسته‌ی داده‌های آموزشی و داده‌های آزمایشی تقسیم می‌شوند. در هردو دسته داده‌ها متغیر خروجی که در این تحقیق قلبی بودن یا نبودن ادعای خسارت است با استفاده از دو کد ۱ برای تقلب و ۰ برای عدم تقلب از قبل مشخص شده است. سپس با استفاده از داده‌های آموزشی مدل آموزش می‌بیند که چگونه پیش‌بینی کند و نمونه اولیه‌ای از مدل ساخته می‌شود سپس این مدل به‌وسیله‌ی داده‌های آزمایشی بررسی و تست می‌شود و این روند طی یک چرخه به‌وسیله‌ی نرم‌افزار بهاندازه‌ای تکرار می‌شود تا بهترین مدلی که دقت بالایی در آموزش و تست داشته است تعیین گرد.

در این تحقیق الگوریتم‌های بردار ماشین پشتیبان و الگوریتم جنگل تصادفی استفاده می‌شود زیرا در تحقیقات دیگران در گذشته در حوزه‌های مختلف پزشکی و سایر حوزه‌های غیر مرتبط با داده‌کاوی بکار گرفته شده‌اند و ثابت کرده‌اند که دارای دقت زیادی در پیش‌بینی هستند و درصد خطای پایینی دارند و تاکنون از این دو الگوریتم قوی برکنار یکدیگر در حوزه‌ی داده‌کاوی استفاده نشده است، لذا از این دو الگوریتم قدرتمند با احتساب ۶۰ درصد داده‌ها به‌عنوان داده‌های آموزشی و ۴۰ درصد به‌عنوان داده‌های آزمایشی طبق پیش‌فرض و راهنمای نرم‌افزار کلمنتاین برای کسب نتایج بهتر استفاده شده است.

شکل (۲-۳): فرآیند ساخت مدل. [۳۴]

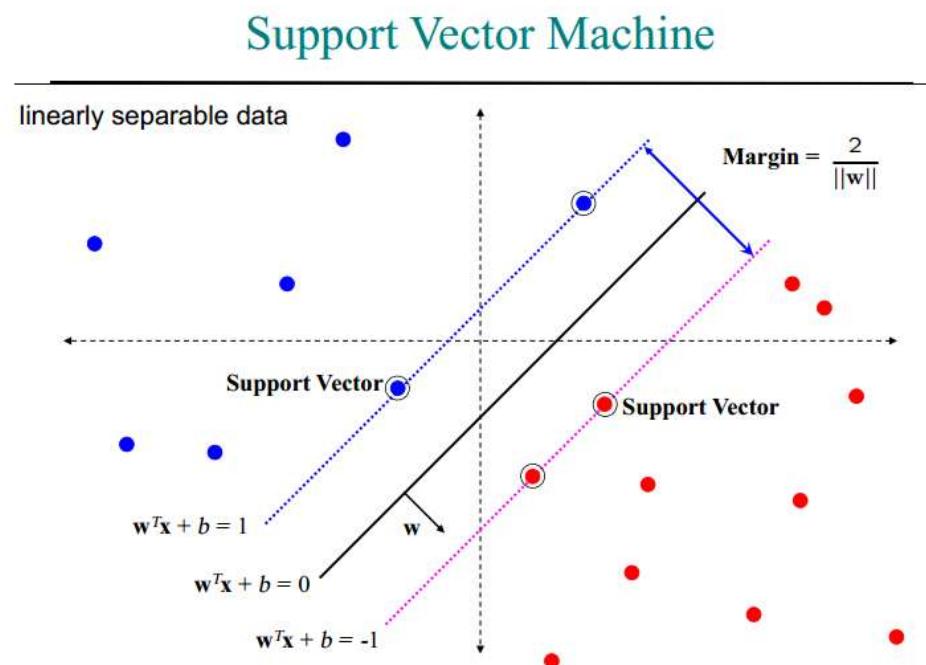
۱-۴-۱ الگوریتم ماشین بردار پشتیبان (SVM):

ماشین بردار پشتیبان (SVM) به عنوان یکی از قوی‌ترین و دقیق‌ترین متدها در میان الگوریتم‌های معروف شناخته می‌شود. ماشین بردار پشتیبان یکی از روش‌های یادگیری با ناظر است. از آن برای طبقه‌بندی و پیش‌بینی استفاده می‌شود. مبنای کار دسته‌بندی کننده SVM دسته‌بندی خطی داده‌هاست و در تقسیم خطی داده‌ها سعی بر آن است خطی انتخاب شود که حاشیه امنیت بیشتری داشته باشد. این کار کارایی و دقت طبقه‌بندی را افزایش می‌دهد و فضا را نیز برای طبقه‌بندی بهتر داده‌های آتی مهیا می‌کند.

این الگوریتم داده‌ها را با توجه به دسته‌های از پیش تعیین شده آن‌ها به یک فضای جدید می‌برد به گونه‌ای که داده‌ها به صورت خطی (ابر صفحه) قابل تفکیک و دسته‌بندی باشند و سپس با یافتن خطوط پشتیبان

(صفحات پشتیبان در فضای چندبعدی)، سعی در یافتن معادله خطی دارد که بیشترین فاصله رابین دودسته ایجاد می‌کند.

در شکل (۳-۳) که نمایی از عملکرد ماشین بردار پشتیبان است، داده‌ها در دو دودسته آبی و قرمز نمایش داده شده‌اند و خطوط نقطه‌چین، بردارهای پشتیبان متناظر با هر دسته را نمایش می‌دهند که با دایره‌های دو خط مشخص شده‌اند و خط سیاه ممتد نیز همان SVM است. بردارهای پشتیبان هم هر کدام یک فرمول مشخصه دارند که خط مرزی هر دسته را توصیف می‌کند.

شکل (۳-۳): نمایی از عملکرد الگوریتم ماشین بردار پشتیبان

ماشین‌های بردار پشتیبان برای حل مسائل غیرخطی، ابعاد مسئله را از طریق توابع کرنل تغییر می‌دهند. انتخاب کرنل برای SVM به حجم داده‌های آموزشی و ابعاد بردار ویژگی بستگی دارد.

به عبارت دیگر، باید با توجه به این پارامترها تابع کرنلی را انتخاب نمود که توانایی آموزش برای ورودی‌های مسئله را داشته باشد. در عمل چهار نوع کرنل خطی^۱ کرنل چندجمله‌ای^۲، کرنل سیگمویدی^۳ کرنل گوسی^۴ (RBF) بکار گرفته می‌شوند؛ که هر کدام دارای دقیق‌ترین هستند

۱-۱-۴-۳ مفهوم کرنل

ضرب داخلی ساده در یک فضای برداری می‌تواند نشان‌دهنده شباهت بین داده‌ها باشد. کرنل‌ها توسعه یافته ضرب داخلی داده‌ها می‌باشند که در یک فضای تبدیل یافته محاسبه می‌شود. معادل با هر هسته معتبر یک فضای هیلبرت فرآورده هسته (RKHS) موجود است:

$$K(x, y) = \langle \phi(x), \phi(y) \rangle \quad (1-3)$$

$$\phi: x \rightarrow \phi(x)$$

بردارهای x و y تحت نگاشت $\phi(x)$ قرار گرفته‌اند و در فضای جدید ضرب داخلی محاسبه شده است. کرنل‌ها خواص غیرخطی دارند، برای مثال فضای معادل با هسته گوسی دارای ویژگی‌های غیرخطی از فضای اولیه است. در مسئله‌ی با داده‌های چندگونه فرض می‌کنیم برای هر گونه یک هسته مجزا داریم، که نشان‌دهنده شباهت دو داده از منظر آن گونه است:

¹. Linear kernel

². Polynomial kernel

³. Sigmoid kernel

⁴. Radial Base Function kerne

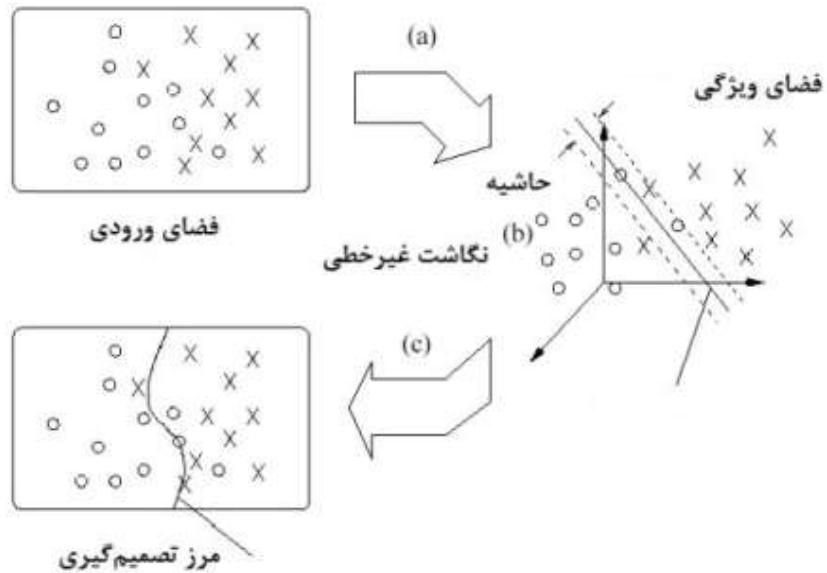
$$k_m(x_m^i \cdot x_m^j) = \langle \phi_1(x_1^i), \phi_1(x_1^j) \rangle. \quad m \in \{1, \dots, \rho\} \quad (2-3)$$

برای مسائلی که یک ابر صفحه تصمیم‌گیری غیرخطی دارند، یک تابع نگاشت $\emptyset(x)$ برای انتقال داده‌های اصلی به یک فضای ویژگی با ابعاد بالاتر استفاده می‌شود. در این موارد می‌توان از یک تابع $k(x_i \cdot x_j)$ که ضرب نقطه‌ای را در قضای ویژگی محاسبه می‌کند، به عنوان یک عملیات مستقیم بر روی نمونه داده‌های اصلی استفاده کرد. [۵۱]

$$k(x_i \cdot x_j) = \emptyset(x_i) \cdot \emptyset(x_j) \quad (3-3)$$

تابع k یک کرنل نامیده می‌شود و SVM‌ها یک عضو از کلاس گسترده از روش‌های کرنل هستند. [۵۲]

شکل (۴-۳) عملکرد یک تابع کرنل را در نگاشت داده‌های ورودی به یک فضای ویژگی و انجام عملیات کلاس‌بندی نشان می‌دهد [۵۱]

شکل (۴-۳): نمایش نقش کرنل در یک مسئله کلاس‌بندی [۵۱]

در یک تابع کرنل بجای ضرب نقطه‌ای، بردارهای تبدیل یافته جایگزین می‌شوند و شکل واضح و روشن تابع تبدیل $(\phi(x))$ لزوماً شناخته شده نیست. بعلاوه استفاده از تابع کرنل بهشت به محاسبات کمتری نیاز دارد.

فرمول‌بندی تابع کرنل از ضرب نقطه‌ای یک مورد خاص از نظریه مرکز می‌باشد. مسئله بهینه‌سازی به صورت زیر در می‌آید:

بیشینه:

$$\sum_{i=1}^K \alpha_i - \frac{1}{2} \sum_{i=1}^k \sum_{j=1}^k \alpha_i \alpha_j y_i y_j K(x_i \cdot x_j) \quad (4-3)$$

با شرط:

$$\sum_{i=1}^k \alpha_i y_i = 0 \quad \& \quad 0 \leq \alpha_i \leq C \quad \text{for } i = 1, \dots, k \quad (5-3)$$

پس تابع تصمیم‌گیری به صورت زیر می‌شود:

$$f(x) = sign \left(\sum_{support\ Vector} y_i \alpha_i^0 k(x_i \cdot x) + b^0 \right) \quad (6-3)$$

توابع کرنل مرسوم در جدول (۱-۳) لیست شده است. [۵۳],[۵۴]

جدول (۱-۳) توابع کرنل مرسوم

تعریف تابع	توابع کرنل
$X_i^T \cdot X_J$	Linear
$(1 + X_i^T \cdot X_J)^P$	Polynomial
$\tanh(\beta_0 x_i^T x_j + \beta_1)$	Sigmoid
$\exp\left(\frac{-\ x - x_i\ ^2}{2\sigma^2}\right)$	RBF

۳-۴-۲- الگوریتم جنگل تصادفی (RF):

جنگل تصادفی درخت تصمیم‌های زیادی را تولید می‌کند. برای طبقه‌بندی یک شیء جدید برداری ورودی را در انتهای هر یک از درختان جنگل تصادفی قرار می‌دهد. هر درخت به ما یک طبقه‌بندی می‌دهد و می‌گوییم این درخت به آن کلاس "رأی" می‌دهد. جنگل طبقه‌بندی‌ای که بیشترین رأی را داشته باشد (بین همه درخت‌های جنگل) انتخاب می‌شود.

هر درخت به صورت زیر تشکیل می‌شود:

۱. اگر N تعداد حالت‌ها در مجموعه داده‌های train (مجموعه‌ی کار) باشد، N حالت را به صورت تصادفی با جایگذاری از داده‌های اصلی، نمونه‌گیری می‌کنیم. این نمونه مجموعه‌ی کار برای این درخت می‌باشد.

۲. اگر M متغیر داشته باشیم و m را کوچک‌تر از M در نظر بگیریم به‌طوری‌که در هر گره، m متغیر به‌صورت تصادفی از M انتخاب می‌شوند و بهترین جداسازی روی این m متغیر برای جداسازی گره استفاده می‌شود. مقدار m در طول ساخت جنگل ثابت در نظر گرفته می‌شود.

۳. هر درخت به اندازه‌ی ممکن بزرگ می‌شود. هیچ هرسی وجود ندارد.

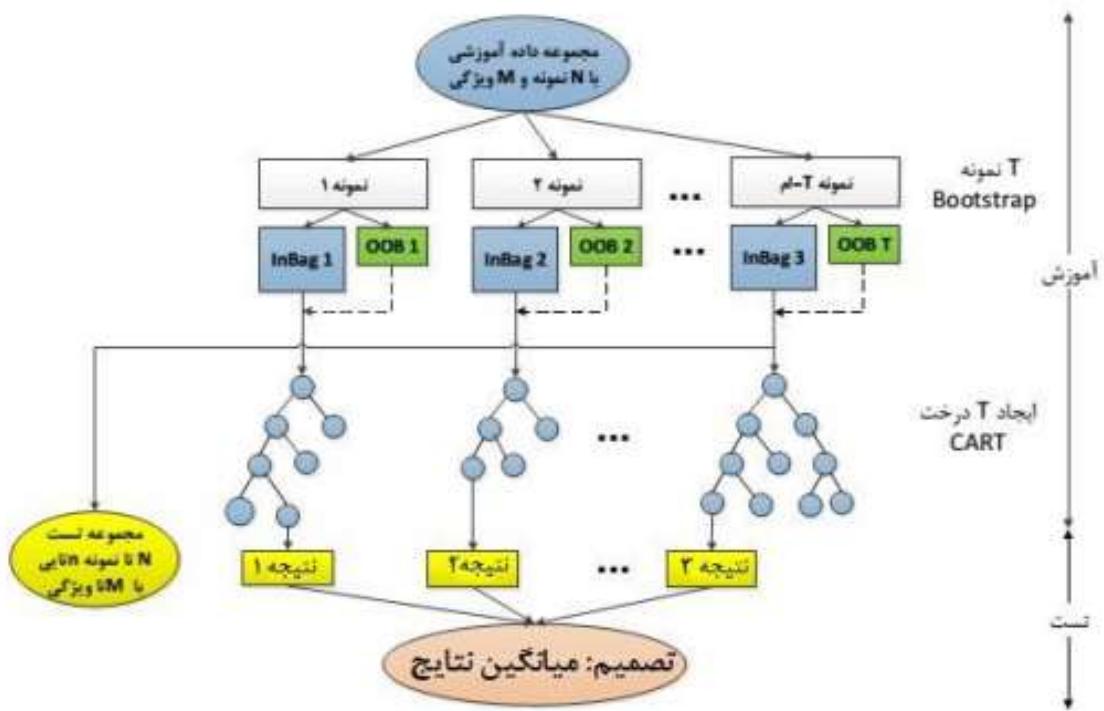
نرخ خطای جنگل به دو مورد زیر بستگی دارد:

– همبستگی بین هر دو درخت در جنگل. افزایش همبستگی نرخ خطای جنگل را افزایش می‌دهد.

– قدرت هر یک از درختان در جنگل. هر درخت با نرخ خطای کم یک طبقه بند قوی است. افزایش قدرت هر یک از درختان نرخ خطای جنگل را کاهش می‌دهد.

کاهش m هم همبستگی و هم قدرت را کاهش می‌دهد؛ و افزایشش هر دو را افزایش می‌دهد.

این الگوریتم در میان الگوریتم‌های فعلی از نظر دقیق بی‌نظیر است؛ و رویدادهای بسیار بزرگ قابل اجراست و می‌تواند هزاران متغیر را بدون حذف متغیرها مدیریت کرد. همچنین برآورده از مهم‌ترین متغیرها در طبقه‌بندی می‌دهد و راه کارایی برآوردهای گم‌شده دارد. روند کلی الگوریتم RF به صورت ساده در شکل (۳-۴) نشان داده شده است.

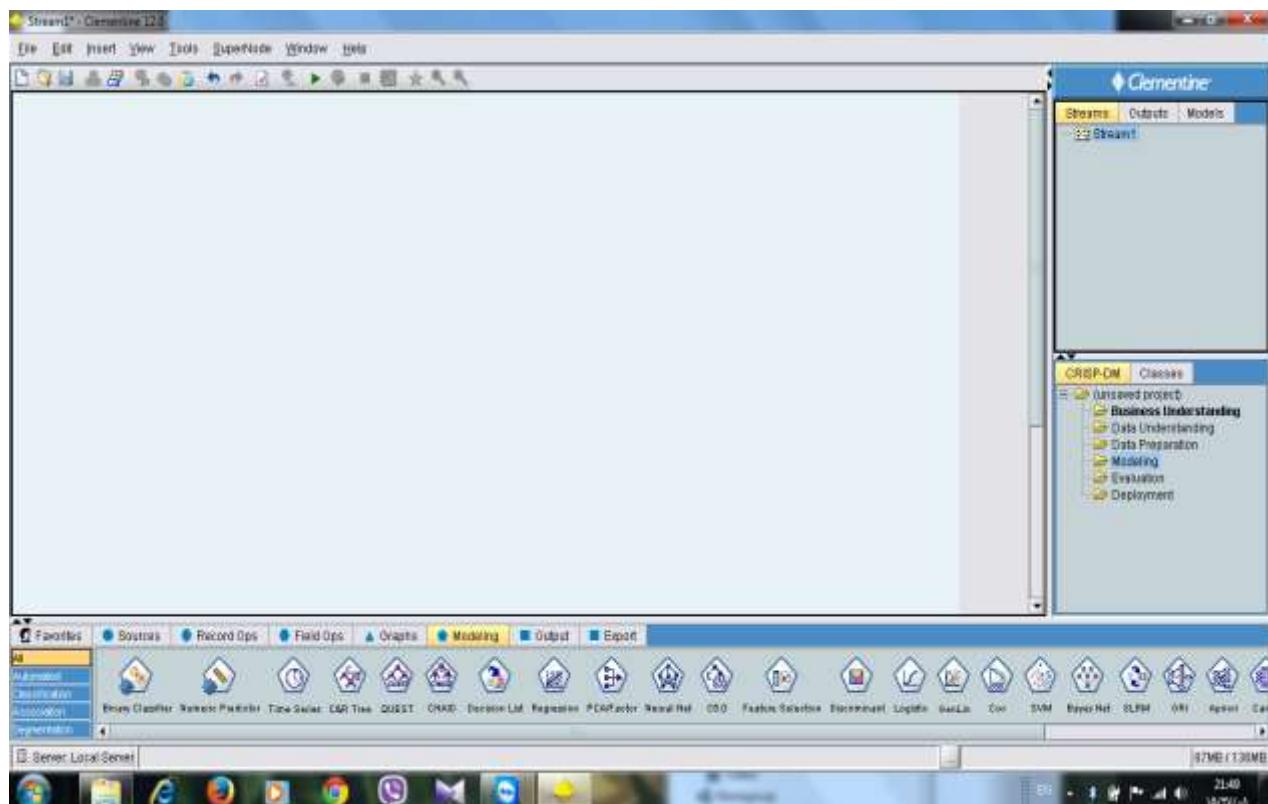
شکل (۴-۳): فرآیند الگوریتم RF

اصطلاح از مخفف Bagging با دست آمده است.^[۵۵] Bootstrapping روشهای است که از طریق نمونه برداری دوباره تصادفی از مجموعه داده‌های اصلی و همراه با جایگزینی، برای ایجاد داده‌های آموزشی بکار می‌رود و در این مرحله هیچ کدام از داده‌های انتخاب شده از نمونه‌های ورودی را برای تولید زیرمجموعه‌های بعدی حذف نمی‌کند، بدین ترتیب واریانس نیز کاهش می‌یابد. از این‌رو برخی از داده‌ها ممکن است بیش از یکبار در شاخه‌های آموزشی استفاده شوند، در حالی که برخی از داده‌های دیگر که در مدل‌سازی مؤثر نیستند، هرگز استفاده نمی‌شوند. بنابراین ثبات بیشتری برای مدل به دست می‌آید و مدل را در برابر تغییرات جزئی در داده‌های ورودی قابل اعتمادتر می‌کند و دقیق‌تر می‌شود.^[۵۶]

آن دسته از نمونه‌هایی که در آموزش درختان در فرآیند Bagging انتخاب نمی‌شوند شامل بخشی از RF زیرمجموعه‌هایی می‌شوند که الگوهای خارج از کیسه (OOB) نامیده می‌شوند. و این قسمت در روش می‌تواند برای ارزیابی عملکرد مدل استفاده شود. به این ترتیب RF می‌تواند تخمین غیر مرتبط داخلی از خطای تعمیم را محاسبه کند بدون اینکه از زیرمجموعه‌های داده‌های خارجی استفاده کند. [۵۷]

۳-۵- نرم‌افزار پیشنهادی

نرم‌افزار پیشنهادی در این پژوهش نرم‌افزار کلمانتاین است. نرم‌افزار کلمانتاین ۱ نرم‌افزاری بسیار قوی در حوزه داده‌کاوی هست. صفحه اصلی نرم‌افزار در شکل زیر نشان داده شده است.

شکل (۳-۵): صفحه اصلی نرم‌افزار کلمانتاین

اجزای این صفحه عبارت‌اند از:

الف- صفحه‌نمایش جریان: بزرگ‌ترین فضای موجود در صفحه اصلی نرمافزار، صفحه‌نمایش جریان نامیده می‌شود که از آن می‌توان برای ساختن و تغییر جریان‌های داده استفاده نمود. هر عملیاتی به‌وسیله یک گره نشان داده می‌شود و برای نمایش جریان داده‌ها، گره‌ها به یکدیگر متصل می‌شوند.

ب- صفحه رنگی گره‌ها: این صفحه در پایین صفحه اصلی نرمافزار قرار داشته و شامل تمامی گره‌های موردنیاز برای ایجاد جریان‌ها می‌باشد. مجموعه گره‌ها عبارت‌اند از:

منبع^۱: گره‌هایی که داده‌ها را وارد نرمافزار می‌کند.

عملیات ثبت^۲: گره‌هایی که انجام فعالیت‌هایی چون انتخاب، ترکیب و افزودن بر روی رکوردهای داده را میسر می‌سازد.

عملیات رکورد^۳: گره‌هایی که انجام فعالیت‌هایی چون فیلترسازی، مشخص نمودن نوع داده‌ها و افزودن فیلد جدید را بر روی فیلدهای داده میسر می‌سازد.

گراف^۴: گره‌هایی که به‌طور گرافیکی داده‌ها را قبل و بعد از مدل‌ساز نمایش می‌دهند مثل هیستوگرام‌ها، نمودار ارزیابی و ...

مدل‌سازی^۵: گره‌هایی هستند که الگوریتم‌های قابل استفاده توسط کلمنتاین برای انجام مدل‌سازی استفاده می‌کنند.

خروجی^۱: گره‌هایی هستند که انواع مختلفی از خروجی‌ها را برای داده‌ها فراهم می‌سازد. این خروجی‌ها را می‌توان بر نرم‌افزاری‌های دیگری چون اکسل^۲ فرستاد.

1 Source

2 Record Ops

3 Field Ops

4 Graphs

5 Modeling

۱-۵-۳ - مدیریت کلمنتاین:

این صفحه در سمت راست صفحه اصلی قرارداد. با استفاده از گزینه استریم^۳ در این صفحه می‌توان جریان‌های ایجادشده را ذخیره، حذف و یا تغییر نام دارد.

گزینه خروجی: شامل تعداد زیادی فایل مانند گراف‌ها و جداول می‌باشد که با عملیات جریان داده به وجود آمداند. می‌توان این فایل‌ها را ذخیره، حذف و یا تغییر نام داد. گزینه مدل‌سازی: قوی‌ترین ابزار این صفحه است. این بخش شامل تمام اجزای مدلی که در نرم‌افزار ایجادشده‌اند، می‌باشد.

۲-۵-۳ - پروژه‌های کلمنتاین:

این صفحه در قسمت پایین و سمت راست صفحه اصلی قرار دارد و برای ایجاد پروژه جدید و یا مدیریت نمودن پروژه‌های داده‌کاوی مورداستفاده قرار می‌گیرد. دو راه برای مشاهده پروژه‌های ایجادشده در نرم‌افزار وجود دارد. مشاهده در دو نمای کلاس^۴ و کریسپ امکان‌پذیر است. گزینه کریسپ سازمان‌دهی پروژه‌ها را بر اساس فرآیندهای استاندارد ساخته‌شده در زمینه داده‌کاوی انجام می‌دهد. استفاده از این ابزار هم برای تازه‌کاران و هم افراد باتجربه بسیار مفید است. گزینه کلاس یک روش برای سازمان‌دهی پروژه‌ها بر اساس نوع اجزایی که ایجادشده‌اند مهیا می‌سازد. این نما برای زمانی که فهرستی از داده‌ها، جریان‌ها و مدل‌ها داریم، مؤثر است.

1 Output

2 Excel

3 Stream

4 Classes

۳-۵-۳- جریان‌ها^۱

داده‌کاوی، از نرم‌افزار کلمنتاین جهت تمرکز بر فرآیند اجرای مدل‌ها بر روی داده‌ها استفاده می‌نماید. این کار از طریق یک مجموعه از گره‌ها که موسوم به جریان می‌باشند، انجام می‌پذیرد. گره‌ها نشان‌دهنده مجموعه فعالیت‌هایی هستند که می‌بایست بر روی داده‌ها انجام پذیرد و ارتباطات بین آن‌ها نشان‌دهنده جهت انتقال اطلاعات می‌باشد. به عبارت دیگر جریان داده^۲ جهت خواندن اطلاعات در کلمنتاین، اجرای داده‌ها از طریق یکسری از ابزارها و سپس انتقال آن‌ها به یک مقصد نهایی مانند فایل‌های اس پی اس^۳ استفاده می‌نماییم.

آنچه ما در این پژوهش به کمک نرم‌افزار کلمنتاین انجام داده‌ایم استفاده از الگوریتم ماشین بردار پشتیبان با کرنل‌های مختلف آن و الگوریتم جنگل تصادفی و ترکیب دو الگوریتم ماشین بردار پشتیبان و جنگل تصادفی به طور همزمان برای فرآیند دسته‌بندی می‌باشد که نمای کلی آن را در شکل (۶-۳) مشاهده می‌کنید.

شکل (۶-۳): شماتیک مدل

1 Stream

2 Data Stream

3 Spss

۶-۳ - جمع‌بندی

با توجه به توضیحات داده شده، تحقیق حاضر از نظر هدف، تحقیقی کاربردی است. به دلیل این‌که ابزار پیشنهادی (مدل مورداستفاده) به صورت اجرایی در یک سازمان مورداستفاده قرار می‌گیرد. در این فصل به بیان روش تحقیق، فرآیند تحقیق، جامعه آماری و معرفی و شرح تکنیک و الگوریتم‌های مورداستفاده و نرم‌افزار بکار گرفته شده پرداختیم.

فصل ۴

تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل ۴ تجزیه و تحلیل اطلاعات

۱-۴- مقدمه

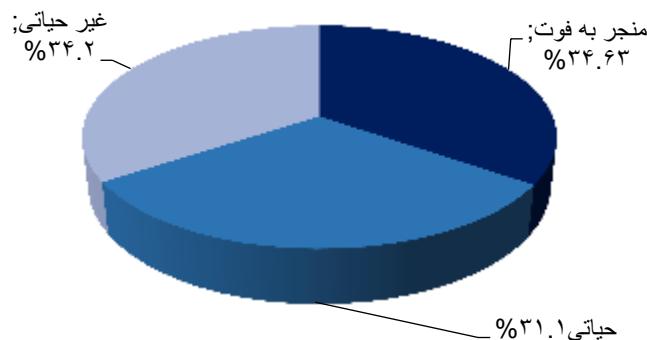
همان‌طور که در بخش‌های قبلی بیان شد در این تحقیق با بررسی ۱۰۰۰ پرونده از پرونده‌های تصادفی که از طریق بیمه‌نامه شخص ثالث ادعای خسارت نموده بودند سعی در کشف الگوهای تقلبی نموده است.

نوع ماشین صاحب بیمه، مدل آن، مدل ماشین مقصو، اعتبار بیمه‌نامه، سابقه بیمه، نوع صدمه، جنسیت مالک، ساعت وقوع حادثه، کروکی، مبلغ خسارت، تعداد نفرات آسیبدیده و علت حادثه و تقلبی بودن یا نبودن ادعای خسارت اطلاعاتی هستند که در این تحقیق از میان هر پرونده استخراج شده است. در این فصل روش پیشنهادی مطرح و بهصورت کامل شرح و بسط داده می‌شوند. هدف ما از این فصل اعمال تکنیک ماشین بردار پشتیبان و جنگل تصادفی بر روی دیتا بیس یکی از شعب بیمه دی تهران است.

۲-۴- آمار توصیفی

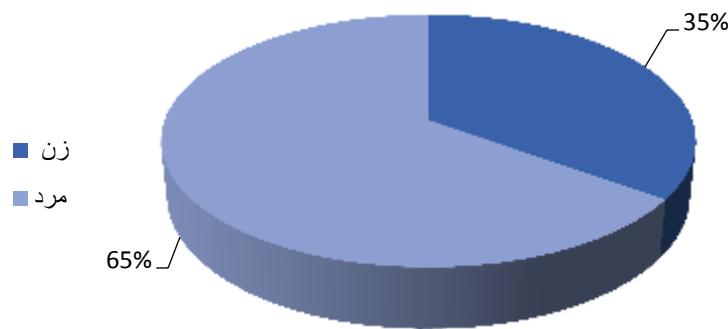
در این بخش به بررسی آمار توصیفی داده‌های مشتریان بیمه می‌پردازیم

بر اساس آنچه در شکل (۱-۴) مشاهده می‌شود مشتریان بیمه ازنظر نوع صدمه‌ای که به شخص ثالث آن‌ها وارد شده است به سه دسته تفکیک شده‌اند که ۳۴.۶٪ افرادت است پوشش بیمه فوت شده‌اند، ۳۴.۲٪ آسیب غیر حیاتی مثل شکستگی دست و پا دیده‌اند و ۳۱.۱٪ دچار آسیب حیاتی مثل صدمات لگن و نخاع شده‌اند.

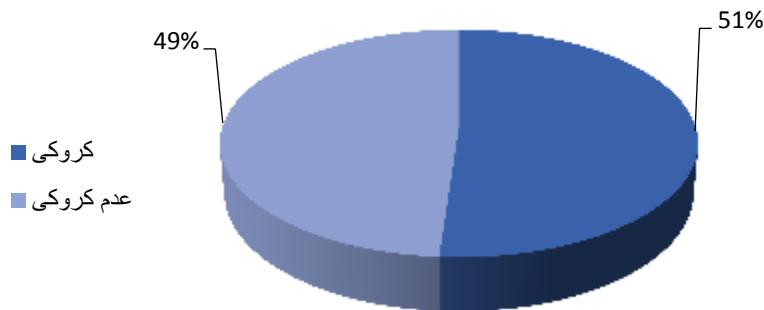
شکل (۱-۴): مشتریان بیمه به تفکیک نوع خسارت

در تفکیک مشتریان بر اساس جنسیت آن‌ها طبق شکل (۲-۴) ۳۵٪ مشتریان زن و ۶۵٪ مشتریان مرد بودند.

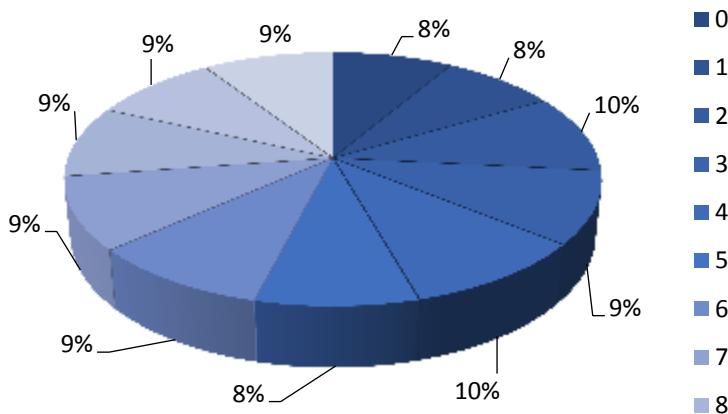
شکل (۲-۴): مشتریان بیمه به تفکیک جنسیت

اگر بخواهیم ادعای خسارت بیمه‌شدگان را بر حسب وجود یا عدم وجود کروکی صحنه تصادف به دو دسته تقسیم کنیم طبق شکل (۳-۴) مشاهده می‌کنیم که ۵۱٪ مشتری دارای کروکی بوده‌اند و ۴۹٪ کروکی‌ای از صحنه تصادف خود نداشته‌اند.

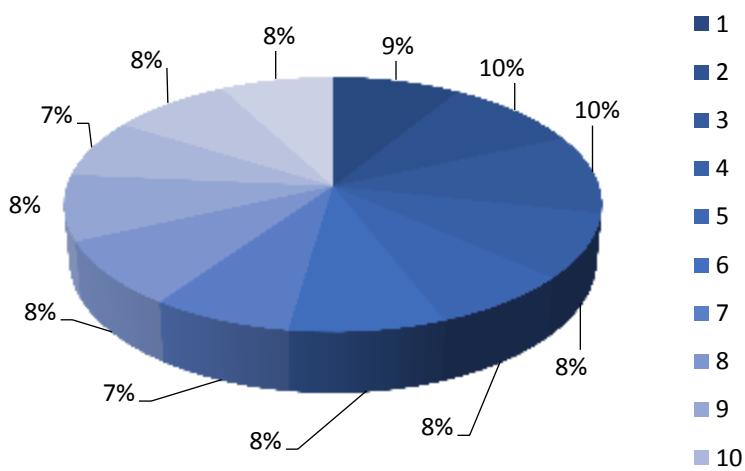
شکل (۳-۴): مشتریان بیمه به تفکیک وجود و عدم وجود کروکی

در تقسیم‌بندی دیگری سعی شده است که مشتریان بیمه را از جهت سابقه سالیانه بیمه‌نامه، تفکیک کرد و طبق شکل (۴-۴) نتایج زیر حاصل شد.

شکل (۴-۴): مشتریان بیمه به تفکیک سابقه سالیانه بیمه

در تفکیک مشتریان بر اساس اعتبار ماهیانه بیمه‌نامه آن‌ها تا پایان سال ۱۳۹۴، طبق شکل (۵-۴) نتایج زیر حاصل شد.

شکل (۵-۴): مشتریان بیمه به تفکیک اعتبار ماهیانه بیمه‌نامه

۳-۴-آمار استنباطی

۱-۳-۴-آماده سازی داده ها

با توجه به این که داده های این تحقیق متغیری مبنی بر تقلیبی بودن یا نبودن ادعای خسارت را شامل میشوند این متغیر را بعنوان متغیر هدف درنظر گرفته و با استفاده از روش دسته بندی به پیش بینی تقلبات صورت گرفته خواهیم پرداخت و در این راستا از ۶۰ درصد داده های موجود بعنوان داده های آموزشی واژ ۴۰ درصد باقیمانده برای تست مدل استفاده خواهیم کرد. قسمتی از داده هارا در شکل (۴-۶) مشاهده میکنید.

Original sentence	Final sentence with edits	Subject	Pronoun	Verb	Object	Adverb	Adjective	Adjective complement	Relative clause complement	Adverb complement	Object complement	Final sentence with edits	Subject
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۳۲۱۸۶۴۴۹۱۲	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۵
دسته بندی به عنوان	دسته بندی به عنوان	۰	۱۲۳۶۶۶۰۹۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۲
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۶۸۵۱۰۹۵	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۴
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۳۲۱۸۶۴۴۹۱۶	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۳
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۱	۷۷۸۲۷۷۰۸	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۰
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۱	۱۳۰۹۶۳۰۸۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۳
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۱	۳۰۰۰۶۰۰۰۰۰۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۸
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۵۳۰۱۹۱۲۹۳	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۰
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۶۳۸۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۴
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۶۰۲۲۱۱۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۵
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۱۹۶۸۷۶۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۲
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۲۱۳۲۲۹۹۱۲۷	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۱
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۱۴۱۶۶۹۰۴۶۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۷
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۶۷۴۰۰۰۱۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۳
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۳۳۳۲۹۹۹۴۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۹
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۲۰۵۶۴۱۷۰۰۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۶
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۶۴۰۶۳۰۰۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۰
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۷۶۷۱۶۶۱۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۰
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۳۳۳۳۹۹۸۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۳
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۱	۲۰۵۷۸۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۹۰
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۲۰۳۳۷۹۷۵۹۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۹
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۶۶۴۲۱۷۷۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۸
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۵۸۰۹۴۶۰۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۷
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۱۲۳۶۵۰۱۹۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۷
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۲۰۷۱۸۴۹۹۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۰
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۲۰۶۶۷۷۹۷۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۱
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۸۰۲۸۶۰۰۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۷
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۶۲۱۱۵۶۰۰۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۴
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۸۰۸۲۷۰۰۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۱
نحوه ساختار گویی	نحوه ساختار گویی	۰	۱۳۱۸۶۴۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۱

شکل (۶-۴): داده‌های اولیه در اکسل

فرآیند نرم‌السازی داده‌ها به‌طور خودکار در نرم‌افزار کلمانتان مورداستفاده در این تحقیق انجام می‌شود.

همچنین بانک اطلاعاتی مورداستفاده در این تحقیق تعدادی اطلاعات ازدست‌رفته در رکوردهای مختلف

دارد. به این دلیل که در بعضی از پروندهای اطلاعاتی که موردنیاز این تحقیق است موجود نبوده و یا در

هنگام ثبت اطلاعات سه‌ها وارد نشده‌اند؛ که نرم‌افزار کلمانتاین مشکل این داده‌های ازدست‌رفته را با

تشکیل ابر گره به‌طور خودکار برطرف می‌کند.

۴-۳-۲- مدل‌سازی

همان‌طور که پیش‌تر بیان شد در این پژوهش از دو الگوریتم ماشین بردار پشتیبان و جنگل تصادفی برای

دسته‌بندی مشتریان بیمه و تائید صحت ادعای خسارت آن‌ها و پیش‌بینی ادعاهای آتی استفاده می‌شود

که در ادامه به بیان چگونگی مدل‌سازی آن می‌پردازیم.

۴-۳-۲-۱- مدل الگوریتم ماشین بردار پشتیبان (SVM)

SVM یا ماشین بردار پشتیبان، یک دسته‌بند یا مرزی است که با معیار قرار دادن بردارهای پشتیبان، بهترین دسته‌بندی و تفکیک داده‌ها را برای ما مشخص می‌کند. در SVM فقط داده‌های قرارگرفته در بردارهای پشتیبان مبنای یادگیری ماشین و ساخت مدل قرار می‌گیرند و این الگوریتم به سایر نقاط داده حساس نیست و هدف آن هم یافتن بهترین مرز در بین داده‌هایی که بیشترین فاصله ممکن را از تمام دسته‌ها (بردارهای پشتیبان آن‌ها) داشته باشد.

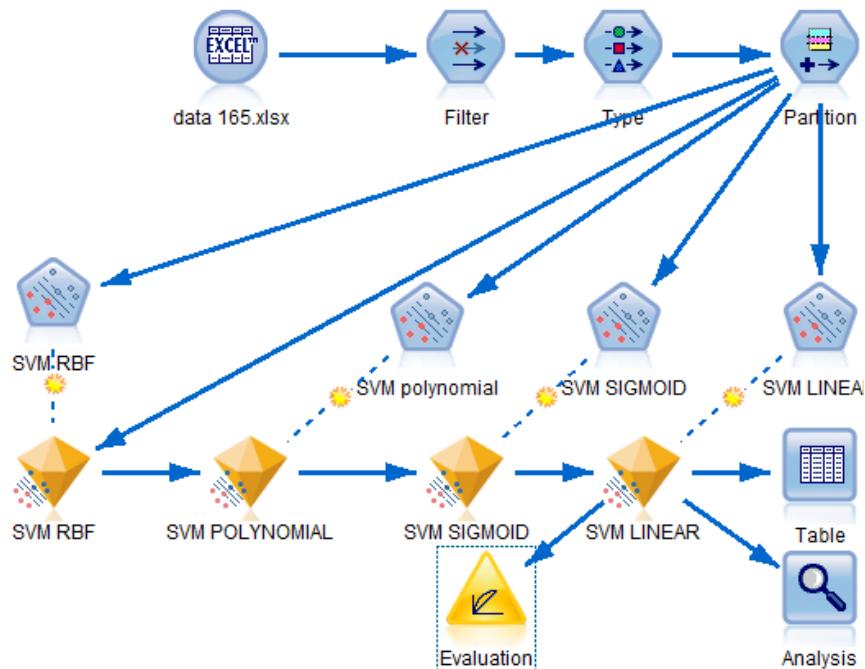
این الگوریتم از طریق روش ازدحام ذرات بهینه‌سازی شده است. الگوریتم ماشین بردار پشتیبان، الگوریتم بسیار قدرتمندی در دسته‌بندی و تفکیک داده‌ها هستند بخصوص زمانی که با سایر روش‌های یادگیری ماشین تلفیق شود بهشرط اینکه توابع نگاشت و کرنل‌ها را بهدرستی انتخاب کنیم، بسیار خوب عمل می‌کند.

ماشین‌های بردار پشتیبان برای حل مسائل غیرخطی، ابعاد مسئله را از طریق توابع کرنل تغییر می‌دهند. انتخاب کرنل برای SVM به حجم داده‌های آموزشی و ابعاد بردار ویژگی بستگی دارد. بهعبارت دیگر، باید با توجه به این پارامترها تابع کرنلی را انتخاب نمود که توانایی آموزش برای ورودی‌های مسئله را داشته باشد. در عمل چهار نوع کرنل خطی^۱ کرنل چندجمله‌ای^۲، کرنل

¹. Linear kernel

². Polynomial kernel

سیگمویدی^۱ کرنل گوسی^۲ (RBF) بکار گرفته می‌شوند؛ که هر کدام دارای دقت متفاوتی هستند و ما در این پژوهش تمامی این کرنل‌ها را بررسی نموده‌ایم تا تابعی با بهترین دقت در تست را بیابیم. نمایشی از گره‌ها در ساخت مدل را در تصویر (۷-۴) مشاهده می‌کنید.

شکل (۷-۴): مدل‌های SVM در کلمتاین

در جداول زیر به تفکیک کرنل‌های مختلف ماشین بردار پشتیبان دقت هر کرنل در آموزش و تست داده‌ها بررسی شده است.

جدول (۱-۴): الگوریتم SVM کرنل RBF

'Partition'	1_Training		2_Testing	
Correct	580	98.14%	299	73.28%
Wrong	11	1.86%	109	26.72%
Total	591		408	

^۱. Sigmoid kernel

^۲. Radial Base Function kerne

طبق آنچه جدول بالا مشخص است ۵۹۱ نفر به عنوان داده های آموزشی در نظر گرفته شده اند که از این تعداد ۵۸۰ نفر به درستی پیش بینی شده اند و ۴۰۸ نفر به عنوان داده های آزمایشی لحاظ شده اند که از این تعداد ۲۹۹ نفر به درستی پیش بینی شدند. از این رو دقت تست مدل ما با استفاده از این کرنل $\gamma = 0.28$ می باشد

جدول (۲-۴): الگوریتم SVM کرنل Polynomial

'Partition'	1_Training	2_Testing	
Correct	586	99.15%	323
Wrong	5	0.85%	85
Total	591		408

در این مدل در جدول (۲-۴)، ۳۲۳ نفر از ۴۰۸ نفر مورد تست قرارداد شده به درستی پیش بینی شده اند و دقت این مدل در تست ۷۹.۱۷٪ محاسبه شده است.

جدول (۳-۴): الگوریتم SVM کرنل Sigmoid

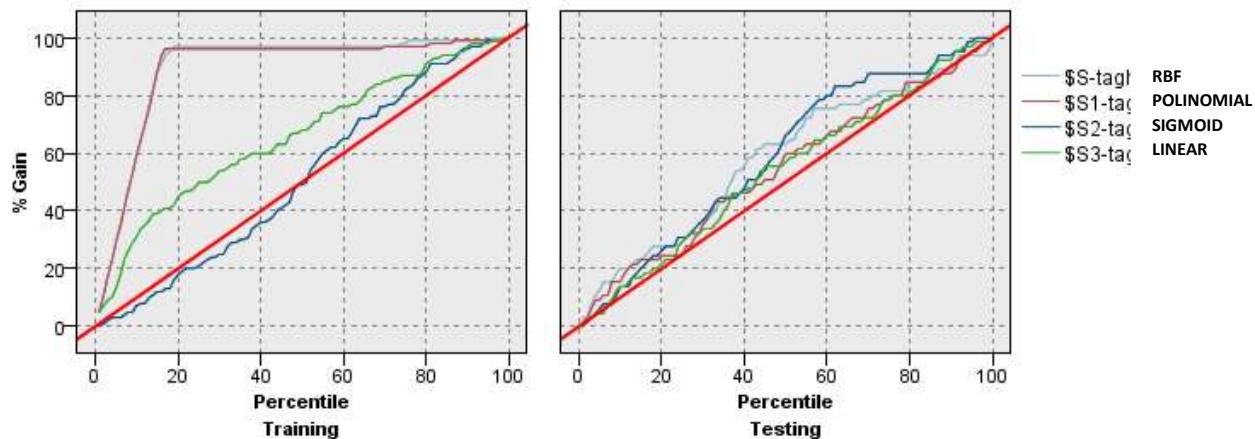
'Partition'	1_Training	2_Testing	
Correct	491	83.08%	343
Wrong	100	16.92%	65
Total	591		408

طبق جدول (۳-۴) در کرنل سیگمویدی نیز ۳۴۳ نفر از ۴۰۸ نفر تست شده بدستی پیش بینی شده اند که معادل ۸۴.۰۷٪ دقت مدل در تست است.

جدول (۴-۴): الگوریتم SVM کرنل Linear

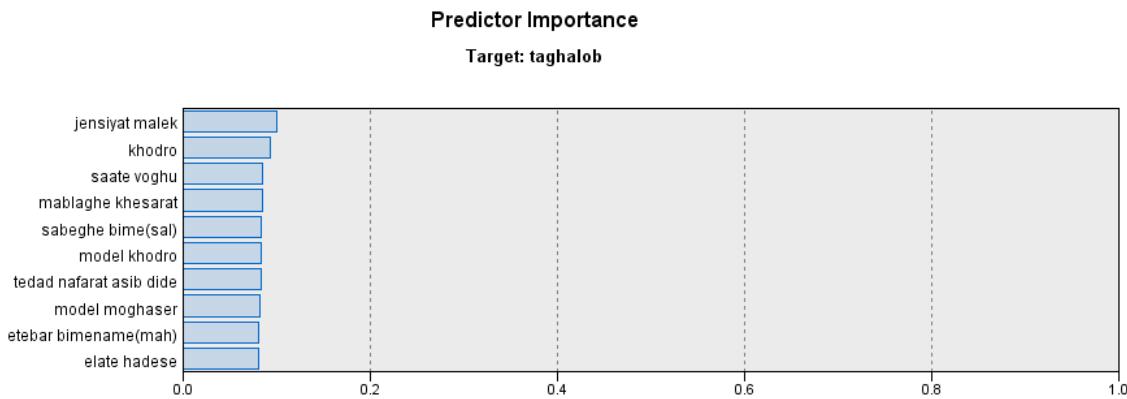
'Partition'	1_Training		2_Testing	
Correct	487	82.4%	326	79.9%
Wrong	104	17.6%	82	20.1%
Total	591		408	

طبق جدول (۴-۴)، در این کرنل صحت ادعای ۳۲۶ نفر از خسارت دیدگان به درستی تعیین شده که معادل ٪۷۹.۹ دقت در تست این مدل است.

شکل (۸-۴): مقایسه نمودارهای کرنل‌های مختلف svm

طبق شکل (۸-۴)، با استفاده از نمودار Gain به بررسی و مقایسه گرافیکی چهار کرنل استفاده شده پرداختیم. طبق آنچه مشاهده می‌شود هر چهار نمودار مربوطه بالای خط قرمز نیمسازی قرار گرفته‌اند که نشان‌دهنده مطلوب و مورد قبول بودن هر چهار کرنل است؛ و در بین این چهار نمودار مشاهده می‌شود که نمودار کرنل Sigmoid از سایرین بالاتر و مطلوب‌تر و دقیق‌تر است.

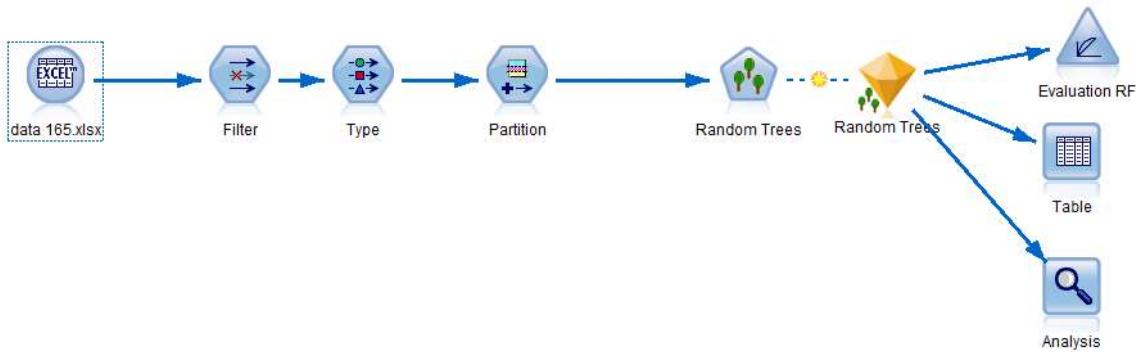
شکل (۹-۴): فیلهای مهم در مدل SVM SIGMOID

در نمودار بالا در شکل (۹-۴) موارد مهم تاثیرگزار بر ساخت مدل کرنل سیگمویدی ماشین بردار پشتیبان به ترتیب اهمیت آنها آمده است. طبق نمودار مهم‌ترین عامل تاثیرگذار در ساخت این مدل جنسیت مالک و کم‌اهمیت‌ترین عامل علت حادثه قلمداد شده است.

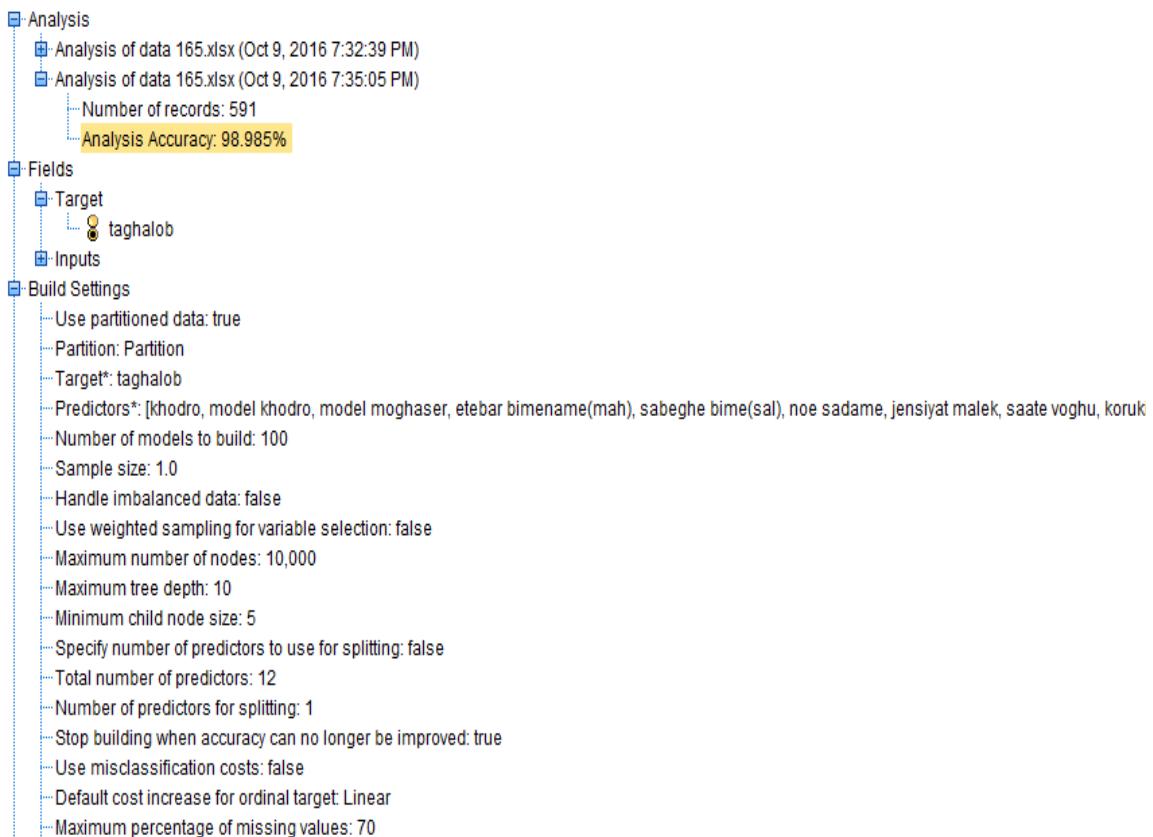
۴-۳-۲-۲-۲-۳-۴- مدل جنگل تصادفی Random forest

الگوریتم جنگل تصادفی از کل مجموعه داده‌ها با ویژگی‌های گوناگون، زیرمجموعه‌هایی را در نظر گرفته و درخت‌هایی را ایجاد می‌کند و سپس بر اساس رای گیری، بهترین تصمیم را از درخت‌ها اتخاذ می‌کند که نهایتاً شخص موردنظر متعلق به کدامیک از کلاس‌ها می‌باشد که آیا شخص متقلب است یا خیر؟

نمایشی از گره‌ها جهت ساخت مدل در شکل (۱۰-۴) نمایان است.

شکل (۱۰-۴): مدل جنگل تصادفی در کلمنتاین

شکل (۱۱-۴): جزئیات ساخت مدل جنگل تصادفی

در شکل (۱۱-۴) جزئیات ساخت مدل جنگل تصادفی آمده است. دقت آنالیز مدل در قسمت آموزش ۹۸.۹۸٪ تعیین شده. همچنین در جدول (۵-۴) می بینیم که دقت مدل در قسمت تست و آزمایش ۸۰.۳۹٪ تعیین شده.

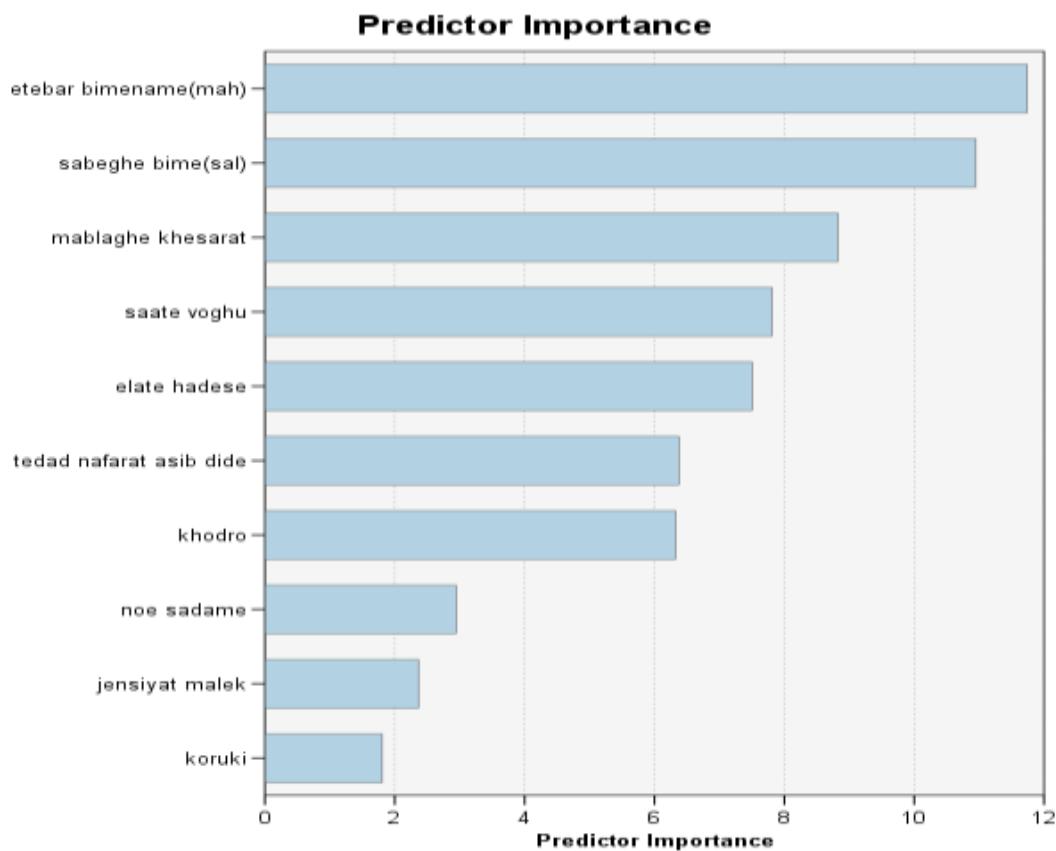
جدول (۵-۴): الگوریتم جنگل تصادفی

'Partition'	1_Training		2_Testing	
Correct	585	98.98%	328	80.39%
Wrong	6	1.02%	80	19.61%
Total	591		408	

جدول (۶-۴): اطلاعات مدل RF

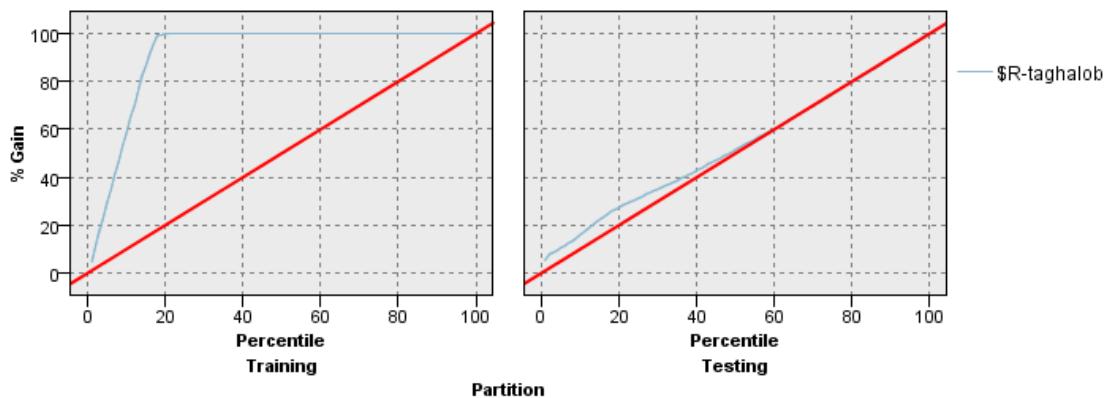
Model Information	
Target Field	taghalob
Model Building Method	Random Trees Classification
Number of Predictors Input	10
Model Accuracy	0.749
Misclassification Rate	0.251

همان طور که در جدول (۶-۴) مشخص است دقت مدل ۷۵٪ محاسبه شده و نرخ خطای این مدل ۲۵٪ می باشد.

شکل (۱۲-۴): فیلهای مهم در مدل Random forest

طبق نمودار بالا در شکل (۱۲-۴) که نشان‌دهنده‌ی ترتیب اهمیت متغیرهای مختلف در ساخت مدل جنگل تصادفی برای تشخیص صحت ادعای خسارت متقاضیان بیمه است، مهم‌ترین عامل تاثیرگزار اعتبار بیمه‌نامه متقاضی است و کم اهمیت‌ترین عامل داشتن یا نداشتن کروکی است.

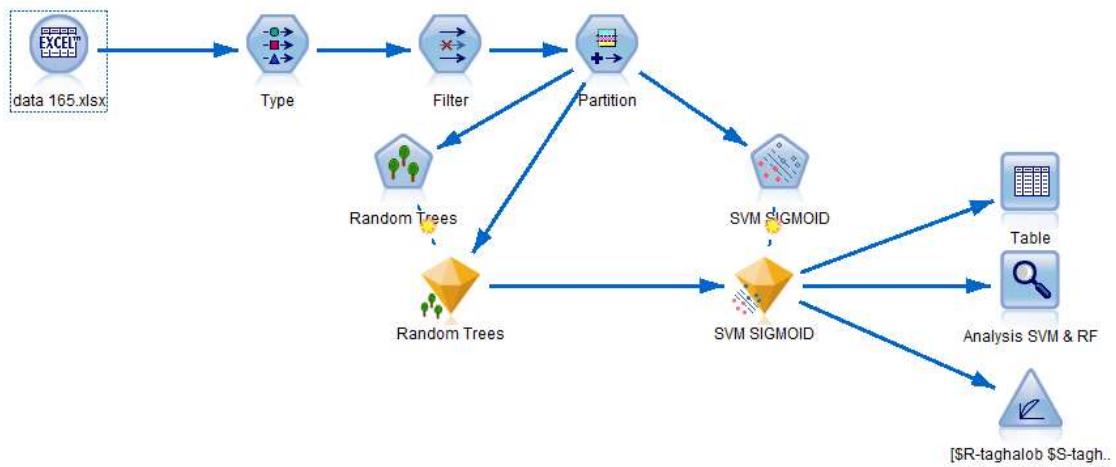

شکل (۱۳-۴): نمودار آموزش و تست مدل جنگل تصادفی

نمودار Gain در شکل (۱۳-۴) مربوط به مدل جنگل تصادفی است و طبق آنچه مشاهده می‌شود به علت این‌که هردو نمودار آموزش و تست بالای خط نیمساز قرار گرفته‌اند پس این مدل برای دسته‌بندی و پیش‌بینی صحت ادعاهای قابل قبول و مناسب است.

۴-۳-۲-۳-۴- مدل ترکیب الگوریتم ماشین بردار پشتیبان SVM و الگوریتم جنگل تصادفی RF

در این مدل دو الگوریتم SVM با کرنل Sigmoid که دقیق‌تری در تست نسبتاً به سایر کرنل‌ها داشت را با الگوریتم جنگل تصادفی که آن‌هم دقیق‌تری در مطلوبی داشت در نرم‌افزار کلمنتاین با یکدیگر ادغام می‌کنیم. سپس الگوریتم ترکیبی را اجرا می‌کنیم، که نمایش گرافیکی ساخت این مدل را در شکل (۴-۴) مشاهده می‌کنید.

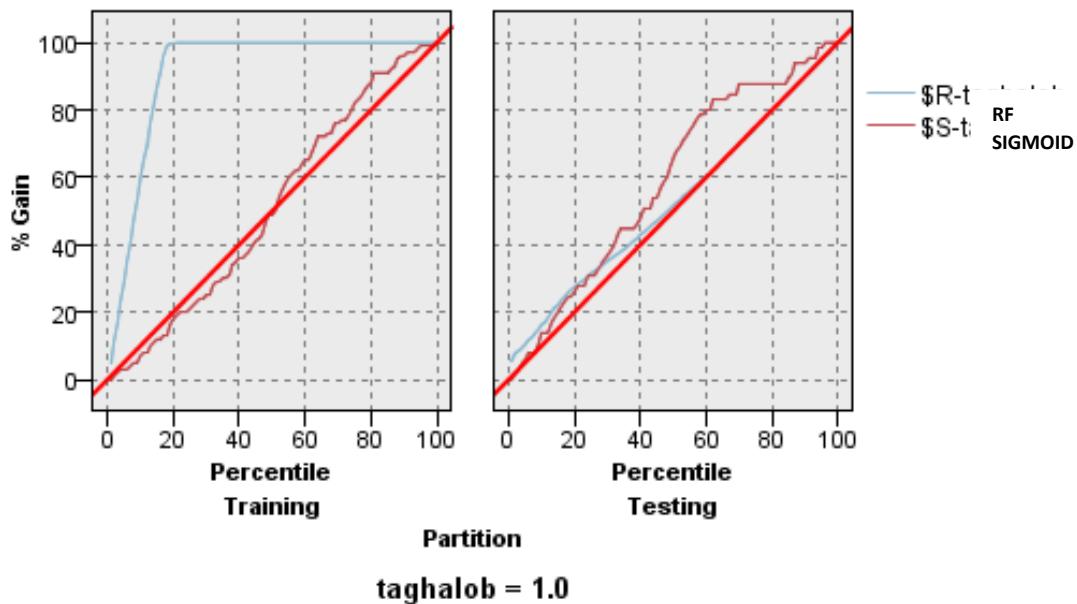

شکل (۱۴-۴): ترکیب دو مدل SVM SIGMOID & RF

با توجه به جدول (۷-۴) مشخص می‌شود که از ۳۷۵ نفر بیمه شده که مورد تست قرار گرفته‌اند ادعای خسارت ۳۱۹ نفر به درستی تشخیص داده شده است و دقت این مدل ترکیبی ۷۸۵.۰٪ تعیین شده که از دقت مدل سیگمویدی و جنگل تصادفی به طور جداگانه از یکدیگر بالاتر و مطلوب‌تر است.

جدول (۷-۴): الگوریتم SVM و Sigmoid

'Partition'	1_Training	2_Testing	
Correct	486	99.79%	319
Wrong	1	0.21%	56
Total	487		375

شکل (۱۵-۴): نمودار آموزش و تست مدل ترکیبی Svm SIGMOID & RF

با توجه به نمودار بالا در شکل (۱۵-۴) مشاهده می‌شود که هرچند که طبق انتظارمان نمودار مدل سیگمویدی بالاتر از نمودار جنگل تصادفی قرار گرفته است که حاکی از دقت بالاتر آن از جنگل تصادفی است. اما به علت اینکه هر دو نمودار بالای خط قرمز نیمساز قرار گرفته‌اند پس دقت مدل ترکیبی در تست قابل قبول است.

۴-۴ - جمع‌بندی

در این فصل به تجزیه و تحلیل اطلاعات پرونده‌های بیمه‌ای ۱۰۰۰ نفر از بیمه‌شدگان شخص ثالث بیمه دی تهران در سال ۹۴ پرداختیم و پس از آماده‌سازی و پالایش داده‌ها به مدل‌سازی پرداختیم و در مرحله مدل‌سازی از مدل‌های ماشین بردار پشتیبان با چهار کرنل مختلف و مدل جنگل تصادفی و مدل ترکیبی با دقت نرین کرنل ماشین بردار پشتیبان و جنگل تصادفی پرداختیم و سپس به آنالیز و تجزیه و تحلیل نتایج پرداختیم. در فصل بعدی به نتایج حاصل از این تجزیه و تحلیل می‌پردازیم.

فصل پنجم

نتیجہ گیری

فصل ۵: نتیجه‌گیری

۱-۵- مقدمه

پژوهش حاضر به دنبال ارائه مدل برتری است که به کمک آن بتوان ادعاهای خسارت بیمه‌ای را که مشکوک به تقلب هستند را با دقت بالا مشخص کرده و سپس با استفاده از تحقیقات گسترده‌تر خبرگان و کارشناسان بیمه‌ای صحت این ادعاهای را به طور قطعی مشخص کنیم. درواقع چنین مدلی باعث صرفه‌جویی در وقت و هزینه تحقیقات بیمه‌ای می‌شود و همچنین می‌تواند از تقلبات بیمه‌ای که ضررهای هنگفتی را متحمل شرکت‌های بیمه‌ای می‌کنند جلوگیری به عمل آورد. در فصل چهارم مدل‌های استفاده شده را مشاهده کردیم. در این فصل قصد داریم که از نتایج مدل‌ها نتیجه‌گیری کلی کنیم و مدل برتر را معرفی نماییم و در پایان پیشنهادها سازنده‌ای را برای آینده این‌گونه تحقیقات مطرح کنیم.

۲-۵- مقایسه نتایج

همان‌طور که در جدول زیر مشاهده می‌کنید همه مدل‌های بکار گرفته شده دقت قابل قبولی در پیش‌بینی صحت ادعای خسارت بیمه‌شدگان از خود نشان داده‌اند؛ اما در بین کرنل‌های مختلف ماشین بردار پشتیبان، کرنل سیگمویدی دقت بالاتری را از سایر کرنل‌ها از خود نشان داد؛ که دقت آن حتی از دقت مدل جنگل تصادفی که آن‌هم دقت بالا و قابل توجهی از خود نشان داده بالاتر است؛ اما مشاهده می‌شود که وقتی از ترکیب دو مدل سیگمویدی و جنگل تصادفی باهم برای این پژوهش بهره می‌بریم دقت به ۸۵.۰٪ صعود می‌کند که دقت بسیار بالا و مطلوب و قابل قبولی است و می‌توان این مدل را به عنوان مدل برتر معرفی کرد و از آن بهره جست.

جدول (۱-۵): مقایسه دقت مدل‌های مختلف

مدل‌ها	دقت مدل در آموزش	دقت مدل در تست
SVM RBF	۹۸.۱۴٪	۷۳.۲۸٪
SVM POLYNOMIAL	۹۹.۱۵٪	۷۹.۱۸٪
SVM SIGMOID	۸۳.۰۸٪	۸۴.۰۷٪
SVM LINEAR	۸۲.۴٪	۷۹.۹٪
RF	۹۸.۹۸٪	۸۰.۳۹٪
SIGMOID & RF	۹۹.۷۹٪	۸۵.۰۴٪

۳-۵ -نتیجه‌گیری

در این تحقیق مقوله داده‌کاوی و تکنیک‌های آن مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به حساسیت صنعت بیمه به مقوله‌ی تقلب، علم داده‌کاوی به کمک ما آمد تا بتوانیم با دقت مطلوب ممیزی تقلب را در بیمه شخص ثالث یکی از شرکت‌های بیمه تهران به نام بیمه دی به کار بیندیم. در این پژوهش در صدد یافتن مدلی بودیم که بتواند با دقت بالا تقلیبی بودن یا نبودن ادعاهای خسارت مشتریان بیمه شخص ثالث را تشخیص دهد و از این‌رو برای پیش‌بینی تقلبات آتی به یاری این شرکت بیمه بشتاید تا در وقت و هزینه و انرژی کارشناسان بیمه صرفه‌جویی شود و این کارشناسان بتوانند پس از این نوع غربالگری بر روی مشخصات بیمه‌شدگان با اطمینان بیشتری فرآیند قانونی تشخیص تقلب را طی نمایند. از این‌رو طبق آنچه نرم‌افزار کلمانتاین با ساختن مدل‌های ماشین بردار پشتیبان با کرنل‌های مختلف و مدل جنگل تصادفی و مدل ترکیبی سیگمویدی ماشین بردار پشتیبان و جنگل تصادفی به ما ارائه دادند، می‌توان این نتیجه را

برداشت کرد که وقتی از دو الگوریتم قدرتمند ماشین بردار پشتیبان و جنگل تصادفی به صورت ترکیبی استفاده می‌کنیم با دقت بالاتری می‌توانیم پیش‌بینی کنیم چراکه در این پژوهش پیش‌بینی تقلب با مدل ترکیبی ۸۵.۴٪ محاسبه شد که نسب به سایر مدل‌ها بالاتر است و خطای این مدل هم ۱۴.۹۳٪ بوده که از خطای سایر مدل‌ها کمتر است.

۴-۵-پیشنهادات

در این تحقیق با توجه به بعضی از محدودیتها تنها از یک شرکت بیمه و تنها در شهر تهران برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد که می‌توان برای تحقیقات آینده از شرکت‌های بیمه دیگر و یا از شعبات دیگر بیمه دی استفاده شده در این پژوهش هم بهره برد. از طرفی می‌توان مشابه این پژوهش را بر روی بیمه‌های مختلفی مثل بیمه بدنی یا بیمه آتش‌سوزی و ... انجام داد.

در این تحقیق از متغیرهایی شبیه نوع خودرو و اعتبار بیمه‌نامه و سلیقه بیمه و ... به عنوان متغیر پیشگوی بهره بردیم که می‌توان در تحقیقات آتی از متغیرهای متنوع دیگری هم استفاده کنیم مانند مشخصه‌های جمعیت شناختی، زیرا این مشخصات می‌توانند توصیف‌کننده میزان خطرپذیری مشتریان باشند و همچنین جمع‌آوری این اطلاعات از مشتریان ساده است و منع قانونی هم ندارند. از جمله این مشخصات جمعیت شناختی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

داده‌های مربوط به جرائم رانندگی، نوع جرائم رانندگی مشتری، تعداد سانحه‌های رانندگی مشتری در سال، محل زندگی مشتری، محل کار مشتری، میزان فاصله محل کار تا محل زندگی مشتری، میزان تراکم جمعیت محل کار و محل زندگی مشتری، تعداد افراد استفاده‌کننده از وسیله نقلیه، داشتن یا نداشتن

پارکینگ اختصاصی برای مشتری و ... درنتیجه می‌توان مشتریان را بهتر شناسایی کرد و برای آن‌ها تعرفه بیمه‌نامه‌ای با توجه به ویژگی‌های آن‌ها و سطح خطرپذیری آن‌ها تعیین کرد.

همچنین می‌توان مشابه این پژوهش را در سازمان‌های دیگری مانند تأمین اجتماعی، پلیس راهنمایی و رانندگی، بانک و غیره که در معرض خطر متقلبان قرار دارند پیاده‌سازی کرد؛ و از آنجایی‌که در پژوهش حاضر شاهد افزایش دقت در مدل ترکیبی بودیم می‌توان پیشنهاد داد که از ترکیب مدل‌های معرفی‌شده در این پژوهش با مدل‌ها و الگوریتم‌های دیگر استفاده کنیم تا بهترین مدل را بتوانیم در عملیات داده‌کاوی در حوزه کشف تقلب بکار بندیم.

منابع

[1].B.Manjula, S.S.V.N.Sarma, Dr.A.Govardhan and R.LakshmanNaik **(1998)**"DFFS: Detecting Fraud in Finance Sector"**International J. of Advanced Engineering Sciences and Technologies, 9, 2, 178-182.**

{۲}. راه چمنی. ابوالقاسم.(۱۳۸۵)"تقلب و کلاهبرداری تهدید همیشگی صنعت بیمه"فصلنامه آسیا،۲،

۱۶، ص ۱۹

[3].S.Viaene, M.Ayuso, M.Guillen,D.Van Gheel and G.Dedene.**(2007)**"Strategies for detecting fraudulent claims in the automobile insurance industry"**European J. of Operational Research,176,1,pp656-583**

[4]. Han, J. and Kamber, M.**(2006)** " Data Mining : Concepts and Techniques"Second Edition, Morgan Kaufman Publisher,**100,2.**

[5].Patil B. M. R. C. J. and Durga T.**(2010)**" Association rule for classification of type- 2 diabec pa ents. In Machine Learning and Compung (ICMLC)"

[6].Ngaie.W.T.and Yong Hu,Y.H.and Wong,Yijun Chen.and Xin Sun.**(2010)**"The Application of Data Mining Techniques in Financial Fraud Detection" Framework and an Academic Review of literature;Decision Support Systems,**50,3,pp559-569**

[7].Dionne.G, Gagne.R.**(2000)**"Replacement Cost Endorsement And Opportunistic Fraud In Automobile Insurance"Working **pp 00-01**

{۸}. محمد. بیگی، علی. اعظم (۱۳۸۴)"بحثی مقدماتی درباره تقلب بیمه ای: مورد بیمه شخص ثالث"

تاژه های جهان بیمه، ۸۹، ص ۲۵-۳۶

[9]. Morley, B.**(2006)**" How the detection of insurance fraud. Psychology, Crime &" Law**12:163-180**

[10].Kassem.R and Higson.A.**(2012)**"The New Fraud Triangle Model"Emerging Trends In Economics And Management Sciences,**15,8,pp191-195**

[11].Hebenton, B. (2007)" Insurance fraud in Taiwan: Reflections on regulatory effort and criminological complexity" International Journal of the Sociology of Law, 35,3, pp127-142

{12}. قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل

شخص ثالث، مصوب ۱۳۸۷.

{13}. بیمه بدن و شخص ثالث، رکورددار تقلب، سرویس اقتصادی جهان نیوز، ۱۳۸۹

{14}. کاوه. حمیدرضا (۲۰۱۳)" ارزش های اخلاقی زیربنای اعتماد در صنعت بیمه" بیمه ایران، ۱۲

[15].Derring.R .and A.Johnson .and D.J.Sprinkel.A.E.(2006)" AUTO INSURANCE FRAUD:MEASUREMENTS AND EFFORTS TO COMBAT IT" Risk Management And Insurance,Working ,9,2,pp109-130

[16].Dionne.G.and Gagne.R.(2000)"Replacement Cost Endorsement And Opportunistic Fraud In Automobe Insurance".Working pp 00-01.

[17].Viaene.S and Ayuso.M and Guillen.M and Vangeel.D.(2007)"Strategies For Detecting Fraudulent Claims In The Automobile Insurance Industry" European J. Of Operation Research,pp565-83

[18].Stephan.k, and Wilson . V.,(2011)" Online Banking Fraud Detection Based and Local on Global Behavior"www.thinkmind.org.

[19].T. Fawcett and F. Provost,(1997)"**Adaptive fraud detection**", Data Mining and Knowledge Discovery Journal, Kluwer Academic Publishers, Vol. 1, No. 3, , pp. 291-316.

[20].Lunt. T.F and et al. (1990)"A Real-Time intrusion Detection Expert System (IDES)"Final Technical Report ,Technical Report. SRI Computer Science Laboratory .SRI International, from <http://www.wenke.gtisc.gatech.edu>

[21].Anderson. D, and Frivold,T., and Tamaru. A. and Valdes,A(1994)" Next generation intrusion detection expert system (NDES)"software user's manual,beta-update release)

Technical Report SRIXSL-9547. Computer Science /Laboratory, SRI International, from [www.thc.org/root .docs/intrusion-detect](http://www.thc.org/root/docs/intrusion-detect)

[22].Burge,P and et al(**1999**)” Fraud Detection and Management inMobile Tele communications Networks“.London:Royal Holloway University

[23].Ghosh, S and et al.(**1994**)”Credit card fraud detection with a neural-network” 27th Annual Hawaii International Conference on System Science. Los Alami, CA: IEEE Computer Society

[24].David .H.and Heikki M .and Padhraic S(**2001**)” Principles of Data Mining” The MIT Press

[25]. Iigun,K..and Kemmerer, R. A. and Porras, P. A. (**1995**).” State transition analysis: A rule-based intrusion detection approach” Software Engineering, **21,3,pp 181-199.**

[26].Iigun, K. (**1993**)” USTAT A Real-time intrusion detection system for UNIX. IEEE Symposium on Research in Security and Privacy”,Oakland, CA: IEEE Symposium on Research in Securiry and Privacy.**pp 16-28.**

[27].Danna, A.and Gandy, O ,(2002)” All That Glitters is Not Gold: Digging Beneath the Surface of Data Mining,” Journal of Business Ethics, 40,pp 373–386.

[28].Jeffery W. (2004)” Analyst in information science and Technology Policy, ‘ Data Mining : An Overview ’14.2,pp152-160.

[29].Frawley. W, Piatetsky .G. (**1992**)” Knowledge Discovery I DataBases.ISSN **0738-4602**

[30].Hand. D.J (**1998**) "Review of Data mining", The American statistician, **52, 112-118**

[31].Michael.S and Vipin K (**2006**).”Cluster Analysis: Basic Concepts and Algorithms. In Introduction to Data Mining by Pang-Ning Tan, Michael Steinbach and Vipin Kumar”. Minnesota: Addison-Wesley Companion Book Site, p. **487-568**

[32]. Steinbach .M, Kumar V (**2006**)” Introduction to data mining”. Pearson Addison-Wesley

[33]. Alizadeh S, Ghazanfari M, and Teimorpour B (**2011**)”Data Mining and Knowledge Discovery” Publication of Iran University of Science and Technology .²nd ed.

{٣٤}.شهرابی،جمال،(۱۳۹۰) ”داده کاوی در مهندسی کیفیت و پایایی” چاپ اول ،انتشارات

جهاددانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر.ص ۱۲۰.

[35]. Eapen, A.G.(**2004**)” Application of Data mining in Medical Applications”. University of Waterloo,Ontario,Canada .

[36]. Berry J.and Michael J.and Linoff Gordan S.,(**2004**)” Data Mining Techniques for Marketing Sales and Customer Relationship Management.John”.Wiley and Sons Publishing Inc

[37]. Guo, L. (**2002**)”Applying data mining techniques in property” Casualty Insurance, **13**,**2**, pp**230-472**.

[38]..Hand D, . and Heikki M, and Padhraic S. (**2001**)” Mining. The MIT Press; Principles of Data”

[39].Sternberg .M.and Reynolds .R.G.(**1997**)” Using cultural algorithms to support reengineering of rule-based expert systems, in dynamic performance environments a case study in fraud detection” IEEE Transactions on Evolutionary ComputationI ,**4**,pp**225-243**.

[40].Weisberg.H and Derrig .R(**1998**)”Quantitative methods for detecting fraudulent automobile bodily injury claims” Risques ,**35**,pp**75-101**.

[41].Belhadji E.B. and Dionne G. and Tarkhani, F. (**2000**) “A model for the detection of insurance Fraud” **The Geneva Papers On Risk and Insurance 25**,**4**,pp **517-538**.

[42]. Vilene. S, and Derig. R and Baesens.B, and Dedene.G (**2002**)” A comparison of state of the art classification techniques for expert automobile insurance claim fraud detection” **The j. of risk and insurance, vol. 69**,**No.3**,pp**373-421**

[43]. Artis M and Ayuso M, and Guillén M,(2002) “ Detection of automobile insurance fraud with discrete choice models and misclassified claims”. **The J. of Risk and Insurance**, **55**,pp325-340

[44].Pathak. J.and Vidyarthi N.and , Summers L.(2005)”A fuzzy-based algorithm for auditors to

detect elements of fraud in settled ince claims” **Managerial Auditing Journal**
2,6,pp& 32-644.

[45].Vilene ,S.,and Dedene G,and Derig R.(2005)” Auto claim fraud detection using Bayesian

learning neural networks” Expert Systems with Applications **29,3,pp 653-666**

[46].Vilene, S and Ayes, M and Guillen, M(2007)” Wan Ghee, G. Deaden, Strategies for detecting fraudulent claims in the automobile insurance industry” European **J. of Operational Research** **176 ,1,pp 565-583**

[47]. Bermudez .L and . Pérez J.M and . Ayes. M, and Gómez. E., Vázquez ,F.J, (2008)”A. Bayesian Dichotomous, Model with asymmetric link for fraud in insurance” **Insurance:**

Mathematics and Economics **42,2, pp779-786.**

[48].Rekha B, (2011)”Detecting Auto Insurance Fraud by Data Mining Techniques” **J. of Emerging Trends in Computing and Information Sciences Vol 2 No.4.pp156-162**

[49].Izadparast.S.and Farahi. A and Fath Nejad F .(2012) “Using Data Mining Techniques to Predict the Detriment Level of Car Insurance Customer”**J, of Information Processing and Management** ,**27,3,pp 699-722**

{۵۰}.فیروزی، م، شکوری، م، کاظمی، ل، زاهدی، س، (۱۳۹۰)، “شناسایی تقامب در بیمه اتومبیل با استفاده از روش های داده کاوی” **پژوهشنامه صنعت بیمه**، **۲۶، ۱۰۳-۱۲۸**

[51].J, Solomori,(2001), "Sepport Wector Machines For Phone Ile Classification," Master Of Science, Schools Of Artificial Intellengce Division Of Informatics University Of Edinburg, pp. **34.**

[52].Schicollkopf, B.and Burges, C.and SIII cola.A.,(1998) "Introduction. la support vector learning." In B. Schiolkopf C. Burges, and A. Smola, editors Advances in Kernel Methods- Support Vector Learning" MIT Press.

[53].P. Watanachaturaporn, M. Arora .K., Varshney. P. K.(2004) "Evaluation Of Factors Affecting Support Vector Machines For Hyperspectral Classification." in Proc. American Soc. Photogrammetry & Remote Sensing (ASPRS) Annual Conf.

[54].Lee M. C. To Chang,(2010) "Comparison Of Support Vector Machine And Back Propagation Neural Network In EvaluatingThe Enterprise Financial Distress." International **J. of Artificial Intelligence & Applications (IJAIA)**, Vol.1, No.3.

[55].Breiman,L.(1996)"**Bagging predictors.Machine Learning**"Vol.**24**,2,pp **40-123**

[56].Breiman, L.(2001)" Random Forests. Machine Learning," Vol. **45**,1, pp. **5-32**,

[57].Peters. J. and Baets, B.D.and Verhoest. N. E. C.and Samson, R. and Degroeve. S. and Becker. P. D.(2007)" Random Forests as a tool for ecohydrological distribution modelling"**J. of Ecol Model**, Vol. **207**(2–4), pp. **304-18**.

Summary

Insurance companies offer different products, each of which can cover part of the risks, but unfortunately sometimes forgotten philosophy insurance and people with different tricks to "trying to cheat" and misappropriation of insurance "third party" are. "Fraud" of important issues losses to insurance companies and the insured is in all insurance fields. One way of identifying fraud "losses declared" the use of information fraud is discovered in the past. The data mining methods are widely used in discovering patterns in data. Using these methods can detect "damages fraud" in the "insurance industry" is useful. . In an experimental study these methods on real data, including information on the 1000 "case of damage" insurance third-party testing and performance of each method was used. The results showed that the accuracy of "algorithm" in education, 99.79% and 85.07%, which is in the testing of two basic algorithm is higher.

Key words: damage insurance, guided learning, data mining, fraud

Faculty of Industrial Engineering and Management

M.Sc. Thesis in Industrial Management

**Assessment and recognition the trueness of the assurance claims using
data mining techniques based on the supervised learning**

By: Negar Sadeghian

Supervisor:

Dr. Mohammad Hassan Hosseini

Advisor:

Dr. Aliakbar Hasani

November 2016